

ŽARIŠČE

Dva nova nadškofa

Ivo Jevnikar

Vodstvo krajevne Cerkve se v Trstu in Vidmu prenavlja. K sreči ne zaradi onemoglosti ali celo smrti dose-danih pastirjev, temveč zaradi cerkve-nega pravila o "upokojitvi" krajevnih škofov po dopolnitvi 75. leta starosti. Dosedanji tržaški škof msgr. Evgen Ravignani in dosedanji videmski nadškof msgr. Pietro Brollo bosta lahko še na-prej zavzeto in modro sodelovala v cerkvenem in družbenem življenju, ki sta ga nedvomno pozitivno sooblikovala. (V Vidmu to velja tudi za prejšnjega nadškofa msgr. Alfreda Battistija, ki je letnik 1925.)

Ob slovesu obeh cerkvenih pred-stojnikov smo med Slovenci, pa naj bo-do verni ali ne, zaznali hvaležnost in pri-znanje, a tudi željo, da bi njuna na-slednika ob ostalih odgovornih nalogah nadaljevala z delom za sožitje, za so-delovanje med večino in manjšino ter za spoštovanje temeljnih pravic slo-venske narodnostne skupnosti in nje-nega jezika tako v širši družbi kot v Cer-kvi.

Oba nova cerkvena pastirja izvi-rata iz Veneta.

V nedeljo, 4. oktobra, je prevzel tržaško škofijo msgr. Giampaolo Cre-paldi, ki ga je papež povzdignil v nad-škofa. Gre za velikega strokovnjaka za družbeni nauk Cerkve, ki je doma v fi-lozofiji, teologiji in cerkvenem pravu. Doma je iz kraja Villadose v pokrajini Rovigo, kjer se je rodil pred 62 leti. V duhovnika je bil posvečen leta 1971. Ob študiju je bil nato v dušnem pastirstvu, od leta 1986 do premestitve v Trst pa je delal v Rimu. Skoraj deset let je bil

ravnatelj Urada za socialne probleme in delo pri Italijanski škofovski konferen-ci, leta 1994 je postal podtajnik, leta 2001 pa tajnik papeškega sveta Pravi-čnost in mir. Takrat je bil tudi imeno-van za naslovnega škofa. Napisal je vrsto strokovnih del, predaval socialno pas-toralo na Lateranski univerzi v Rimu, predsedoval Mednarodni opazovalnici za družbeni nauk Cerkve "Kardinal Van Thuan". Sodeloval je pri sestavi naj-novejše papežve okrožnice o social-nem vprašanju Ljubezen v resnici, še pred tem pa povzetka ali priročnika družbenega nauka Cerkve, ki ga je pa-peški svet Pravičnost in mir objavil le-ta 2004 na dobrih 300 straneh. Gre za manifest "integralnega in solidarnega humanizma", človekovih, družinskih, delovnih, gospodarskih in političnih pravic, ki govori tudi o dolžnostih gle-de mednarodnega sodelovanja, okolja in miru. V nekaj razdelkih obravnava tudi pravice narodnih manjšin, in to zla-sti na podlagi nauka papežev Pija XII., Janeza XXIII. in Janeza Pavla II.

V nedeljo, 18. oktobra, bo prev-zel vodstvo videmske nadškofije msgr. Andrea Bruno Mazzocato, ki se je ro-dil pred 61 leti v kraju San Trovaso di Preganziol pri Trevisu. V duhovnika je bil posvečen leta 1972. Najprej je bil v dušnem pastirstvu in je študiral litur-giko in dogmatiko, v letih 1977-2001 je bil profesor v semenišču v Trevisu in na teološki šoli v Padovi, ob tem še spiri-tual, potem rektor semenišča v Trevisu. V letih 2000-2004 je bil kot škof na čelu škofije Adria - Rovigo, od leta 2004 pa domače škofije Treviso.

Nadškof Crepaldi je imel že pri-ložnost, da se predstavi javnosti. Seve-da bo potreboval nekaj časa, da se vži-vi v razmere, ki so čisto drugačne od mednarodne pozornice, na kateri je v Večnem mestu delal zadnja leta, a med umestitvenim bogoslužjem v tržaški stolnici sv. Justa nalogah ni razočaral. Njegove besede o nalogah cerkvenega pastirja, o vrednotah in smislu življenja, odprtosti in dialogu, edinosti in razli-čnostih, problematičnosti in bogastvu bivanja ob meji so razkrile miselno glo-bokega, obenem pa socialno čutečega in človeško odprtega moža.

V skladu z ravnanjem predhod-nikov, zlasti škofov Bellomija in Ravi-gnanija, je msgr. Crepaldi delček pridige prebral tudi v slovenščini, obred pa je obsegal branje enega berila in ene prošnje v slovenščini, branje evangeli-ja v italijanščini in slovenščini ter eno obhajilno pesem v slovenščini. Če je moral rajni škof Bellomi v prvih časih prestat tudi žalitve in nerazumevanje, ob papeževem obisku pa pravi psiho-loški terorizem, je postala vsaj simbo-lična prisotnost slovenščine v tržaški Cerkvi Ravignanijevega obdobja spre-jeta danost. Le tržaški član vlade, pod-tajnik Menia, tokrat ni mogel skriti svo-jega političnega izvora in želje po iz-stopanju ter sprožanju polemik. Nove-ga škofa je javno "poučil", kako naj bi bi-lo z italijanščino in slovenščino. Nanj je naslovil pravcato "opozorilo". In prav je tako. Zakaj bi se pretvarjali? Človek, ki je pisal papeške dokumente o pravi-čnosti in miru, gotovo ne bo nasedel na njegovo izzivanje.

KULINARIČNI KOTIČEK

Francoska zapečena čebulna juha

Jesen je tu in sedaj se v sve-žih večerih prileže nekaj toplega. Ko je v Parizu še obstajala zna-menita tržnica Les Halles, pre-den so zgradili center Pompidou, so težaki po trdem nočnem delu ob zori zahajali v bistroje, ki jih je bilo v okolici veliko in v kate-re so poleg delavcev zahajali tu-di veseljaki, ki so noč prebili v raznih pariških nočnih lokalih, in si privoščili skodelo vroče zape-čene čebulne juhe. Gre za zelo ceneno jed, ki ni doma samo v Franciji, saj jo najdemo marsik-je, ker so sestavine sila enostavne in poceni: čebula, ki jo najdemo skozi vse leto, kruh, sir, olje. Očetovstvo čebulne juhe si sku-sajo prilastiti tudi Italijani, češ da jo je v Francijo v 16. stoletju pri-nesla Caterina de Medici, ko se je poročila s francoskim kraljem Henrikom II.

A to nas v bistvu ne zanima, kot ni zanimalo niti težakov, ki so juho imeli za zajtrk. Dejstvo je, da je danes čebulna juha, vsaj v obliki, kot jo bomo opisali, tipi-čna francoska jed, ki jo najdemo v vsaki francoski gostilni in v vsa-ki še tako fini restavraciji.

Za 4 osebe potrebujemo: 500 g čebule, poldrug liter juhe, 30 g moke, olivno olje, žličko sladkorja, sol, poper, za skorjo pa nekaj rezin francoskega kruha (baguette), 10 g grojerja, 100 g masla.

Čebulo narežemo na čim tanjše ploščice in jo stresemo v posodo z oljem, maslom in slad-

korjem. Na šibkem ognju praži-mo in skrbno pazimo, da čebula nikakor ne porjavi. Ko čebula po-stekleni in se zmehča, jo potre-semo s presejano moko in vse skupaj skrbno premešamo. Sedaj lahko dodamo juho. Tradicija pravi, da naj bo juha iz volovega repa, mi pa lahko izkoristimo ju-ho, ki jo imamo že doma ali celo juho iz jušne osnove. Ko smo če-bulo zalili z juho, pustimo, da po-časi vre vsaj 30 minut. Ko je ju-ha skuhana, jo dosolimo in po-popramo, prelijemo v štiri manj-še ognjevarne sklede, položimo nanjo kruhove rezine, jih potre-semo z nastrganim grojerm in polijemo z razpuščenim maslom. Sklede porinemo v na 250 stopinj ogreto pečico in pustimo, da se naredi zlata skorjica, kar bo ter-jalo 6-7 minut. Čebulno juho ponudimo vročo.

Če hočete, da bo vaša juha kremasta, lahko dve tretjini zmik-sate in kremo zlijete v sklede, kremo pa pokrijete s preostalo čebulo, nakar je postopek tak, kot sem ga opisal prej. V nekaterih receptih za to slastno jesensko-zimsko jed, zasledimo tudi upo-rabo poldečega vina, s katerim naj bi zalili ovenelo čebulo. Vino mora povreti in šele potem lah-ko vse zalijemo z juho. Vino bo vsekakor pustilo juhi nekoliko ki-selkast okus, kar pa ni vsem všeč. Dober tek!

Ivan Fischer

PISMA UREDNIŠTVU

Pojasnilo ministrstva za Slovence v zamejstvu in po svetu

V zvezi z navedbami g. Pirjev-ca v današnjem Primorskem dnev-niku ('PD, (8. 10. 2009)) v rubriki Glosa bi radi podali kratko pojasni-lo.

Minister za Slovence v zamej-stvu in po svetu dr. Boštjan Žekš se je v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici (Italija) v ponedeljek, dne 28.09.2009, kot poslušalec udeležil okrogle mize na temo "Kako manj-šini ustvariti eno glavo?". Na njej so manjšinski predstavniki dr. Drago Štoka (SSO), Rudi Pavšič (SKGZ), Damijan Terpin (SSK) in Igor Dolenc (Demokratska stranka) raz-pravljali o problemu enotnosti zno-traj slovenske narodne skupnosti v Italiji. Ker so v istem času v sosed-nji dvorani potekale vaje za petko-vo premiero operete Grofica Marica, je minister vadeče pozdravil in jim zaželel vse najboljše. Premi-ere se minister zaradi drugih obveznosti ni udeležil.

Poleg tega se v isti rubriki gos-pod Pirjavec sprašuje, zakaj se mi-nister dr. Žekš ni udeležil okrogle mizi v Narodnem domu v Trstu na temo »55 let slovenščine v stikih z oblastmi«. Na Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu je v ponedel-jek, dne 28.09.2008, po faksu prišlo le sporočilo za javnost in splošno va-bilo brez naslovnika. Takšno vabi-lo je lahko spregledati v množici va-bil, ki jih vsak dan na našem uradu prejemamo. Morda bi bilo v pri-hodnje vabilo bolje nasloviti na mi-nistra, na vabljenе osebo ali na Urad ter se izogniti temu, da bi bi-lo vabilo vključeno v obvestilo za javnost.

Kljub dejstvu, da se vseh, sicer številnih in koristnih dogodkov v za-mejstvu ne moremo osebno udele-žiti, smo se na našem Uradu do se-daj in se bomo tudi v prihodnje tru-

dili po najboljših močeh delovati v dobro slovenske narodne skupnosti v Italijanski republiki.

S prijaznimi pozdravi,
Kabinet ministra
Urad Vlade RS za Slovence
v zamejstvu in po svetu

Še o Grofici Marici

Spoštovani gospod Ladi Vodo-pivec,

Zveza Slovenske Katoliške Prosvete jemlje brez zamere na znanje vaš odziv na »vik in krik«, kakor vi označujete pisma uredništvu v zvezi s postavitvijo operete Grofica Ma-rica.

Da boste imeli boljše in popol-nejšo sliko o dogodku vas Goričani vabimo, da nas obiščete in si ogledate predstavo. Zaradi izrednega pov-praševanja bo v ponedeljek 12. okt-obra dodatna ponovitev. Še je nekaj prostih mest...

S spoštovanjem
Zveza slovenske katoliške prosvete

Poročanje o seji skupnega predstavništva

Glede članka o seji skupnega predstavništva, ki je bila v ponedel-jek, 05.10.2009 v Gorici ugotavljam, da članek v Vašem časopisu, ki ga je podpisal S.T. (domnevam Sandor Tence), vsebuje vrsto netočnosti gle-de mojih stališč, ki so bila tam izne-sena.

1. Nikoli nisem označil odstopa upravnega odbora SSg za neodgovorno dejanje pač pa sem dejal, da je bilo ravnanje upravnega sveta SSg neodgovorno, ker ni začel reše-vati in opozarjati na nastalo krizo že takrat, ko je ugotovil, da bo nastopi-la. To pa se je vedelo že pred zapad-lostjo mandata prejšnjemu predse-dniku, ki je poskrbel za finančno vzdržljiv proračun le do konca lan-ske sezone. Odstopa sedanjega od-bora nisem komentiral, opozoril pa sem na dejstvo, da direktor se ved-

no ni predstavil javnosti rezultatov svojega dela (številke glede prodanih abonmajev in vstopnic za predstave od nastopa mandata do, končno, nje-govega odstopa).

2. Nikoli nisem dejal, kar ste za-pisali celo v narekovajih, kot mojo dobesedno izjavo, da repertoar (ka-teri?) ni bil primeren za naše občin-stvo, pač pa sem podal le ugotovitev, da ljudje v SSG preprosto ne hodijo več že več kot desetletje in je naš tea-ter izgubil velik del tradicionalnih gledalcev in ni pridobil potencialnih novih. Koliko so temu botrovali ne-vabljeni programi, lahko seveda vsi skupaj ugibamo...

3. Pokrajinska tajnika sindikata CIS in UIL sta predlagala prenos las-tništva stavbe gledališča v ul. Petronio na Tržaško občino - tako je ob-javil Il Piccolo - teh navedb pa nih-če od obeh sindikatov doslej še ni preklical. Zato je netočen zapis, da se je Piccolo "izkriviljeno" skliceval na njihova stališča.

4. Sam sem predlagal:

a) Imenovanje enega uprave-telja, za krajše obdobje npr. treh me-secev, ki bi v dogovoru s krovnimi organizacijama in po posvetovanju s krajevnimi upravami pripravil finančni načrt za izpeljavo sezone 2009/2010 v okviru razpoložljivih sedstev, z nujnim krčenjem stroškov, žal tudi glede osebja.

b) Pripravo pet ali več letnega fi-nančnega načrta za pokritje ponovne izgube, ki jo je gledališče nazadnje proizvedlo, tudi s krčenjem sredstev za vsako nadaljno posamezno sezo-no, kot znak resnosti in zavedanja si-tuacije, dokler izguba ni pokrita.

c) V dogovoru z javnimi upra-vami sestava sprememb statuta, ki bi omogočale vstop javnih uprav v upravni odbor gledališča in sočasni dogovor za bodoče institucionalno fi-nansiranje le-tega.

Vašega poročevalca, z razliko od RTV Slovenija, Novega glasa , Slo-venskega oddelka RAI 3 in Slomedia ni bilo, zato bi pričakoval, da bi me pred (napačnim) poročanjem o mo-

jih stališčih vsaj kdo lahko poklical.

Toliko le zaradi spoštovanja pravice bralcev do korektnega in-formiranja.

S spoštovanjem
Damijan Terpin, deželni tajnik SSK

PRIPIS UREDNIŠTVA: Prav za-radi spoštovanja pravice bralcev do korektnega informiranja smo pismu deželnega tajnika SSK Damijana Ter-pina dolžni dodati pojasnilo.

Primorski dnevnik na ponedel-jkovo sejo ni bil povabljen, sklicatelji so nam na našo prošnjo za pojasnilo odgovorili, da bo seja potekala za za-prtimi vrati. Torej brez navzočnosti novinarjev.

Kar pa zadeva izjave pokraj-in-skih tajnikov CGIL (ne CIS, kot piše gospod Terpin) in UIL lahko še enkrat zapišemo, da nista predlagala pre-nosa lastništva stavbe gledališča v Ul. Petronio na Tržaško občino. Na ti-skovni konferenci v ponedeljek, 5. oktobra, je pokrajinski tajnik UIL Lu-ca Visentini glede naslova dnevnika Il Piccolo »Teatro sloveno, l'immobi-le vada al Comune« izjavil dobesed-no sledeče: »Midva nisva nikoli rekla, kar je Il Piccolo napisal v naslovu. Omenila sva le, da so stavbe drugih stalnih gledališč v deželi v lasti ob-čin.« V izjavi za Primorski dnevnik sta oba, Sincovich (CGIL) in Visenti-ni (UIL), ponovila, da tega, kar je Il Piccolo objavil v naslovu nista izjavila in dopolnila: »Vprašanje poslopja ob-staja, a v tem trenutku ni primarne-ga pomena.« To je Primorski dnevnik tudi naslednji dan objavil.

Il Piccolo je naslednjega dne za-pisal, da naj bi sindikalista zahteva-la, »naj Občina kupi poslopje, da bi tako prihranili 350 tisoč evrov, ki predstavljajo strošek za najemnino.« Sindikalista nista na tiskovni konfe-renci nikoli izjavila kaj takega.

Primorski dnevnik ni kriv, če Il Piccolo objavlja izkrivljene novice.

Prav tako ni kriv, če gospod Ter-pin bolj verjame izkrivljenim novicam dnevnika Il Piccolo kot verodostojne-mu poročanju Primorskega dnevnika.

Nesprejemljiv napad

V zvezi s polemiko glede poro-čanja Primorskega dnevnika ob 50 le-tnici Zveze katoliške prosvete v Go-rici se mi zdi naravnost žalostno, da se izkorišča tako pomemben dogo-dek za politični napad na edini slo-venski dnevnik v Italiji. Neumestno in nesprejemljivo je, da se vidni predstavnik slovenske manjšine zne-se nad celotnim uredništvom dnev-nika in izpljuva ves svoj srd in so-vraštvo zaradi nenamerne napake (za katero se je sicer sam odgovorni urednik že opravičil) z neprikritim namenom da ošibi dragoceno vlogo, ki jo opravlja dnevnik v korist celot-ne narodnostne skupnosti.

Še posebno v tem trenutku, ko je v manjšini stanje zelo kritično, je skrajno neokusno izražati želje, da bi dnevnik zašel v dokončno krizo. Napad spominja na gonjo proti tisku, proti kateri so množice demonstri-rale v Rimu in drugih mestih. Tudi ZSKD je bila včasih prikrajšana za nekaj dni, vse pa se je vedno rešilo z vljudnim telefonskim klicem.

Vljudnost je pogoj za vzposta-vitev prijaznih stikov, očitno pa je ne-kateri ne premorejo in rajši netijo ne-potrebne in sterilne polemike, ne-nazadnje v škodo slavljenca - Zveze slovenske katoliške prosvete, in pri-zadevnih nastopajočih, saj je polem-ika, bolj kot zamuda v poročanju, zasenčila ustvarjalen podvig. Zvezi slovenske katoliške prosvete čestitam ob častitljivem jubileju in želim še ve-liko uspehov v prihodnosti, Primor-skemu dnevniku in njegovim novi-narjem pa veliko potrpežljivosti ob vsakodnevnem ustvarjanju našega časnika.

Marino Marsič, predsednik ZSKD

SLOVENIJA - HRVAŠKA - Reševanje mejnega vprašanja

Pahor: Arbitražni sporazum naj bi podpisali do 23. oktobra

Takrat se bo začela tudi velika poslovna konferenca, na kateri se bo Pahor srečal s Kosorjevo

LJUBLJANA - Slovenski premier Borut Pahor je včeraj na novinarski konferenci po seji vlade napovedal, da bi lahko bil arbitražni sporazum o načinu določanja meje s Hrvaško parafiran do 23. oktobra oziroma do velike poslovne konference v Zagrebu, ki naj bi se začela tedaj in ob robu katere se bo srečal s hrvaško premierko Jadranko Kosor. Kot je povedal, se je v zadnjih dneh dvakrat slišal s Kosorjevo, pogovarjala pa sta se "o časovnem načrtu parafiranja arbitražnega sporazuma" in o omenjeni konferenci, na kateri naj bi po Pahorjevih besedah ob odprtju spregovorila tako Kosorjeva kot on, nato pa naj bi se sešla še na delovnem kosilu. Tu pa naj bi po njegovih besedah "pogledala, potem ko bo sporazum takrat že parafiran, kakšni so potem procesi do podpisa sporazuma in ali bova imela enako stališče glede podpisa tega sporazuma," čeprav je slednje po njegovih besedah "manj pomembno kot vsebina sporazuma".

Izpostavil je sicer, da mora sedaj predlog sporazuma iti še skozi parlamentarno proceduro na Hrvaškem, ocenil pa je, da "zaenkrat stvari tečejo tako, kot morajo".

Odbor slovenskega državnega zbora za zunanjo politiko je pobudo za sklenitev arbitražnega sporazuma s Hrvaško podprl 30. septembra. Slovenska stran izpostavlja, da je arbitražni sporazum vsebinsko praktično že zaključen in da se pogajajo le še o malenkostih, medtem ko v Zagrebu trdijo, da "ni še nič dogovorjeno". Prav tako se v saboru uradno še ni začel noben postopek, vezan na predlog tega arbitražnega sporazuma. (STA)

Predsednik slovenske vlade Borut Pahor je napovedal, da bosta Slovenija in Hrvaška arbitražni sporazum parafirali do 23. oktobra

SLOVENIJA - MADŽARSKA - Srečanje predsednikov

Stanje na področju manjšin je treba izboljšati

BRDO PRI KRANJU - Slovenski predsednik Danilo Türk in njegov madžarski kolega Laszlo Solyom sta po srečanju povedala, da so odnosi med državama odlični, obenem pa sta se strinjala, da je treba skrbeti za napredek obmejnega območja in krepitev čezmejno sodelovanje.

Glede položaja manjšin v obeh državah, slovenske na Madžarskem in madžarske v Sloveniji, je Türk dejal, da je stanje treba izboljšati, vseeno pa je poudaril pomen sprejema načela kolektivnih pravic. Obenem je dodal, da je treba izboljšati financiranje slovenske manjšine na Madžarskem ter vzpodbuditi nekatere infrastrukturne projekte.

Solyom pa je pojasnil, da sam podpira idejo, da bi imeli v madžarskem parlamentu manjšinskega predstavnika in dodal, da sicer madžarska ustava tega določila trenutno ne predvideva. Kljub temu se po njegovih besedah nekaj v tej smeri vendarle premika, saj sta tako ombudsman kot madžarska vlada na to temo že pripravila osnutka predloga.

Madžarski predsednik je v okviru

svojega prvega uradnega obiska pri predsedniku Türku med drugim dejal, da živi na Madžarskem 6500 Slovencev in ob tem kot pomembno označil dejstvo, da obe državi priznavata obe manjšini. Slovenska manjšina na Madžarskem živi v Porabju. Po navedbah urada vlade za Slovence v zamejstvu in po svetu pa naj bi jih bilo v Porabju okoli 3000 Slovencev.

Predsednik Türk je še pojasnil, da je svojevrsten napredek glede manjšine viden tudi v tem, da je slovenska manjšina dobila svojo radijsko frekvenco, omenil pa je tudi, da je časopis Porabje postal tednik. Solyom je ob tem pripomnil, da se pri teh stvareh vedno zatika pri finančah.

Oba predsednika sta glede reševanja manjšinskih vprašanj izrazila velika pričakovanja od napovedanega sestanka slovensko-madžarske mešane komisije za uresničevanje bilateralnega sporazuma o varstvu manjšin ter nove skupne seje slovenske in madžarske vlade.

Madžarski predsednik se je včeraj sešel še s predsednikom državnega zbora Pavlom Gantarjem. (STA)

OKOLJE - Plinski terminal v Žavljah

AAG Evropski komisiji podala peticijo in prijavo

LJUBLJANA - Mednarodna okoljska organizacija Alpe Adria Green (AAG) je v petek Evropski komisiji podala peticijo in prijavo v zvezi z nameravano gradnjo plinskega terminala v Žavljah. Za pritožbo so se odločili, ker naj bi skušala Italija prikriti ponaredbe in nevarnosti projekta gradnje terminala. Evropski komisiji pa je AAG podala v zvezi s tem prijavo, je na včerajšnji novinarski konferenci pojasnil predsednik organizacije Vojko Bernard.

AAG tako ponovno zahteva od slovenske vlade, da Evropskemu parlamentu in evropskim institucijam prijavi domnevne ponaredbe pri projektu gradnje terminala v Žavljah, ki jih je organizacija že izročila okoljskemu ministrstvu. Prepričani so tudi, da mora slovenska vlada na naslednjem medministrskem srečanju zahtevati nujna pojasnila "zaradi neprimerno hudega obnašanja pri kršitvah mednarodna prava".

V AAG so včeraj tudi predlagali, da bi Slovenija, Hrvaška in Italija skupaj zgradile plinski terminal, in sicer najmanj

20 kilometrov od obale, na neobljude ni naftni ploščadi, stran od tovornih in turističnih morskih poti. Bernard je tu omenil opuščeno naftno ploščad pri Pulju.

Okoljevarstvena organizacija je domnevne kršitve Italije razdelila v pet poglavij evropskih normativ o vplivu na okolje, na varnost in na posvetovanje s prizadetimi prebivalci. Prvo poglavje obravnava domnevne ponaredbe in izpustitev določenih podatkov o študijah o vplivih na okolje, ki jih je predstavil Gas Natural. Drugo poglavje obravnava kršitve evropskih norm o konkurenci in o čezmejni presoji vplivov na okolje s strani italijanske vlade. Kot so pojasnili v AAG, naj bi italijanski normativi predvidevali, da v primeru, da na mednarodnem tržišču ne bi bilo na razpolago dovolj plina, država krije do 71,5 odstotka izpada. (STA)

KMETIJSTVO

Prosek: pritožba je nared

FRANC FABEC

TRST - Kmečka zveza in vinogradniški konzorcij Carso-Kras sta poverila rimskemu odvetniku D'Ameliju nalogo, da pripravi pritožbo zoper odlok kmetijskega ministra o meddeželni razsežnosti (Veneto-FJK) vina Prosecco Doc. Novico o pritožbi na deželno upravno sodišče v Laziu je posredoval predsednik Kmečke zveze Franc Fabec po srečanju, ki so ga vodili te organizacije v Praprotnu imeli s kraškim vinogradniškim konzorcijem.

»Obljube nam ne zadostujejo več,« je izjavil predsednik Kmečke zveze, ki vsekakor še upa, da bosta kmetijski minister Luca Zaia in deželni odbornik Claudio Violino izpolnila vsaj del obljub. Zlasti tistih, ki so jih domači vinogradniki slišali iz ust Zaie in Violina, potem ko so uradno dali pristanek, da se ime vasi Prosek uporabi za imenovanje priznanega penecnega vina. Rok za vložitev pritožbe na upravno sodišče, kot smo poročali, zapade 12. novembra. »Mi smo se pravočasno aktivirali za pritožbo, ker nočemo tvegati zamud ali drugih birokratskih zapletov,« je še dodal Fabec.

Odbornik Violino je napovedano pritožbo sinoči komentiral kot povzročitev alarma in izkoriščanje penecnega vina, da se opozori na odprte probleme kraškega kmetijstva. Violino je vsekakor prepričan, »da se lahko skupaj s Kmečko zvezo in vinogradniki reši marsikateri problem.« Vse zainteresirane poziva k previdnosti in razsodnosti. Veneto bo dobil uradni sedež Prosecca Doc, Prosek pa naj bi - tako Violino - dobil reprezentančni sedež.

AKTUALNO - Razmišljanje o tržaškem srečanju in intervjuju v Delu

Kako daleč sta si Italija in Slovenija?

De Michelis neusmiljen do Illyja, ki je vsekakor imel svojo razvojno vizijo - Šušmelj: Italijane večkrat prikazujemo z nacionalističnega vidika

TRST - Odnosi med Italijo in Slovenijo ne preživljajo najboljših časov. Delno je za to kriv uplinjevalnik, resnici pa se je v teh odnosih v zadnjih mesecih nakopičilo kar nekaj resnih problemov, ki se jih je kratko malo pometlo pod preprogo. To nikoli ni dobro. Za boljše razumevanje kaj se v resnici dogaja oziroma ne dogaja v odnosih med državama, gre izpostaviti dva dogodka, ki sta se zgodila v preteklih dneh. Tržaška okrogla miza o mednarodni vlogi naše dežele 20 let po padcu Berlinskega zidu in intervju v Delu nekdanjega generalnega konzula Slovenije in dolgoletnega diplomata Jožeta Šušmelja.

Srečanje z nekdanjim predsednikom FJK Adrianom Biasuttijem in bivšim italijanskim zunanjim ministrom Giannijem De Michelisom je bilo zanimivo in poučno. Oba sta sicer politično gledano upokojenca, oba pa znata marsikaj povedati o

GIANNI DE MICHELIS

tem, kako je bilo, ko sta krojila rimsko oziroma deželno zunanjo politiko. Njuna analiza vsiljuje primerjavo z današnjim časom. Biasutti in De Michelis sta zelo različni osebnosti, soglašata pa z oceno, da je mednarodna vloga FJK dejansko floskula ali prazna škatla. Na videz zelo cinična in neusmiljena ocena, v kateri je precej resnice. Žal.

Pred dvajsetimi leti je imela FJK dosti večjo vlogo na mednarodnem prizorišču, kot jo ima danes. Ta

JOŽE ŠUŠMELJ

krat je bila še Jugoslavija in dežela je bila neke vrste okno v srednjo vzhodno Evropo. Peti evropski koridor se vse bolj oddaljuje, evroregija tudi, soglašata De Michelis in Biasutti. Težko jima je oporekati. Medtem ko je nekdanji demokrščanski predsednik FJK morda iz olike zamolčal krivice za takšno stanje, je bil De Michelis, kot vedno, odkrit in direkten. Veliko odgovornost, da smo danes tam, kjer smo, ima po njegovem Riccardo Illy, ki je mimogrede z

županom Benetk Massimo Cacciarijem (De Michelisovim večnim političnim nasprotnikom) glavni krivec za krizo leveice pri nas in v Venetu.

Takšna kritika na račun Illyja je nepravilna. Bivši župan Trsta je za razliko od svojih predhodnikov in naslednikov imel vizijo o vlogi FJK v tem večjezičnem in večdržavnem prostoru. Z Illyjevo vizijo si lahko soglašal ali ne. Lažje je oporekati človeku, ki ima vizijo, kot tistim, ki je nimajo. Illy je imel veliko nasprotnikov pri nas, veliko nerazumevanja pa je njegova politika doživljala tudi v Sloveniji. Ljubljanski mediji so ga večkrat opisovali kot vzvišenega tržaškega meščana, ki hoče Slovincem in Sloveniji »soliti pamet«. Danes je drugače in marsikomu v Sloveniji morda odgovarja desnosredinska italijanska in deželna politika.

Vsem glede tega iskreno svetujemo, da si preberejo knjigo Jožeta Šušmelja Trpko sosodstvo in njegov

sredin intervju v Delu. Mediji v Sloveniji obravnavajo Slovence v Italiji, le če se za manjšino zgodi kakšen ekces ali kakšna mazaška desničarska akcija. V Sloveniji je ustvarjeno izkrivljeno javno mnenje, dodaja Šušmelj, da je manjšina zatirana in pomanjkljivo zaščitena. Nerešena vprašanja so, vendarle je zaščitni zakon napravil pozitiven premik, beremo v Delovih Književnih listih.

Šušmelj je zanimiv tudi, ko ocenjuje odnos Slovencev in Slovenije do Italijanov in Italije. »Italijane včasih res prikazujemo v čudni luči in celo z nekoliko nacionalističnega vidika. Posamezne izpade ozkih nacionalistično-iredentističnih skupin, ki nimajo širše podpore, prikazujemo kot del uradne politike sosednje države. Tovrstno potenciranje na svoji koži občuti prav slovenska manjšina v Italiji,« pravi Šušmelj v intervjuju izpod peresa Katje Željan. S.T.

TRST - Srečanje na Trgovinski zbornici

Norvežani pokazali zanimanje za tržaško gospodarsko stvarnost

Valentino Cossutta glavni pobudnik obiska - Med govorniki tudi Boris Peric

TRST - Norveška sodi v sam vrh najbolj razvitih evropskih držav, nekatere njene pomembne gospodarske, finančne in bančne ustanove kažejo zanimanje tudi za investicije v tržaški pokrajini. Temu je bilo posvečeno včerajšnje delovno srečanje na Trgovinski zbornici, ki sta ga priredila norveška banka Sparebank (glavni sedež ima v Oslu) in podjetje Aries. Glavno zaslugo za zanimanje Norvežanov za Trst vsekakor nosi slovenski podjetnik Valentino Cossutta, Križan po rodu, ki ima gospodarske posle tudi v tej skandinavski državi.

Dobrodošlico norveškim investitorjem je zaželel podpredsednik Trgovinske zbornice Alessandro Settimo, ki je gostom med drugim predstavil raznorazne investicijske možnosti tržaškega okolja. Posebno pozornost je namenil projektu Trst, investicije v novi Evropi, ki ga je pripravila Trgovinska zbornica. Srečanja so se med drugim udeležili tudi župani Trsta, Doline, Zgonika in Devina - Nabrežine Roberto Dipiazza, Fulvia Premolin, Mirko Sarđoć in Giorgio Ret ter zastopniki Zadrúžne kraške banke.

Norvežani so se na Trgovinski zbornici podrobno seznanili s tremi projekti. Devinsko-nabrežinski župan Giorgio Ret jim je predstavil okvirni načrt za turistični razvoj Sosljanskega zaliva, Claudio Boniciolli je govoril o možnostih za investicije v tržaškem pristanišču, medtem ko je Boris Peric predstavil poslovanje finančne grupe KB 1909, posebno pozornost pa je namenil projek-

tu za t.i. horizontalni hotel v Križu pri Trstu. Srečanje je sklenil Claudio Giorgi s predstavitvijo ustanove Promotrieste.

Gostje iz Norveške so si ogledali tudi tržaško pristanišče (na ogled jih je pospremil predsednik Boniciolli), zvečer pa so v dvorani Tripcovich prisostvovali operni predstavi Gianni Schicchi v izvedbi mednarodne glasbene akademije iz Križa.

VALENTINO COSSUTTA

BORIS PERIC

Udeleženci srečanja na tržaški Trgovinski zbornici

KROMA

GOSTINSTVO - Okusi Krasa v gostilni Stara pošta v Ziljski Bistrici

Predstavitev na Koroškem

Na Tržaškem in Goriškem se bo ta že tradicionalna enogastronomska prireditev začela 17. oktobra in bo trajala do 3. novembra

ZILJSKA BISTRICA - Okusi Krasa letos štartajo v soboto, 17. oktobra in bodo trajali, vsaj osrednji del v gostilnah, do nedelje, 8. novembra. Na voljo bodo v vseh 17 sodelujočih gostilnah novi jedilniki, ki so letos posvečeni sadju. V petih obratih bodo fotografske razstave v sodelovanju s Krožkom Fotovideo Trst 80 ter posebna razstava enogastronomskih portretov v vzhodnokraškem rajonskem svetu in po openskih trgovinah. Predstavitev bodo v Gorici, Trstu, nekaj večerov bo posvečenih tudi Krasu »brez meja«...

Utrinek Okusov Krasa pa so lahko ujeli pred kratkim tudi gostje gostilne Stara pošta - Alte Post v Ziljski Bistrici (Feistritz an der Gail) na Koroškem, ko so se jim skupaj predstavili gostinci in proizvajalci, ki sodelujejo pri letošnji izdaji. Časnikarje in goste, ki so se udeležili predstavitve novega turističnega projekta Turizem Alpe Adria v znani koroški gostilni, so presenetili s tradicionalnimi in svežimi gastronomskimi stvaritvami kraške restavracije, od ribjih predjedi v povezavi z zelenjavo in sadjem (Rosenbar in

Lampara) do jelenovega carpaccia s hrenom (Sarđoć), fižolove mineštre s panceto in slivami (Križman), od rižote z rdečo repo in kostanjem v fondiju iz kraških sirov (Eden - Vanilija à la carte) do svinjske ribice s kraškimi dišavnicami, jabolčnim pirejem, jabolki in hrenom (Devetak) ter jogurtove torte z medom in izabelino krema (Guštin).

Gostince in jedi so spremljali vinarji oz. vina Devana Sancina (začetna glera), Mateja Lupinca (malvazija) in Rada Kocjančiča (črnina in muškat). Ob uživanju nad spajanjem in izvirno kombinacijo okusov, kjer je sadje igralo posebno vlogo, gre omeniti tudi odziv na vina, na penino in »istrske« sorte iz Brega, a tudi tradicionalno kraško malvazijo, ki dobiva nove razsežnosti. Degustacijo je dopolnila predstavitev nove kavne linije Dock prazarne Vidiz & Kessler iz Zgonika, ki je letos prvič pri Okusih Krasa in jo je na večeru zastopal Andrej Brisco.

Večer sta gostili Slovenska gospodarska zveza iz Celovca in Javna agencija RS za promocijo in tuje investicije -

JAPTl, pri njem pa so kot gostje sodelovali tudi proizvajalci iz Sežane, ki so predstavili usklajeno ponudbo z naslovom Armonija: kraški pršut s teranom, fuže s tartufi, čokolado z vitovsko in teranom ter brinjevec.

Pri vsem gre poudariti uigranost na-

stopajočih gostincev, ki so bili mnenja, da bo treba take izkušnje ponoviti, ter gostiteljcev Pepce in Ludvika Drumla, ki sta s svojim osebjem poskrbela za optimalne pogoje. Gospa Pepca je udeležencem iz Trsta in Gorice pokazala lepo obnovljen objekt, ki je na pobudo moža Ludvika, sicer uspešnega koroškega odvetnika, zrasel iz stare, povsem podrtre, poštarske gostilne. Obrat razpolaga s sobami in skupnimi prostori, zgrajenimi in opremljenimi z biomateriali, za seje, telovadbo, meditacijo: večerja je bila v nekdANJI konjušnici. Tu se tudi radi zberejo vsako leto avstrijski smučarski reprezentanti, saj je blizu skakalnica, kjer vadijo svetovni prvaki iz Ziljske doline. Tu se dobivajo tudi odlični pevci zbora Ojstrnik, večinoma nemško govoreči, ki se s posebnim veseljem učijo starih arhaičnih pesmi v ziljskem narečju. Tu so nenazadnje tudi gostinci in gostje Okusov Krasa lahko sledili prisrčnemu pripovedovanju gospe Pepce o štehanju in drugih pradaVnih običajih ziljske doline, ki so še živi in se obnavljajo... Za informacije o gostilni in penzionu Alte Post - Stara Pošta se lahko pokliče na tel. 0043.4256.29050, www.altepost.biz, el. pošta office@altepost.biz.

Skupinski posnetek sodelujočih gostincev in vinarjev (levo), zgoraj pa pogled na prisotne med uvodnim aperitivom

IGOR GRILANC

EVRO

1,4763 \$

+0,5

EVROPSKA CENTRALNA BANKA
8. oktobra 2009

valute	8. 10.	7. 10.
ameriški dolar	1,4763	1,4694
japonski jen	130,46	130,68
kitajski juan	10,0777	10,0306
ruski rubel	43,6939	43,7065
indijska rupija	68,3820	68,6060
danska krona	7,4445	7,4436
britanski funt	0,92000	0,92490
švedska krona	10,3134	10,3610
norveška krona	8,3533	8,3640
češka krona	25,763	25,680
švicarski frank	1,5166	1,5150
estonska krona	15,6466	15,6466
madžarski forint	270,20	267,90
poljski zlot	4,2335	4,2180
kanadski dolar	1,5619	1,5546
avstralski dolar	1,6346	1,6512
bolgarski lev	1,9558	1,9558
romunski lev	4,2800	4,2685
litovski litas	3,4528	3,4528
latvijski lats	0,7095	0,7089
braziljski real	2,5784	2,5925
islandska krona	290,00	290,00
turška lira	2,1580	2,1625
hrvaška kuna	7,2568	7,2855

EVROTRŽNE OBRETNOSTI
8. oktobra 2009

	1 mesec	3 meseci	6 mesecev	12 mesecev
LIBOR (USD)	0,2443	0,2843	0,6	1,2168
LIBOR (EUR)	0,3862	0,6987	0,9962	1,22
LIBOR (CHF)	-	-	-	-
EURIBOR (EUR)	0,432	0,741	1,016	1,229

ZLATO

(999,99 ‰) za kg

22.957,52 €

+254,29

TEČAJNICA LJUBLJANSKE BORZE
8. oktobra 2009

vrednostni papir	zaključni tečaj v €	spr. v ‰
BORŽNA KOTACIJA - PRVA KOTACIJA		
GOENJE	13,06	+1,87
INTEREUROPA	6,23	+0,97
KRIKA	72,93	+0,57
LUKA KOPER	26,22	+1,59
MERCATOR	180,38	+0,48
PETROL	326,56	+0,44
TELEKOM SLOVENIJE	156,81	+1,14

BORŽNA KOTACIJA - DELNICE		
ABANKA	49,00	-1,61
AERODROM LJUBLJANA	34,40	+3,15
DELO PRODAJA	-	-
ETOL	139,00	+9,36
ISKRA AVTOELEKTRIKA	-	-
ISTRABENZ	7,55	-5,51
NOVA KRE. BANKA MARIBOR	13,13	+1,63
MLINOTEST	-	-
KOMPAS MTS	-	-
NIKA	-	-
PIVOVARNA LAŠKO	28,52	+1,78
POZAVAROVALNICA SAVA	15,05	+0,33
PROBANKA	-	-
SALUS, LJUBLJANA	490,00	-
SAVA	227,40	-0,92
TERMÉ ČATEŽ	-	-
ZITO	85,05	-
ZAVAROVALNICA TRIGLAV	28,28	+2,20

MILANSKI BORŽNI TRG
8. oktobra 2009

delnica	zaključni tečaj v €	spr. v ‰
AZA	1,333	+0,15
ALLEANZA	6,165	-
ATLANTIA	17,26	+1,95
BANCO POPOLARE	6,75	+4,17
BCA MPS	1,426	+0,85
BCA POP MILANO	5,475	+3,30
EDISON	1,175	-0,42
ENEL	4,31	+0,58
ENI	17,19	+0,53
FIAT	9,81	+5,09
FINMECCANICA	12,67	+1,60
GENERALI	18,67	+1,63
IFIL	-	-
INTESA SAN PAOLO	3,052	+1,16
LOTTOMATICA	15,3	+0,66
LUXOTTICA	17,82	+0,23
MEDIASET	4,69	-0,05
MEDIOBANCA	9,44	+0,80
PARMALAT	1,901	+0,16
PIRELLI e C	0,394	+3,28
PRYSMIAN	12,99	+1,64
SAIPEM	21,02	-0,10
SNAM RETE GAS	3,287	+0,08
STMICROELECTRONICS	6,405	+0,23
TELECOM ITALIA	1,182	+0,08
TENARIS	12,27	+1,83
TERNA	2,682	+0,09
TISCALI	3,775	+4,28
UBI BANCA	10,4	-0,10
UNICREDIT	2,687	+1,03

SOD NAFTE

(159 litrov)

71,54 \$

-0,21

IZBRANI BORŽNI INDEKSI
8. oktobra 2009

indeks	zaključni tečaj	sprememba ‰
SLOVENIJA		
SBI 20, Ljubljana	4.415,03	+0,74
SBITOP, Ljubljana	1.081,40	+0,69
TRG JV EVROPE		
CROBEX, Zagreb	2.197,45	-0,35
BIRS	-	-
FIRS, Banjaluka	-	-
Belex 15, Beograd	-	-
SRX, Beograd	375,95	+0,25
BIFX, Sarajevo	2.071,65	+1,68
NEX 20, Podgorica	-	-
MBI 10, Skopje	3.364,72	+2,92
DRUGI TRGI		
Dow Jones, New York	9.786,87	+0,63
Nasdaq 100	1.717,79	+0,43
S&P 500, New York	1.065,48	+1,37
MSCI World, New York	1.122,97	+0,12
DAX 30, Frankfurt	5.716,54	+1,34
FTSE 100, London	5.154,64	+0,90
CAC 40, Pariz	3.806,81	+1,34
ATX, Dunaj	2.656,71	+1,97
PX, Praga	1.142,9	+0,77
EUROSTOXX 50	2.887,61	+1,24
Nikkei, Tokio	9.832,47	+0,33
STI, Singapur	2.650,95	+0,61
Hang Seng, Hongkong	21.492,90	+1,18
Composite, Šanghaj	2.779,43	+0,90
Sensex, Mubaj	16.843,54	+0,22

Davorin Devetak

PO RAZSODBI USTAVNEGA SODIŠČA - Napetost v državnem vrhu

Berlusconi: Odražam voljo ljudstva Napolitano: Prebrodili bomo težave

Predsednika obeh vej parlamenta Schifani in Fini zagovarjata predsednika republike

RIM - Predsednik vlade Silvio Berlusconi je izrazil ogorčenje nad sredino odločitvijo ustavnega sodišča, da razveljavi zakon, ki mu je zagotavljal imuneteto pred kazenskimi pregonom, obenem pa je napovedal, da se bo boril naprej. Sodišče in velik del tiska je označil za levičarska, napadel pa je tudi predsednika države Giorgio Napolitano in podvomil v njegovo nepristranskost. »Saj vemo, na kateri strani je predsednik države,« je Berlusconi dejal o predsedniku republike.

V uradu predsednika Napolitana so se na obtožbe odzvali s pojasnilom, da ni mogel vplivati na razsodbo ustavnega sodišča, na Berlusconijeve besede pa so odgovorili, da je predsednik vsekakor »na strani ustave«.

Ustavno sodišče je presodilo, da zakon Alfano ni v skladu z ustavo, s tem pa je omogočilo nadaljevanje kazenskih postopkov proti Berlusconiju, ki so bili zaradi zakona prekinjeni. Berlusconi je sicer odločen, da bo ostal na položaju premiera. »Vladati moramo pet let, z zakonom ali brez njega,« je dejal in dodal, da ga podpira »70 odstotkov Italijanov«. V včerajšnjem radijskem pogovoru je premier spet izpričal svojo samozavest in poudaril: »Hvala bogu, da imate mene«. Vendar pa italijanski analitiki ocenjujejo, da je sredina razsodba ustavnega sodišča Berlusconija oslabil.

Premier je včeraj še vztrajal z napadi na predsednika Napolitano in poudaril, da vsekakor ne namerava popustiti. »Pokazal bom, iz kakšnega testa sem«. Polemično je zatrdil, da je Napolitana izvolila levičarska večina, in dodal, da »so njegove korenine v levici«. »Tudi Napolitano imenovanje enega od sodnikov ustavnega sodišča dokazuje, na kateri strani je,« je še povedal.

Berlusconi je s temi besedami dejansko netil institucionalni spor, po oceni mnogih politikov in opazovalcev pa je s tem tudi pokazal, da izgublja živce. Njegova stališča so seveda izzvala val reakcij, tako v opoziciji kot v sami desnosredinski koaliciji. Če so ga nekateri najožji sodelavci in politični zavezniki Severne lige zagovarjali, pa se je predsednik poslanske zbornice Gianfranco Fini ogradil od premierjevih besed in poudaril, da je treba predsednika republike in ustavno sodišče spoštovati. To je zvečer izjavil tudi namestnik načelnika skupine Ljudstva svobode v poslanski zbornici Italo Bocchino, sicer tesni Finijev sodelavec.

Predsednika senata Renata Schifanija in poslanske zbornice Gianfranca Finija je popoldne sprejel sam Napolitano. Uro

kasneje sta predsednika obeh vej parlamenta objavila skupno pisno izjavo, v kateri sta izpostavila »Napolitanovo strogo upoštevanje ustave« in poudarila, da morajo inštitucije lojalno sodelovati. Berlusconi je na to odgovoril, da ga je izvolilo ljudstvo, kar bi morali vsi upoštevati. Napolitano je zvečer sklenil besedno izmenjavo, rekoč, da »bomo težak trenutek prebrodili«.

Napad na Napolitano je ostro kritiziral tajnik Demokratske stranke Dario Franceschini. Berlusconi mora prenehati z napadi na inštitucije, je poudaril. Če pa bo vztrajal, bo imel v DS nepropustno pregrado. Franceschini je tudi povedal, da je DS pripravljena na morebitne volitve. Berlusconi je treba vsekakor poraziti na politični ravni, je še naglasil tajnik DS. Napolitanu v bran se je postavil tudi vodja UDC Pier Ferdinando Casini, po mnenju katerega je napad nanj popolnoma nepravil, pa tudi zgrešen s političnega vidika. Vodja Italije vrednot Antonio Di Pietro pa je obžaloval, da je Napolitano svoj čas podpisal zakon Alfano, ko pa je bil očitno protustaven, kot je potrdilo ustavno sodišče.

DEMOKRATI Bersani prvi na sekijskih kongresih

RIM - V nedeljo, 11. t. m., bo v Rimu vsedrjavna konvencija Demokratske stranke. Na njej se bo predstavil kot najmočnejši kandidat za novega sekretarja Pier Luigi Bersani. Na sekijskih kongresih je njegovo kongresno resolucijo namreč podprlo 255.189 ali 55,13 odstotka volivcev. Za resolucijo sedanjega sekretarja Daria Franceschinija se je opredelilo 171.071 ali 36,95 odstotka volivcev, za resolucijo Ignazia Marina pa 36.674 ali 7,92 odstotka volivcev.

Kot je včeraj sporočilo strankino vodstvo, se je sekijskih volitev skupno udeležilo 466.573 ali 56,40 odstotka volilnih upravičencev, se pravi članov stranke. Sicer pa bodo novega sekretarja Demokratske stranke, kot znano, volili na primarnih volitvah, ki bodo na sporedu v nedeljo, 25. oktobra.

Z leve Napolitano, Schifani, Fini in Berlusconi

ARHIV PD

RAI - Med sredino oddajo Porta a porta Nesprejemljiv napad na poslanko Rosy Bindi

Annozero pod udarom? - Minister Scajola se je sestal z vodstvom RAI

RIM - Sreda je bila za premiera nedvomno črn dan. Da ga je zavrnitev zakona Alfano spravila ob živce, priča tudi neljub dogodek, ki se je pripetil med televizijsko oddajo Porta a porta. Berlusconi se je namreč telefonsko vključil v oddajo in podpredsednici poslanske zbornice Rosy Bindi, ki je ugovarjala njegovim napadom na predsednika republike in ustavno sodišče, dejal, naj molči, saj je »prej lepa kot pametna«. Poslanka je hladnokrvno odgovorila, da spada med tiste ženske, ki mu niso na voljo ...

Napad na poslanko je sprožil val ogorčenih reakcij: na njeno stran se je enotno postavila leva sredina, ki je premierjeve besede označila kot nesprejemljive. Njene kolegice so podčrtale, da je premier Berlusconi ponovno dokazal svoj zaničevalen odnos do ženske, Giovanna Melandri pa je ocenila, da je ministrski predsednik očitno »prej nizek kot olikan« ...

Medtem je televizijska oddaja Annozero (Rai 2) ponovno pod udarom. Pred sinočnjo oddajo, posvečeno povezavi mafijapolitika, je voditelj Santoro izjavil, da je uredništvo tarča motečih akcij in političnega boj-

ROSY BINDI

ARHIV

kota. Minister Scajola se je medtem kot napovedano sestal s predsednikom hiše Rai Garimbertijem in generalnim direktorjem Masijem. Preveriti je želel, ali nekatere novinarske oddaje spoštujejo predpise o pluralnosti in popolnosti informacij. Po mnenju opozicije je tako vmešavanje nesprejemljivo.

Danes se bo sestal upravni svet družbe Rai. Na dnevnem redu bo »primer Minzolin« oziroma uvodnik direktorja osrednjega televizijskega dnevnika (Tg1), ki je sobotno manifestacijo za svobodo tiska označil kot nerazumljivo.

EVROPSKI PARLAMENT - Polemična razprava

V Italiji ogrožena medijska svoboda zaradi koncentracije lastništva javnih občil

BRUSELJ - Več političnih skupin v Evropskem parlamentu je včeraj predlagalo sprejetje evropske zakonodaje, ki bi omejila koncentracijo lastništva v medijih. Desniza v parlamentu na čelu z največjo skupino, Evropsko ljudsko stranko, pa je predlog že označila za »manever« proti italijanskemu premieru Silviu Berlusconiju.

Zagovorniki omejitve koncentracije lastništva v medijih opozarjajo, da v EU prihaja do napadov na pluralizem medijev, zlasti na televizijo. »Svobodo medijev potrebujemo povsod po Evropi,« je dejal neodvisni poslanec iz Avstrije Hans-Peter Martin. Nekateri poslanci pa so izrecno opozorili tudi na problem Italije, »edine države, v kateri je največji podjetnik v medijih hkrati šef vlade«. »Ta kolizija interesov je problem,« je poudaril vodja socialistov Martin Schulz.

Nizozemska poslanka iz vrst Zelenih Judith Sargentini se je vprašala, kako lahko EU od novih članic oziroma kandidatke zahteva pluralizem v medijih, ko pa je nesposobna italijanski vladi povedati, da je narobe, če pritiska na medije, da ena sama oseba upravlja z javnimi in komercialnimi televizijami.

MARTIN SCHULTZ

Tri članice EU, Italija, Romunija in Bolgarija, so na seznamu držav, kjer je tisk le deloma svoboden, in ena od teh držav je ustanovna članica EU, je dejal liberalni poslanec in nekdanji belgijski premier Guy Verhofstadt. Evropska komisarka Viviane Reding pa je v razpravi opozorila, da so članice unije doslej nasprotovale zakonodaji o koncentraciji na področju medijev, češ da gre za zadevo, ki ni v evropski pristojnosti. Dodala je, da bi morala imeti Evropska komisija, če bi želela takšno za-

konodajo predlagati, podporo celotnega parlamenta.

Vendar pa v parlamentu glede tega vprašanja ni enotnosti. Vodja največje parlamentarne skupine, Evropske ljudske stranke (EPP), Joseph Daul je tako dejal, da je predlog zgolj »politični manever, katerega cilj je škodovati političnemu nasprotniku«. Vodja italijanskih poslancev v vrstah EPP Mario Mauro, sicer tesen sodelavec italijanskega premiera, pa je včerajšnjo parlamentarno razpravo označil za »absurdno farso«. Socialistom, liberalcem in Zelenim je za brusil, da laž uporabljajo za to, da bi političnega nasprotnika predstavili kot nevarnega.

»Pojdite v Teheran, strahopetci. Tam je svoboda tiska zares ogrožena,« pa je razburjeno, z dvignjeno roko, vpil Mario Borghezio iz Severne lige.

Poslanci Evropskega parlamenta bodo 19. oktobra odločali o predlogu resolucije, ki poziva k oblikovanju evropske zakonodaje za zaščito pluralizma v medijih in za preprečevanje konfliktov interesov. V preteklosti sta bila v Evropski parlament vložena že dva podobna predloga, a zaradi nasprotovanja EPP nobeden od njiju ni bil sprejet.

V Italiji zdaj že 4 milijoni priseljencev

RIM - Število priseljencev v Italiji stalno narašča. Po podatkih osrednjega statističnega zavoda Istat je 1. januarja letos njihovo število doseglo skoraj 4 milijonov (točneje 3.891.295) oz. 6,5 odstotka prebivalcev, medtem ko jih je bilo v začetku leta 2008 pol milijona manj oz. 5,8 odstotka prebivalcev.

Polovica priseljencev je iz vzhodne Evrope, med ostalimi pa jih največ prihaja s Kitajske in iz Indije. Med vzhodnoevropskimi državami EU je največ Romunov (796 tisoč), katerih število je v enem letu poskočilo za 27,4 odstotka. Med novimi prišleki se je največ povečalo število Albancev (+ 9,8%), Maročanov (+10,3%), Kitajcev (+ 8,8%) in Ukrajincev (+16 odstotkov).

Število žrtev neurij na Siciliji še narašča

MESSINA - Število smrtnih žrtev hudih neurij, ki so pred tednom dni prizadela Sicilijo, je naraslo na 28, potem ko so v bližini Messine izpod ruševin potegnili še trupli dveh 80-letnic, je včeraj sporočil vodja civilne zaščite Guido Bertolaso. Sedem ljudi še pogrešajo in jih še naprej iščejo. Žrtve naj bi pokopali v soboto v Messini.

Predsednik vlade Silvio Berlusconi je za soboto razglasil dan žalovanja v vsej državi. Ljudem, ki so v neurjih izgubili streho nad glavo, pa je obljubil, da bodo v štirih mesecih dobili stanovanja. Predvsem zaradi zemeljskih plazov, ki so pod seboj pokopali cele vasi, je moralo svoje domove zapustiti več kot 560 ljudi.

Sodstvo zaseglo bazene svetovnega prvenstva

RIM - Rimsko javno tožilstvo preiskuje domnevne nezakonite gradnje, ki naj bi nastale pred svetovnim prvenstvom v plavanju, ki je letos poleti potekalo v večnem mestu. Na seznamu preiskovanih je trideset ljudi, med njimi sta pooblaščen komisar za svetovno prvenstvo Claudio Rinaldi in predsednik organizacijskega komiteja prvenstva ter predsednik veslaškega krožka Aniene Giovanni Malagò. Sodstvo je dalo zaseči enajst bazenov, v katerih je potekalo svetovno prvenstvo, pa še skladišča, parkirišča, slačilnice in telovadnice, katerih gradnja naj bi kršila določila o okolju in urbanistiki.

KAPITOLINSKI MUZEJI V Rimu razstava o Michelangelu kot arhitektu

RIM - V Kapitolinskih muzejih je od torka na ogled razstava, posvečena velikemu toskanskemu umetniškemu geniju Michelangelu. Postavitev z naslovom Michelangelo arhitekt v Rimu (Michelangelo architetto a Roma) se osredotoča predvsem na prisotnost velikega mojstra v večnem mestu skozi arhitekturo. Na ogled je 105 eksponatov.

Michelangelo je s svojimi arhitekturnimi in urbanističnimi rešitvami zaznamoval italijansko prestolnico. Kar ni bilo vklesano v marmor ali kamen, se je ohranilo skozi mojstrove risbe in načrte. Razstava predstavi Michelangelovo ustvarjanje v večnem mestu skozi obdobje, ki ju je umetnik preživel v Rimu - od leta 1505 do leta 1516 in od leta 1534 do smrti. Med drugimi so predstavljeni grobnica papeža Julija II., objekti za vojaško in vsakdanjo rabo (palača Farnese) ter arhitekturna simbola - trg Campidoglio in trg Sv. Petra.

V središču postavitve je več kot 30 risb z Michelangelovim podpisom, povezanih z rimskimi umetninami v lasti hiše Buonarroti. Zbirka te hiše vključuje tudi dragocene tiske in dve Michelangelovi sliki. Ob naštetem so na razstavi predstavljeni še knjige in originalni dokumenti iz prve polovice 16. stoletja, ki so jih za razstavo pridobili iz pomembnih italijanskih umetniških zbirk.

KRIZA SSG - Včeraj na tržaški prefekturi srečanje med prefektom, krovni organizacijama in krajevnimi upravami

Finančno stanje in možne rešitve bosta v pretres vzela izvedenca

Pooblastili naj bi ju prihodnjo sredo - Zmerni optimizem Pavšiča in Štoke ter zadovoljstvo Dipiazze

Tržaška prefektura je prizorišče srečanj za rešitev krize SSG

ARHIV KROMA

Finančno stanje Slovenskega stalnega gledališča morata podrobno pregledati izvedenca, ki bosta potem pripravila tudi simulacijo možnega reševanja vprašanja. To izhaja iz včerajšnjega jutranjega srečanja na tržaški prefekturi, ki je bila posvečena krizi SSG in katerega so se poleg sklicatelja, tržaškega prefekta Giovannija Balsama, udeležili predstavniki krovnih organizacij slovenske manjšine ter Občine in Pokrajine Trst in Dežele Furlanije-Juljske krajine.

Srečanja so se udeležili predsednika SKGZ in SSO Rudi Pavšič in Drago Štoka, dalje župan Roberto Dipiazza in odbornik za finance Giovanni Ravidà za Občino Trst, predsednica Maria Teresa Bassa Poropat in odbornica za finance Mariella De Francesco za Pokrajino Trst in direktor odborništva za šolstvo in kulturo Giuliano Abate za Deželo FJK. Po približni dveurnem srečanju, ki je potekalo za zaprtimi vrati, so prisotni soglašali, da se ponovno srečajo prihodnjo sredo, 14. oktobra, ko zapade rok za sklic izredne skupščine članov SSG. Takrat bi morali pooblastiti dva izvedenca, ki bosta morala pregledati račune gledališča in na podlagi slednjih pripraviti sanacijski načrt, ki naj bi ga potem izvedel novi petčlanski upravni svet. Izvedenca, nam je bilo rečeno, bo izbral prefekt med imeni, ki jih bodo predlagale uprave oz. organizacije, ki so se udeležile omizja.

Vest o imenovanju so nam po končani seji potrdili tako predsednika Pavšič in Štoka kot tudi župan Dipiazza, ki je izrazil svo-

je veliko zadovoljstvo: »Danes smo naredili izredno sliko in moram čestitati predsedniku Rudiju Pavšiču za to, kar je rekel. Treba je imeti pogum, da se soočimo s situacijo. Ta pogum smo imeli, prihodnjo sredo se srečamo in gotovo smo ubrali pravo pot,« nam je povedal Dipiazza, ki je dodal: »Imenovanje bodo osebe, ki bodo ugotovile resnično sliko - ker to potrebujemo - tako da bi potem sprejeli resne odločitve.« Tržaški župan se strinja, da vsi želijo, da se slovensko gledališče ohrani, po njegovih besedah pa ne more stati toliko oz. biti upravljano, kot je bilo doslej, saj, če je pred štirimi leti osebje stalo milijon evrov, stane danes 1.270.000 evrov.

Pavšič in Štoka sta na sestanku, kjer so predstavniki krajevnih uprav opozorili tudi vprašanje plače ravnatelja in umetniškega vodje, med drugim tudi poudarila nujnost, da se sezona SSG čimprej začne, ravno tako sta zavrnili namige, da bi sredstva za gledališče dobili iz dotacij za druge ustanove v okviru zaščitnega zakona. Poleg tega v zakonu tudi piše, da mora SSG imeti lastno produkcijo, zato ne more postati le gledališka agencija. Predsednika SKGZ in SSO pa sta pri sogovornikih naletela na pripravljenost, da krajevne uprave prispevajo več sredstev, če obstaja splošna volja za doseg sistema rešitve za gledališče. Prav tako, ugotavljata Pavšič in Štoka, ki izražata zmeren optimizem, obstaja soglasje tudi glede dejstva, da krajevne uprave niso prispevale denarja za kritje stroškov Kulturnega doma in da je zato treba najti rešitev. (iz)

KRIZA SSG - Predsednica gledališča La Contrada Livia Amabilino in igralka Ariella Reggio

Zaprtje bi bil nevaren precedens

Slovensko gledališče »predstavlja vrednoto za naše mesto in celotno državo« - »S Sosičem se je gledališče odprlo italijanski večini«

Slovensko stalno gledališče in Stalno gledališče La Contrada navezujeta že dolgo let prijateljske sosedske odnose, ki se izražajo na različnih nivojih. Vodstvo in igralci Contrade so zato iskreno zaskrbljeni zaradi položaja slovenskih kolegov in z veliko pozornostjo sledijo razvoju dogodkov. Predsednica gledališča La Contrada Livia Amabilino je s svojimi sodelavci večkrat izrazila podporo in solidarnost gledališču ter pričakuje čim prejšnjo rešitev krize, ki na skrajni način zrcali nelagodje vseh italijanskih gledališč.

»Krizo Slovenskega stalnega gledališča je treba obravnavati v luči dveh glavnih aspektov. V prvi vrsti gre za težave, ki so skupne vsem tovrstnim ustanovam: v Italiji nimamo pravega zakona o gledališki dejavnosti in to kljub stalnim prizadevanjem gledališčnikov, ki pritiskajo na zavest pristojnih institucij. Zato doživljamo na državnem nivoju položajno stanje negotovosti, ki nam onemogoča dolgoročno načrtovanje svoje dejavnosti. Na drugi strani se moramo soočiti tudi s splošno nepoznavanjem in nezanimanjem za manjšinske kulture in za specifike te zgodovinske ustanove, ki je vir velikega kulturnega bogastva. Pomen Slovenskega stalnega gledališča je neizpodbiten iz kulturnega vidika in tudi kot izraz slovenske manjšine; neizpodbitno je tudi dejstvo, da predstavlja vrednoto za naše mesto

Predsednica Livia Amabilino

in za celotno državo, posebej tudi zaradi umetniške vrednosti njegovega ustvarjanja, ki ga smatram kot del skupnega zaklada. Ob tem bi izpostavila tudi bolj sebični motivaciji: zaprtje ali izredno krizno položaj nekega gledališča, ki postane talec politike, oškoduje vsa gledališča in ustvarja nevaren precedens za vse ustanove. Zato moramo zaščititi kulturo, ki ni pasivna dobrina, ki bi se je morali znebiti ali sramovati, temveč bistvena vrednota, ekonomsko sredstvo in vizitka, s kateri bi se morala naša država ponašati.«

Slovensko stalno gledališče ima specifično vlogo v naši stvarnosti. Mislite, da jo je izpolnjevalo dovolj primerno in učinkovito?

Kritične opazke se lahko navezujejo na preteklost in je tudi samoumevno, da se manjšinska skupnost v osnovi skuša samoobrambno zapirati vase. Zaradi bližine in prijateljskih odnosov, ki nas stalno povezujejo s slovenskim gledališčem, pa moram priznati, da se je v zadnjih le-

tih situacija popolnoma spremenila. Z Markom Sosičem se je gledališče odprlo italijanski večini, je sodelovalo v okviru skupnega festivala Gledališča v gledališču, ko je odmevno nastopilo v kamnolomu v Repniču in še bi lahko naštevale...

Prijateljski odnosi med SSG-jem in Contrado niso formalnega značaja, saj so se plodno tkali na raznih nivojih.

S Slovenskim stalnim gledališčem imamo že dolgo let pogoste stike in to ne samo na področju izmenjave in izposoje tehničnega gradiva ali kostumov. Mislim predvsem na medkulturne, dvojezične izmenjave igralcev, ki so nastopili tako na našem odru kot na odru slovenskega gledališča. Max Borghesi je na primer sodeloval z replikami v slovensčini pri produkciji SSG-ja, Lara Komar je študirala v naši Akademiji, Nikla Petruška Panizon je večkrat nastopala pri nas. Nikakor pa nočem pozabiti na Lidijo Kozlovič, ki se je kot igralka razvila v SSG-ju in potem s svojo umetnostjo oplemenitila tudi naše produkcije.

Kljub optimističnemu prepričanju v kasnejši začetek sezone, moramo vsekakor upoštevati, da se bo pričela brez redne abonmajske kampanje in da bo moralo SSG premostiti marsikatero težavo, na primer tiste v zvezi z »zamrznjenimi projekti.

Upam, da bo slovenska skupnost razumela pomen, ki ga bo vpisovanje abonmaja imelo posebno v tej sezoni, ko bo še večja podpora publike življenjskega pomena. Ne nazadnje bi se morala tudi italijanska publika bolj množično odločati za obisk tega gledališča, v katerem si lahko ogledamo izvirne, mednarod-

Igralka Ariella Reggio

ne produkcije, ki bi jih drugače težko zasledili ne samo v mestnem, temveč tudi v državnem merilu.

Tudi priljubljena igralka Ariella Reggio izraža pristržno podporo Slovenskemu stalnemu gledališču.

»Položaj Slovenskega stalnega gledališča je dramatičen, verjetno bolj kot kdajkoli. Naši prijatelji slovenskega teatra so kolegi, sosedje in nočem niti pomisliti na morebitno ukinitve njihovega delovanja. Pravzaprav je nepojmljivo dopuščati zapiranje kateregakoli gledališča in predvsem ustanove, ki govori drug jezik in je zaradi tega tudi simbol civiliziranosti družbe. Naše mesto bi moralo biti ponosno na tako gledališče.

V preteklosti je Trst pokazal spoštovanje do raznolikosti svojega kulturnega, narodnega in verskega tkiva, zdaj pa tvegamo zaprtje simbola slovenske komponente, ki nas obenem povezuje s sosednjo državo. Tega nočem sprejeti, zato upam, da bomo vsi znali izraziti podporo ustvarjalcem slovenskega gledališča.«

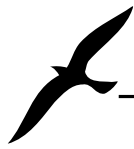
Rossana Paliaga

PREJELI SMO Mladi za mlade: SSG kot bogastvo ...in prispodoba

Skupina Mladi za mlade je v preteklem tednu sledila dogajanju v zvezi s Slovenskim stalnim gledališčem in si oblikovala jasna mnenja. Prepričani smo namreč, da je situacija, v kateri se je znašlo Slovensko stalno gledališče, več kot zaskrbljujoča. V prvi vrsti kritično ocenjujemo odstop upravnega sveta, mnenja smo namreč, da je ta odbor, ki trenutno zavrača veliko kritik, delno sokriv za situacijo, ki se je ustvarila. V trenutku največje krize, ko bi bilo potrebno z vsemi skupnimi močmi in enotno poiskati zasilno rešitev za začetek sezone, je vodstvo zapustilo gledališče samemu sebi. Poleg tega se v skupini Mladi za mlade sprašujemo, zakaj ni prišlo prej do sklica krizne situacije, tako da bi letošnja sezona stekla.

Pozitivno pa ocenjujemo sestavo kriznega štaba, ki je, po naših ocenah, v enem tednu dosegel več od tega, kar je sam odval v nekaj letih. Tu pa se odpirajo nova vprašanja. Prvo med vsemi usoda Kulturnega doma. Upamo, da se bo prišlo v naslednjih tednih do dolgoročnih rešitev, ker nam v tem trenutku gledališče predstavlja prispodoba za celotno manjšino. Prepričani smo, da rabimo konkretno vizijo prihodnosti, saj je sprotno reševanje kriznih situacij za manjšino ne le škodljivo, ampak tudi povsem uničujoče. Ne moremo pričakovati, da bosta naši skupnosti v pomoč ali v rešitev italijanska desničarska vlada in mestna uprava, ki nista na naši strani, niti v tem primeru.

Gledališče je torej za nas iz skupine Mladi za mlade bogastvo Slovencev v Italiji in hkrati prispodoba tega samega. Gledališče je kulturni hram in vir celotnega zamejstva, s katerim lahko dokazujemo, da smo zmožni, po Trubarjevih besedah, ne le stati, temveč tudi obstati.

OPČINE - Zadnje javno informativno srečanje o regulacijskem načrtu

Vrednost zazidljivih zemljišč bo upadla za 30 milijonov evrov

Kar 148 tisoč kvadratnih metrov sedaj zazidljivega območja bo namenjeno kmetijski dejavnosti

Za informativno srečanje v Prosvetnem domu je bilo izredno zanimanje

KROMA

»REALČANI« - Srečanje v Šepuljah

Ob 50-letnici mature so veselo obujali spomine

Dne 26. septembra so se v Šepuljah zbrali dijaki realne gimnazije v Trstu, da bi proslavili 50. obletnico mature. V sproščenem in veselem vzdušju so obujali spomine in uživali ob lepem vremenu in dobri postrežbi.

Na fotografiji: stoje od leve proti desni Zorko Ščuka, Silvano Fučka, Daria Luin, Sergij Pertot, Jurij Brajkovič, Graziano simoniti, Rado Štrukelj, Edi Germani, Sergij Delak (ki že dolgo let živi v New Yorku), Devan Biber, Marija Ščuka, Marjana Bolko in Klavdij Palčić; spodaj pa čepita Oskar Pečar in Živko Lupinc.

Zbiranje podpisov proti plinskemu terminalu

Danes bodo predstavniki naravovarstvenih organizacij WWF, Legambiente in Italia Nostra s svojo stojnico prisotni na začetku Drevoreda XX septembra (na Trgu Bonifacio). Mimoidočim bodo od 15.30 do 19.30 delili posebno številko mesečnika Konrad, ki je poskrbel za posebno prilogo o plinskem terminalu, in pa raznorazni informativni material. Obenem bodo zbirali podpise proti nepojmljivemu projektu družbe GasNatural in prostovoljne prispevke za kritje pravnih postopkov proti uplinjevalniku. Pobudo bodo ponovili tudi jutri in pa prihodnji konec tedna.

ČARBOLA - Vandali

Kamniti dež pri predoru

Trije mladoletniki so se v sredo pozno popoldne očitno zelo dolgočasili, saj so se lotili nenavadne in nevarne igre. Pri predoru na nekdanji Trbiški cesti na Čarbolu so z manjšimi kamni obmetavali avtomobile. Kamniti dež (če si izposodimo naslov filma britanskega režiserja Kena Loacha) je povzročil nekaj gmotne škode na štirih avtomobilih, ki so vozili proti športni palači oz. mestnemu središču. Policist, ki v tistem trenutku ni bil v službi, je opazil prizor in takoj obvestil svoje kolege, ki so po nekaj minutah prihiteli na prizorišče. Najstniki so morali priznati, da so za stavo ciljali v avtomobile, ne da bi se zavedali, da je igra nevarna. Policisti so mlade pospremili domov, škodo bodo poravnali starši.

Zmerjala karabinjerje

V sredo ob 15.20 so karabinjerji na državni cesti pri Devinu ustavili motor suzuki SV650. 34-letna motoristka F. Z. iz Tržiča je kršila prometne predpise, medtem ko so karabinjerji pisali globo pa jih je zmerjala. Ovadili so jo, ker je žalila uradne osebe.

EKONOMIJA - Včeraj izvolitev

Razeto novi predsednik Zveze industrijcev

Sergio Razeto za krmilom industrijcev

KROMA

Posledice novega občinskega regulacijskega načrta bodo hude za ves vzhodni Kras in še posebej za Opčine. Na tem območju bo več kot 148 tisoč kvadratnih metrov zazidljivih zemljišč iz dneva v dan prešlo v »nižjo« kategorijo zemljišč, zapisanih kmetijstvu in to bo pomenilo upad njihove vrednosti za skupno 30 milijonov evrov. Sploh se bo na vzhodnem Krasu spremenilo v »kmetijske« skupno 392 tisoč kvadratnih metrov sedaj zazidljivih zemljišč, skupna izguba pa bo na tem kraškem območju znašala 80 milijonov evrov.

To je poudaril predsednik vzhodnokraškega rajonskega sosveta Marko Milkovič na informativnem srečanju o regulacijskem načrtu, ki je bilo v sredo zvečer v Prosvetnem domu na Opčinah. S tem se je tudi zaključila vrsta informativnih sestankov, ki jih je v kraških vaseh priredil vzhodnokraški rajonski sosvet. Krajani so za srečanja pokazali veliko zanimanje in tudi zahtevali, da taka srečanja priredijo tudi drugi rajonski sveti. Na sestankih so namreč izvedeli za vse podrobnosti regulacijskega načrta. Toda to je bila tudi izredna priložnost, da seznanijo predstavnike oziroma predsednika rajonskega sveta z različnimi težavami, ki pestijo prebivalce posameznih vasi.

Zato tudi ni naključje, da je bilo za sredino srečanje izredno zanimanje in so vaščani popolnoma napolnili dvorano. Na srečanju je Milkovič ob udeležbi načelnika skupine Demokratske stranke v rajonskem svetu Uroša Korena prek PowerPoint predstavitev prikazal značilnosti regulacijskega načrta in njegove posledice za ozemlje. Skupno bo na Opčinah prizadetih 43 lastnikov zemljišč, med »zanimivosti« pa je Milkovič uvrstil prihodnost parkirišča pri križišču na Opčinah nasproti bencinske črpalke. To območje je bilo last Dežele FJK, je povedal, ki ga je nato »razprodala«. Odkupila ga je nepremičninska družba Palazzo Ralli, po odobritvi regulacijskega načrta pa bo del območja postal zazidljiv. Podobno bo tudi z ustanovo Villaggio del Fanciullo, saj bo tudi na njenem območju mogoče delno graditi.

Sicer so bile glavne kritike v tem, da je to bolj kot regulacijski načrt dokument, ki samo določa, kje bo mogoče graditi in kje ne. Milkovič je na zadnjem srečanju še poudaril, da se na Krasu in sploh v tržaški občini nadaljuje zbiranje podpisov z namenom, da bi pripravili kolektivni ugovor proti spremembi namembnosti kasarne pri Banih in proti ustanovitvi turističnega območja pri Padričah. Zbiranje podpisov poteka tudi v Gropadi, Bazovici in pri Banih za ugovore, vezane na lokalno problematiko. (ag)

Koledar policije za UNICEF v Sudanu

Policija je predstavila svoj koledar za leto 2010, ki je na prodaj v dveh raličicah (stenski in namizni koledar). Fotografije so umetniške, najbolj pomembno pa je dejstvo, da bo izkupiček namenjen raznim solidarnostnim dejavnostim. Med temi je projekt organizacije UNICEF, ki na jugu Sudana usposablja sodnike, policijske funkcionarje in socialne skrbnike za zaščito otrok in žensk. Kdor želi kupiti koledar (stenski stane osem, namizni pa šest evrov), mora nakazati denar na tekoči račun št. 745000 (Unicef Comitato Italiano) s pripisom »Calendario della Polizia di Stato 2010 per il progetto Unicef nel Sud Sudan«. Kopijo potrdila o plačilu je potrebno vložiti do 24. oktobra v uradu za stike z javnostmi na Kvesturi (od ponedeljka do sobote med 9. in 13. uro). Več informacij nudijo na tel. št. 040-3790502. S prodajo koledarjev za leto 2009 je policija namenila projektu UNICEF v Indoneziji 161 tisoč evrov.

Splet 2.0 & delo za mlade komunikologe

Predvidoma konec meseca oktobra ali najkasneje na začetku novembra bo stekel projekt Pokrajine Trst »Web 2.0 & Lavoro - Splet 2.0 & delo«, ki je namenjen mladim od 18. do 25. leta starosti in predvideva med drugim tudi vrsto izobraževalnih srečanj za usposobitev strokovnega osebja na področju komunikacije na spletu. S takojšnjim pristopom k projektu si je Občina Dolina zagotovila možnost, da se lahko pet občanov udeleži pokrajinske izobraževalne pobude.

Interesenti, ki izpolnjujejo navedene pogoje (stalno bivališče v Občini Dolina in starost od 18 do 25 let), se lahko javijo na Uradu za kulturo Občine Dolina (tudi telefonsko, na št. 040-8329.281) najkasneje do četrтка, 15. oktobra. V kolikor se bo kandidate zbiralo na podlagi časovnega zaporedja prijav, svetujemo interesentom, da čim prej kontaktirajo občinski urad.

Na Pokrajini analizirali podatke o zaposlenosti

Pokrajinska odbornica Adele Pino je včeraj sklicala pokrajinsko komisijo za delo, da bi skupaj pregledali podatke o (ne)zaposlenosti v prvem semestru leta. Številke kajpak niso razveseljive: zabeležili so porast dopolnilne blagajne ...in padec pogodb za nedoločen čas ter za honorirana pripravištva; med »prekernimi« prednjačijo ženske. Odbornica Pino je poudarila, da se morajo javne uprave še bolj zavzeti za zaposlene in jim obenem ponuditi izobraževalne tečaje, s pomočjo katerih se bodo lažje ponovno vključili v svet dela.

Iz hišnega pripora je romal v zapor

Doma ga ni bilo, ko so ga našli pa so ga odvedli naravnost v koronejski zapor. Karabinjerji so v sredo popoldne obiskali 45-letnega Mariana Pertana, ki je bil v hišnem priporu. Niso ga našli, pobeg iz hišnega pripora pa je po italijanskem kazenskem zakoniku enak pobegu iz zapore. Pertana so izsledili v Ulici Svevo in ga odvedli v zapor.

Kraja kolesa pri Sv. Jakobu

37-letni M. V. iz Trsta je v sredo ob zori odšel v zapor, ker je ukradel kolo. V Ulici Molino a vento pri Sv. Jakobu je baje vlomil v parkiran avtomobil fiat ulisse in iz njega odnesel kolo. Lastnik avta in kolesa je nek 53-letni krajan. Nekdo je videl prizor in obvestil karabinjerje, ki so začeli iskati kradljivca in ga ob 6. uri izsledili v eni od bližnjih ulic. M. V. je spustil plen in skušal zbežati, a bilo je prepozno: odpeljali so ga v zapor.

DOLINA - V torek praznovali visok življenjski jubilej

Prisrčno vaško slavlje za stoletnika Franca Bandija

Domačina obiskali prijatelji, sorodniki in soborci - Pozdrav županje, SKD Vodnik in krajevne sekcije VZPI-ANPI

Levo: slavljenca je zaželela vse najboljše tudi županja Fulvia Premolin (Kroma). Spodaj, od leve proti desni: Ivan Slavec, Franc Bandi in Drago Slavec, predsednik sekcije VZPI-ANPI za Dolino, Mačkolje in Prebeneg

GLEDALIŠČE Program Prijateljev Contrade

Društvo Prijateljev Contrade je svojim zvestim članom predstavilo program letošnje sezone, za katerega je kot običajno poskrbel gledališki izvedenec Paolo Quazzolo. Kljub splošni krizi ni prišlo do krčenja ponudbe in niti do poviška simbolične članarine, ki je dostopna širšemu krogu uporabnikov. Kulturno združenje, ki je nastalo pred enajstimi leti v sklopu krožka zavarovalnice Generali, je s ponudbo koncertnih izvedb dramskih del doživelo nepričakovani uspeh in je danes po številu dejanskih in aktivnih članov prvo tovrstno društvo v našem mestu.

Začetek nove sezone sta ob direktorju Quazzolu predstavili tudi podpredsednica društva Alba Noella Picotti Licalsi in predsednica gledališča La Contrada Livia Amabilino. Prva je poudarila, da je ključ uspeha kombinacija primernih programskih izbir in kvalitete izvedb, Amabilinova pa je opozorila na pomembno promocijsko in kulturno vlogo društva pri širitvi poznanja tekstov, ki bi drugače težko zaživel na odru.

Igralci tržaškega gledališča kot tudi diplomirani učenci njegove igralske akademije bodo nastopili v šestih koncertnih izvedbah, ki bodo na sporedu ob ponedeljkih popoldne s pričetkom ob 17.30. Prvo, večglasno branje (na sporedu 19. oktobra) bo poklon desetletnici smrti Fulvia Tomizze s tekstom *Vera Werk*, ki ga je gledališče uprizorilo letos v okviru poletnega festivala Gledališča v gledališču. Sledil bo nato spomin na stoletnico futurizma s posebnim večerom, ki ga je s fragmenti futurističnih tekstov postavil režiser in dramatik Giovanni Antonucci. *Zločin na kozjem otoku* Uga Bettija bo zaživel 18. januarja v režiji Maurizia Zacchigne, nato bo sledila enodejanka Luigijsa Pirandella *Cece*. Marisandra Calacione bo režirala branje klasika severne dramske literature kot so Ibsenovi *Strahovi*, Ariella Reggio pa bo ob koncu sezone protagonistka posebnega projekta, ki ga je zanj ustvarila Liliana Ulessi v spomin na tržaško operno pevko Fedoro Barbieri. Tekst je izvirno nastal kot radijska igra in bo 5. aprila prvič zaživel v koncertni priredbi.

Ob rednem programu bo društvo priredilo tudi nekaj posebnih dogodkov; organizatorji napovedujejo nastop za enkrat skrivnostne, zelo znane gledališke osebnosti in še poklon nepozabni igralki Lidiji Kozlovič. (ROP)

CERKEV - Obisk slovenskih duhovnikov s Koroškega

Spoznavali so Tržaško

Seznanitev z življenjskim utripom tukajšnje slovenske skupnosti - Goste je pozdravil tudi novi tržaški škof Crepaldi

V Vurnikovi kapeli je koroške slovenske duhovnike pozdravil novi tržaški škof msgr. Giampaolo Crepaldi

KROMA

Trst je včeraj doživel obisk skupine slovenskih duhovnikov s Koroškega, ki so se seznanili z verskim, kulturnim in družbenim utripom slovenskih katoličanov na Tržaškem. Združenje slovenskih duhovnikov na Koroškem Sodaliteta, v katerega je včlanjenih skoraj šestdeset slovenskih duhovnikov krške (celovške) škofije, se lahko pohvali s častitljivo starostjo: deluje namreč že 103 leta, saj je bilo ustanovljeno leta 1906, med drugim pa je tudi lastnik znamenitega Doma prosvete v Tinjah, prizorišča številnih pomembnih kulturnih in družbenih dogodkov. Združenje prireja tudi štiri srečanja članov na leto in jesenski izlet, katerega cilj je bil letos Trst, v katerega so se koroški duhovniki namenili, da spoznajo tukajšnjo stvarnost.

Koroških duhovnikov-izletnikov je bilo vsega skupaj 22 (21 duhovnikov in en bo-

goslovec), vodila sta jih predsednik Sodalitete Jože Kopeinig in novi tajnik Janko Krištof, goste pa je vseskozi spremljal tržaški časnikar Ivo Jevnikar. Prva točka je obsegala somaševanje v stolnici sv. Justa, ki ga je vodil škofov vikar za tržaške Slovence msgr. Franc Vončina, zatem pa so se koroški rojalci mimo Bonomove palače, kjer je deloval tudi Primož Trubar, in cerkve sv. Marije Velike sprehodili do tržaške škofijske palače, kjer so si ogledali kapelo, ki jo je oblikoval slovenski arhitekt Ivan Vurnik in o kateri je spregovoril škedenjski kaplan Dušan Jakomin, poleg njega pa tudi novi tržaški škof msgr. Giampaolo Crepaldi, ki je koroške goste zelo prijazno sprejel in jih pozdravil. Med drugim se je opravičil, da je na nedeljski slovesni umestitvi v stolnici sv. Justa spregovoril tako malo stavkov v slovenščini, a je obljubil, da bo dober učenec.

V Dolini se je torkovo praznovanje stotega rojstnega dne domačina Franca Bandija razvilo v pravo vaško slavlje. Bandijevo hišo je obiskalo res mnogo ljudi iz rojstnega Prebenega, Doline in okolice, ki so ob visokem jubileju prišli pozdravit slavljenca - spoštovanega domačina in partizana.

Stoletnika, ki je od popoldneva do večera z veseljem sprejemal čestitke in darila, so obiskali predvsem prijatelji, znanci in sorodniki: samo Bandijev je bilo na desetine. Uradno so ga nagovorili in mu čestitali županja Fulvia Premolin, predstavniki SKD Valentin Vodnik in predstavniki sekcije VZPI-ANPI za Dolino, Mačkolje in Prebeneg, ki so Bandiju izročili sliko z lepim okvirom in posvetilom. Franc Bandi je namreč predstavnik zlate generacije, ki je leta 1945 s partizanskim bojem osvobodila Slovenijo in Trst. V vojnih letih je najprej potoval z italijansko vojsko po Apeninskem polotoku in celo v okupirano Slovenijo, kot vojnega ujetnika so ga zavezniki poslali v Tunizijo, Angleži pa so njega in ostale tovarise naposled preselili v partizansko središče Prekomorskih brigad v Bari, od koder je bil prepeljan v Split. Po Dalmaciji je dospel do Slovenije in se pridružil Gradnikovi brigadi ter aktivno sodeloval pri osvoboditvi Primorske. Po vojni je partizan iz Prebenega delal kot zidar; upokojil pa se je točno pred štiridesetimi leti. Danes še vedno rad zahaja v partizanski klub v Boljunc, kjer se druži s soborci.

Dolinski praznik je bil po besedah udeležencev nenavadno človeški, izviren in občuten. Na prizorišče je dospelo toliko vina in sladice, da bi z njimi lahko praznovali še naslednji rojstni dan. Zapela sta krajevni zbor upokojencev in pevski zbor Valentin Vodnik, ob bogato obloženih mizah in prijetnem kramljanju pa je bil večer preprost in prisrčen.

Komunisti zahtevali Berlusconijev odstop

Pristaši Stranke italijanskih komunistov in Stranke komunistične prenovе so na včerajšnjem shodu pred prefekturo glasno zahtevali odstop predsednika vlade Silvia Berlusconijsa. Kot škandalozne so ocenili njegove ostre napade na predsednika republike Giorgia Napolitana in na ustavne sodnike.

Koncert v rojanskem Marijinem domu

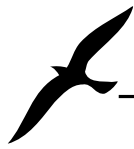
Jutri zvečer bo v Marijinem domu v Rojanu (Ul.Cordaroli 29) ob 20. uri koncert, na katerem bodo posebno uživali ljubitelji slovenskih ljudskih in umetnih pesmi, ki so vključene v koncertni program. Društvo Rojanski Marijin dom bo namreč gostil obrtniški MePZ Notranjska in Oktet Bori. Prvega so pred leti ustanovila obrtna združenja s širše Notranjske, se pravi iz Vrhnike, Logatca, Idrije, Cerknice in Postojne, od koder so tudi pevci; Oktet Bori pa prihaja iz Postojne. Oba pevska sestava vodi Janez Gostiša in za seboj imata veliko nastopov po Sloveniji, nekdanji Jugoslaviji in drugod.

Pri Sv. Ivanu Festival mladinske ekspresivnosti

Glasbena srečanja, predstave, fotografske razstave, seminarji, filmska srečanja, delavnice so glavna sestavina Festivala mladinske ekspresivnosti »Lo spazio ritrovato«, ki se bo začel v sredo, 14. oktobra (do vključno 8. novembra). Včeraj so spored dogajanja predstavili na tržaški pokrajini, ki je pobudnica prireditve. V ta namen je dala na razpolago gledališče v svetoivanskem parku, kjer bodo zaživeli številni mladinski projekti, ki so se porodili na temo Mesto brez meja. Prvi večer v priredbi Radia Fragole bo ob 21. uri koncert italijanskega kantavtorja Gianmaria Teste, udeleženci večera pa si bodo lahko ogledali fotografsko razstavo Mattie Prandinija »Coming back from Peru«.

Projekt H20 v marini San Rocco v Miljah

Skupina umetnikov, ki jo sestavlja jo Fabio Fonda, skupina Mimosaimpudica in Enzo Pituello, predstavlja Projekt H20. Razstava njihovih del je od 3. oktobra (do 18. oktobra) na ogled v prostorih kongresne dvorane v marini San Rocco v Miljah in se vključuje v niz spremljevalnih prireditev ob Barcolani. Število umetnikov želi simbolično prikazati vse tri atome, ki sestavljajo kemijsko formulo molekule vode. Namen projekta je namreč ta, da spodbuja gledalca, da v vodi spozna tisti element, ki dopušča prodor v podzavestno globino številnih filozofskih tem. Skupina Mimosaimpudica (Luca Caridà in Stefano Peressini) je poskrbela za inštalacijo Corpo - Telo in je res posebna vizuelna izkušnja, v kateri obiskovalec ni le gledalec umetnine, temveč njen uporabnik. Uporabnik namreč delo lahko manipulira, ga spreminja, se ga dotika in ga interpretira preko tipkalnih in zvočnih senzorjev. Enzo Pituello oblikuje kozmični koncept na podlagi umetniških inspiracij, ki temeljijo na stvaritvi planetov. Na razstavi se predstavlja s številnimi slikarskimi deli in s skulpturo Alef: to je prva črka judovske abecede, ki označuje počelo vsega, izvor življenja na Zemlji. Digitalna umetnost Fabia Fonde sloni na umetniški predelavi fotografskih datotek. Z uporabo tehnologije, ki je le sredstvo likovnega izražanja, ustvarja umetniško delo iz že obstoječih podob. Razstava se gledalcem predstavlja kot prepletanje različnih žanrov in izrazov v neko enotno umetnostno obliko. Podrobneje bo projekt v soboto, 17. oktobra, ob 18.30 predstavil kurator Hiram Pituello (info: hiram@pituello.com).

GLEDALIŠČE MIELA - Tradicionalni festival

Latinskoameriški svet na tržaškem platnu

Nad 160 filmov in dokumentarcev o kulturi, umetnosti, literaturi in zgodovini nam preveč oddaljene družbe

Gledališče Miela bo od sobote, 24. oktobra, do nedelje, 1. novembra, gostilo 24. izvedbo Festivala latinskoameriškega filma. Prireditelj festivala, Združenje za promocijo latinskoameriške kulture v Italiji - Apclai bo v sodelovanju s številnimi krajevnimi (Dežela FJK, Pokrajina Trst, Trgovinska zbornica in Promotrieste) oz. državnimi institucijami (ministrstvo za kulturne dobrine) gledalcem letos postreglo z več kot 160 filmi in dokumentarci o svetu latinskoameriškega človeka, o njegovi kulturi, umetnosti, literaturi in seveda zgodovini njegove raznolike družbe.

»Trst je v Latinski Ameriki poznan zaradi znamke kave in tega festivala, ki želi biti okno v njihov svet, okno v južnoameriški spomin, v njegovo zgodovino in življenjske tegobe. Z njim želimo ponuditi tržaški publiki pogled na aktualnost tega nam prevečkrat oddaljenega, a hkrati fascinantnega sveta,« je pred predstavitvijo bogatega sporeda dejal ravnatelj festivala Rodrigo Diaz. V tekmovalni kategoriji se bo pomerilo 14 filmov, ki so jih prireditelji izbrali med najnovejšimi filmskimi produkcijami. Veliko je tudi letos tematskih sekcij in pa retrospektiv, med katerimi velja omeniti tisto, ki je posvečena brazilskemu nekonvencionalnemu režiserju italijanskega rodu Rogériu Sganzerli, ki bo tudi dobitnik nagrade oriundi (na temo imigracije); Predvajali bodo dvanajst izmed njegovih del in pa dokumentarni film o njegovem življenju.

Letošnja novost je nagrada Malvinas - poimenovana po vojni leta 1982 med Ar-

Ob ravnatelju festivala Rodrigu Diazu (na skrajni desni), sta filmsko pobudo pozdravila Franco Rota in Boris Pangerc v imenu pokroviteljic Trgovinske zbornice oz. Pokrajine Trst

KROMA

gentino in Združenim kraljestvom zaradi posesti Falklandskih otokov oz. Islas Malvinas - ki spodbuja sožitje med narodi in mednarodno pravo. »Nedvomno pa je v konservativni Evropi tvegana izbira dobitnika nagrade, ki je posvečena spomenu socialističnega čilskega predsednika Salvadorja Allendeja: letos jo bo posthumno prejel nekdanji

socialistični predsednik italijanske vlade Bettino Craxi, kateremu so prebivalci Čila hvaležni, ker se je pri njih vselej boril za demokracijo,« je pojasnil Diaz in dodal, da je nekdanji italijanski premier vedno spodbujal diplomatske stike med državama in večkrat sam organiziral Allendejeva potovanja v Rim. »Čas je da presežemo italijansko pro-

vincialnost in zadihamo malo širše ... In pri tem nam je kinematografija v izredno pomoč.«

Filme bodo predvajali od 9.30 do polnoči. Podrobne informacije in spored posameznih filmskih večerov pa boste v kratkem lahko našli na spletni strani www.cinelatino Trieste.org (sas)

V Praproto drevi 14. Kraški Oktoberfešt

S harmonikarji društva Kraška harmonika, godbeniki skupine Alpenbrass in ansamblom Vižarji se bo drevi ob 19. uri v velikem šotoru na prireditvenem prostoru v Praprotu začela razigrana prirediteljev - 14. Kraški Oktoberfešt, ki jo prireja SKD Vigred. V soboto se bo program začel že ob 15. uri, in sicer z otvoritvijo taborniškega kotička, v organizaciji tabornikov RMV Trst-Gorica in likovnim ex tempore. Ob isti uri se bo začel tudi turnir v briškoli, medtem ko bo ob 19. uri nastopila enaindvajsetčlanska otroška folklorna skupina osnovne šole Dutovlje, ki se bo predstavila s spletom ljudskih pesmi in plesov »kako so nekoč malo jedli in malo pili«. Zvečer pa bodo za zabavo in ples do enih ponoči poskrbeli kar trije domači ansambli - prvi bo nastopil ansambel Mladi kraški muzikanti, nato skupina Kraški ovčarji, večer pa bodo zaključili glasbeniki ansambla Alter Ego. V nedeljo bo od 09. do 10. ure zbirališče za 14. pohod-sprehod Na Krasu je krasno. Pohod je organiziran v sodelovanju z jamarskim društvom Grmada, razvojnim društvom Pliska, vaško skupnostjo Tublje in planinskim odsekom SK Devin. Ob 16. uri se bo začelo tradicionalno srečanje ljudskih godcev in pevcev - 14. Kraški Muzikfešt. Od 19. do polnoči bo za ples poskrbel ansambel Vagabondi. Od petka do nedelje bodo delovali dobro založeni kioski s specialitetami na žaru, klobasami in zeljem, kuhanimi štruklji in drugimi poslasticami, na voljo bo tudi pečen kostanj, dobro vino in pivo.

MEPZ LIPA - Celovečerni koncert na Montuci

Zelo uspešen nastop bazovskih pevcev

MePZ Lipa iz Bazovice je prejšnjo soboto nastopil s celovečernim koncertom v cerkvi na Montuci pri Sv. Justu ob otvoritvi pevskega ciklusa *In Christo per Mariam*, ki ga je letos prvič priredila na novo ustanovljena kulturna zveza Società Filarmónica della Cappella Corale dei Frati Capuccini. Namen zveze, ki je odprta vsakomur, ki bi bil rad aktiven na kulturni ali na socialni ravni, je predvsem ovrednotenje mešanega cerkvenega pevskega zbora, ki deluje v sklopu večnamenskih dejavnosti redovnikov kapucinskega samostana na Montuci.

Sicer ne ravno množična, skoraj izključno italijanska publika, je nagradila izvedbo vseh štirinajstih skladb, ki so bile na programu, z iskrenim ploskanjem in z vidnim odobravanjem, ki je jasno dokazovalo prijetno presenečenje navzočih nad ubranim petjem. Vidno zadovoljna je bila tudi Tamara Ražem, ki že vrsto let uspešno vodi bazovski zbor.

Organizacija je bila izvrstna. Publika je imela na voljo tiskani program koncerta, v katerem je bilo obširno navedeno tudi delovanje zbora Lipa, »ki od vsega za-

četka goji in predstavlja dušo slovenskega petja na ozemlju, kjer je doma,« kot je v svojem uvodnem pozdravu poudaril predsednik zbora Andrea Mulas in dodal, da »zbor deluje na podlagi iskrene želje po sodelovanju in po vzajemnem spoštovanju ljudi in narodov, ki oblikujejo naše kozmopolitsko mesto Trst; petje in glasba nasploh pa sta vselej odlični medij za medsebojno spoznavanje in čutenje.« Bazovci so se predstavili z nizom motivov povzetih tako iz svetovne sakralne literature kot tudi iz slovenske cerkvene kulturne dediščine. Kronist lahko le še potrdi, da je mešanemu pevskega zboru Lipa spet uspelo pripeti novo priznanje na svoj že ne zanemarljiv »Palmares«.

Na pevskem ciklusu, ki se je začel 3. oktobra in se bo nadaljeval tudi v prihodnjih sobotah, bodo nastopili še štirje zbori zbrani med boljšimi, ki delujejo na tržaškem teritoriju, in sicer polifonično društvo Santa Maria Maggiore, zbor Soul diesis, in seveda sam zbor z Montuce, ki bo nastopil z zborom Controcanto ob spremljavi simfoničnega orkestra, ki prav tako že vrsto let uspešno deluje na Montuci. (L.V.)

RDEČA ZVEZDA - DEVIN - Zbor Schola Cantorum

Gostje iz Abrucev

Ogled zanimivosti Krasa in Trsta - Drevi koncert v Štivanu, jutri pa v Zgoniku

Junija letos je MePz Devin - Rdeča Zvezda uspešno gostoval na XVI. Mednarodnem zborovskem srečanju, ki ga prireja vsako leto zbor Schola Cantorum »Aristotele Pacini« iz Atria v Abrucih. Člani zbora so kraške pevce odlično pogostili in vzpostavili so zelo dobre stike, tako da se je pri njih porodila zamisel, da bi prišli k nam v goste. Z navdušenjem so vsi to sprejeli in se v kratkem času zmenili tudi za datum gostovanja, in sicer od 8. do 11. oktobra. Ob tej priložnosti jih bodo slovenski pevci popeljali na ogled našega Krasa, pokazali jim bodo njegove zanimivosti in običaje ter jim seveda predstavili tudi mesto Trst, kjer se bo prav v tistih dneh odvijala regata Barcolana.

Moški zbor Schola Cantorum »Aristotele Pacini«, ki deluje od leta 1987 in je edini moški polifonični zbor v Abrucih, je zelo kvalitetna zasedba, ki je na različnih gostovanjih po Italiji in v tujini požela veliko odobravanje tako kritike kot publike. Zborovski repertoar zaobjema klasično polifonijo, romantiko, sakralne in ljudske pesmi ter »spirituale«; leta 1997 se je udeležil državnega

tekmovanja v kraju Vittorio Veneto, kjer se je uvrstil na tretje mesto, leta 2003 pa je zmagal v svoji kategoriji na tekmovanju S.Zimarino v Vastu (Chieti). Zbor prireja vsako leto Mednarodno srečanje zborov, ki je med najbolj priznanimi tovrstnimi dogodki v srednji Italiji. Leta 2005 je s simfoničnim orkestrom iz Prage posnel mašo Luisa Bacalova posvečeno Materi Terezi iz Kalkute, pod vodstvom samega avtorja; posnel pa je tudi vrsto zgoščenek. Od njegove ustanovitve do leta 2004 je zbor vodil Carmine Leonzi, od leta 2005 do leta 2007 Concezio Leonzi, od leta 2007 pa je vodstvo zbora prevzel priznan baritonist Christian Starnieri.

V »tržaški« program so saleško-devinski pevci vključili dva celovečerna koncerta, ki ju bodo priredili v sodelovanju z župnijama iz Zgonika in Štivanja in pod pokroviteljstvom Občine Zgonik. Prvi bo na sporedu že drevi ob 20.30 v novi cerkvi sv. Janeza Krstnika v Štivanu, drugi pa bo živel jutri prav tako ob 20.30 v cerkvi sv. Mihaela v Zgoniku. Oblikoval ju bo gostujoči zbor s peštrim programom ljudske in sakralne polifonije.

TINO STRAULINO - Danes predstavitev knjige Z Lošinja do olimpijskih iger in krmila jadrnice Amerigo Vespucci

Agostino (Tino) Straulino je nekoč dejal, da se pisanje knjige ne izplača, saj zahteva velik napor, v zame- no pa ponuja premajhna zadoščenja: preliti na papir, kar si doživel na mor- ju, je skoraj nemogoče ... In tega je bi- lo res veliko, saj je Tino začel že kot se- demletni deček jadrati ob obalah do- mačega Lošinja. Pisalo se je leto 1921 in Tinovo življenje je ostalo vse do kon- ca (2004) nerazdružljivo vezano z morjem; v dobrem in slabem, saj je na primer tudi 2. svetovno vojno preživel v italijanski mornarici.

Njegovi beri medalj, ki velja za najbogatejšo v zgodovini italijanskega jadraltva, predvsem pa neverjetnim ja- dralskim podvigom, je posvečena knji- ga Straulino signore del mare, ki jo bo- do predstavili danes v areni Barcolana di Carta (ob 16. uri ob udeležbi Tino- ve hčerke Marzie in jadralka Carla Rol- landija). Knjiga je pravkar izšla pri trža- ški založbi Comunicarte, urednica Ti- ziana Oselladore pa je v njej zbrala vrsto neobjavljenih dokumentov, fotografij, ladijskih dnevnikov, a tudi ponatisnila del knjige Arma e vai!, ki jo je Strauli- no napisal z Renatom Corsinijem. Ter članke, ki so z občudovanjem poroča- li o avanturah kapetana Straulina na krovu znamenite Amerigo Vespucci.

Do 10. januarja pa je v Morskem muzeju (Campo Marzio 5) na ogled razstava Straulino, la vela olimpica, na kateri so na ogled odličja s svetovnih prvenstev in olimpijskih iger, fotogra- fije, razni dokumenti in drugi material. Razstava bo od danes do nedelje odprta med 8.30 in 22. uro. (pd)

Včeraj danes

Danes, PETEK, 9. oktobra 2009

ABRAHAM

Sonce vzide ob 7.13 in zatone ob 18.30
- Dolžina dneva 11.17 - Luna vzide ob 21.37 in zatone ob 13.13.

Jutri, SOBOTA, 10. oktobra 2009
DANIJEL

VREME VČERAJ: temperatura zraka 22,4 stopinje C, zračni tlak 1019,0 mb ustaljen, veter 5 km na uro jugo-vzhod- nik, vlaga 78-odstotna, nebo spremen- ljivo oblačno, morje skoraj mirno, tem- peratura morja 21,8 stopinje C.

Lekarne

Do sobote, 10. oktobra 2009

Lekarne odprte

tudi od 13. do 16. ure

Ul. Roma 15 (040 639042), Ul. Piccar- di 16 (040 633050), Milje - Lungomare Venezia 3 (040 274998). Nabrežina (040 200121) - samo s predhodnim te- lefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte

tudi od 19.30 do 20.30

Ul. Roma 15, Ul. Piccardi 16, Ul. Sv. Ju- sta 1, Milje - Lungomare Venezia 3. Nabrežina (040 200121) - samo s pred- hodnim telefonskim pozivom in nuj- nim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Ul. Sv. Justa 1 (040 308982).

www.farmacistitriste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdrav- stvena služba (od 20. do 8. ure, pred- praznična od 20. do 20. ure in prazni- čna od 8. do 8. uro)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.

Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zeleni številki) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nu- di informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 16.15 »G-Force: Su- perspie in missione 3D«; 17.45, 20.00, 22.15 »Barbarossa«.

ARISTON 17.00, 18.45, 21.00 »Ricky - Una storia d'amore e libertà«.

CINECITY - 16.00, 18.00, 20.00, 22.15 »Fame - Saranno famosi«; 16.00, 18.45, 21.30, »Barbarossa«; 16.15, 18.10, 20.05, 22.00 »La doppia ora«; 16.15, 18.00, 19.10, 21.15, 22.00 »Bastardi senza gloria«, 16.20 »Biancaneve e gli 007 nani«; 16.00, 18.50, 21.40 »Baaria«; 20.00, 22.10 »District 9«.

FELLINI - 16.45, 22.20 »Il mio vicino Totoro«; 18.20, 20.10, 22.00 »Motel Woodstock«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giot- to 8) 17.00, 19.30, 22.00 »Bastardi sen- za gloria«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.20, 19.00, 21.40 »Baaria«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »La doppia ora«.

KOPER - KOLOSEJ - 16.00, 18.05, 20.10, 22.15, 0.30 »Noč čarovnic 2«; 17.10, 19.30, 21.50, 0.20 »Otok v me- stu«; 17.00, 19.00, 21.00, 23.00 »Slo- venka«; 16.40, 19.10, 21.40, 0.10 »Ugrabitev metroja Pelham 123«; 16.45, 19.15, 21.45, 0.15 »G.I. Joe: Vzpon kobre«; 16.40, 19.10, 21.40, 0.25 »Sirota«; 17.15, 21.15 »V višave (podnapisi)«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.00, 18.30, 21.00 »Bastardi senza gloria«; Dvo- rana 2: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Basta che funzionik«; Dvorana 3: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Fame - Sa- ranno famosi«; Dvorana 4: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Le mie grosse grasse vacanze greche«.

SUPER - Film prepovedan mladim iz- pod 18. leta starosti.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 16.50, 19.40, 22.15 »Bastardi senza gloria«; Dvorana 2: 18.00, 21.30 »Baaria«; Dvorana 3: 17.10, 19.45, 22.15 »Bar- barossa«; Dvorana 4: 17.30, 20.00, 22.00 »Fame - Saranno famosi«; Dvo- rana 5: 20.10, 22.10 »Basta che fun- zioni«; 16.45, 18.30 »G-Force: Super spie in missione«.

Izleti

ŠOLSKÉ SESTRE DE NOTRE DAME vabijo na romarski izlet, ki bo v so- boto, 10. oktobra. Na programu so Brezje, obiskali bomo Prešernovo rojstno hišo v Vrbi, kosilo v Žirov- nici, popoldne se bomo podali v Do- slovce, kjer bo voden ogled Fin- žgarjevega muzeja, nato še muzej pi-

sateljev Janeza Jalena in nato v Lju- bno. Sledijo sama presenečanja. Od- hod avtobusa iz trga Oberdan ob 6.45, iz Sesljana ob 7.00, iz Sv. Kri- ža ob 7.05, s Proseka ob 7.10, z Ob- čin ob 7.20. Za vpis in informacije pokličite na tel. št.: 040-220693 oz. 347-9322123.

DOLINSKA SEKCIJA SLOVENSKE SKUPNOSTI obvešča udeležence za izlet v Stično in grad Bogenšperk v ne- deljo, 11. oktobra, da je odhod avto- busa iz Doline ob 6.50, iz Boljunca ob 7. in iz Boršta ob 7.10.

SLOVENSKO DEŽELNO GOSPODAR- SKO ZDRUŽENJE v sodelovanju s tržaškim Confartigianatom prireja v soboto, 31. oktobra, celodnevni avto- busni izlet na mednarodni sej- am gradbeništva SAIE, ki se odvija v Bo- logni (več info na www.saie.bologna- fiere.it). Vse interesente pozivamo, da čimprej javijo tajništvo SDGZ (tel. 0406724828-24-12; email in- fo@sdgz.it), če se bodo sejma udele- žili, da zanje pravčasno rezerviramo mesta na avtobusu. Prijave zbira- mo do 15. t.m. Točen čas odhoda in po- vratka bomo sporočili naknadno.

KMEČKA ZVEZA prireja v nedeljo, 18. oktobra, izlet na praznik kostanja »Burnjak« v Gorenji Tarbij. Podro- bne informacije in vpisovanje spreje- mamo na sedežu Kmečke zveze ali po tel. 040-362941.

PODPORNO DRUŠTVO V ROJANU in Krožek Krut vabita v nedeljo, 18. okt- obra, na izlet v Padovo, v odkrivanju srednjeveških trgov in palač. Dodat- ne informacije in vpisovanje na sede- žu krožka, Ul. Cicerone 8, tel. 040-417025.

SPDT priredi v nedeljo, 18. oktobra, iz- let na goro Kucelj (1237m) nad Vi- pavsko dolino. Pohod traja približno pet ur in ni zahteven. Odhod bo ob 7.30 pri spomeniku v Križu z lastni- mi avtomobili, na razpolago je tudi društveni kombi. Za dodatne infor- macije tel. 040-220155 (Livio).

KRUT v sklopu prireditve Starosta Ma- li Princ, vabi v nedeljo, 25. oktobra, na izlet z vodenim ogledom bazilike in arheološkega območja v Ogleju in na popoldansko koncertno predstavo v goriškem Kulturnem domu. Podro- bnejše informacije in vpisovanje na se- dežu krožka, Ul. Cicerone 8, 040-360072.

ZVEZA SLOVENSKE KULTURNIH DRUŠTEV v sodelovanju s Fotovideo Trst 80 in Fotoklubom Skupina 75,

prireja v nedeljo, 25. oktobra, celo- dnevni izlet v Celje, namenjen članom društev in fotografom. Udeleženci si bodo lahko ogledali stari del mesta, grad, muzej novejšo zgodovino ter ate- lje fotografa Josipa Pelikana. Za pri- jave in informacije pokličite na trža- ški (040-635 626) oz. goriški urad ZSKD (0481-531 495).

TRŽAŠKA KMETIJSKA ZADRUGA tudi letos organizira tradicionalni iz- let oljkarjev, ki se bo odvijal v dneh 28., 29. in 30. oktobra 2009. Z avto- busom se boste odpeljali v Lago di Garda, kjer si boste v sredo in petek ogledali Sirmione, Lazice, Garda, in še druga tipična mesteca, torkljo, muzej olja, vinsko kmetijo z degu- stacijo ter razne druge lepote tega jezera. Četrtek, 29., bo posvečen ogledu Švice in sicer Luganskega je- zera in okolice ter popoldne še Mu- zeja čokolade. Obe prenočitvi bosta v istem hotelu 3 zvezde v Bussolen- gu. Približna cena izleta za vse tri dni vse vključeno niha med 270,00 in 280,00 evrov. Če ste zainteresirani pokličite v jutranjih urah na tel. 040-8990103 Laura oz. 040-8990108 Ro- berta in boste dobili vse dodatne in- formacije in tudi podrobní pro- gram izleta.

Čestitke

V Dolini pri Križcu hiša stoji, v njej naša MERI okrogla leta slavi. Ve- liko sreče, zdravja in veselja ji iz srca voščita Maurizio in Damjana.

Danes v Križu praznujemo, ker naš

Drago Purič

svoj častitljivi jubilej slavi.

Še na mnoga
srečna in zdrava leta
mu iz srca želijo

žena Ida ter

Walter in Vanda z družinama.

Ašira, Minej, Jana in mala Petra

pa pošiljajo ljubljenu nonotu 80
poljubčkov.

Mali oglasi

GOSPA Z IZKUŠNJAMI išče delo kot hišna pomočnica ali pomoč starejšim. Tel. št.: 040-213011.

IŠČEM delo kot hišna pomočnica, en- krat tedensko. Tel. št.: 340-6192100.

IŠČEM pošteno osebo za pomoč v go- spodinjstvu pri starejši osebi v Trži- ču. Pokličite po 16. uri na tel. št.: 347-8004578.

KROTKA BELA MUCA srednje veliko- sti, z rumenim paskom, kroži pred mojo hišo v Križu, blizu Bibca. Go- spodar naj pokliče po 18.30 na tel. št. 349-1081249.

NA OPČINAH dajem v najem prostor, 85 kv. m. v Alpinski ulici 87, primer- no za trgovino ali urad. Za informa- cije pokličite na tel. št.: 338-1966768 ali 340-3338082.

NA PRODAJ je 1000 kv. m. veliko zem- ljišče v bližini Doline, z možnostjo za- zidave enostanovanjske hiše. Zainte- resirani naj kličejo na tel. št. 340-7875620.

Vsi ljubitelji cvetja
so vabljeni

JUTRI
10. oktobra ob 18.00
V BOLJUNEC

na otvoritev nove
cvetličarne

Magdi

NEKADILCEM DAJEM V NAJEM no- vejše stanovanje v Sežani, okusno opremljeno in s parkirnim mestom v garaži. Telefonirati v večernih urah na št. 333-3901512.

NISSAN NOTE 1.4 accent, november 2006, 45.000 km, vedno v garaži, oran- žne kovinske barve prodajam. Cena po dogovoru. Tel.št.: 349-4047622 (v popoldanskih urah).

ODRABLJENE RAČUNALNIKE s pom- nilnikom (RAM) za 512 MB za upo- rabo operativnega sistema Windows XP išče podružnica nižje srednje šo- le sv. Cirila in Metoda na Katinari. Pokličite na šolo tel. št. 040 390716 med 8. in 14. uro.

PRODAM Fiat 600, letnik 99 v dobrem stanju. Tel. št.: 335-7284798.

PRODAM klavir v zelo dobrem stanju. Cena 1.050,00 evrov. Tel. št.: 338-6036203.

PRODAM po ugodni ceni usnjeni nov trisedežni divan v temno rdeči barvi (bordò) zaradi selitve. Tel.št.: 338-3999360.

PRODAM stanovanje s svetlimi prostori v bližini slovenskega kulturnega gledališča, 63 kv.m., s hodnikom, kuhinjo z jedilnico, veliko dnevno sobo, ko- palnico, avtonomno ogrevanje, tretje nadstropje z dvigalom. Cena 98.000,00 evrov. Pokličite na GSM 328-3178555 ali na tel. 040-364187 v večernih urah.

PRODAM EKSTRADEVIŠKO OLJE - cena po dogovoru, telefonirati ob urah kosila na tel. št. 348-5913172.

V NAJEM dajem stanovanje, v bližini univerze v Trstu za dva ne rezidenčna študenta. Tel.št.: 320-0407093.

V VIŽOVLJAH oddamo popolnoma opremljeno stanovanje za dve osebi. Tel. 040-299820.

Turistične kmetije

KMEČKI TURIZEM UŠAJ je od- prt v Nabrežini št. 8 od petka do vključno ponedeljka.
339-2241221

KMEČKI TURIZEM ŠVARA v Trnovci je odprt ob četrtnih, pet- kih, sobotah in nedeljah.
Tel.: 040/200898

Osmice

FRANC IN TOMAŽ FABEC sta odprla osmico v Mavhinhah. Vljudno vablje- ni. Tel.: 040-299442.

OSMICA je odprta pri Davidu v Sama- torci 5. Tel. 040-229270.

OSMICA je odprta pri Škerku v Pra- protu. Tel. 040-200156.

OSMICA je odprl Miro Zigon, Zgonik 36. Tel. 040-229198.

OSMICO so odprli pri Batkovih, Repen 3. Tel. 040-327240.

OSMICO sta odprla Nini in Stano v Medjavasi št. 14; tel. 040-208553.

Loterija 8. oktobra 2009

Bari	89	24	26	16	76
Cagliari	30	1	81	39	4
Firenze	67	54	2	24	74
Genova	48	25	6	57	73
Milan	20	44	89	49	58
Neapelj	41	8	44	86	62
Palermo	76	86	84	63	35
Rim	50	49	45	87	74
Turin	64	2	58	21	74
Benetke	37	29	21	32	44
Nazionale	66	68	40	89	17

Super Enalotto št. 121

1	12	17	65	70	90	jolly 24
Nagradni sklad						4.110.762,07 €
Brez dobitnika s 6 točkami Jackpot						68.875.616,16 €
Brez dobitnika s 5+1 točkami						— €
61 dobitnikov s 5 točkami						10.108,44 €
4.331 dobitnikov s 4 točkami						142,37 €
124.860 dobitnikov s 3 točkami						9,87 €

Superstar 9

Brez dobitnika s 6 točkami	— €
Brez dobitnika s 5+1 točkami	— €
1 dobitnik s 5 točkami	252.711,00 €
15 dobitnikov s 4 točkami	14.237,00 €
559 dobitnikov s 3 točkami	987,00 €
6.696 dobitnikov s 2 točkama	100,00 €
35.540 dobitnikov z 1 točko	10,00 €
69.315 dobitnikov z 0 točkami	5,00 €

Društvo slovenskih izobražencev

in Knjižnica Dušana Černeta

vabita **danes, v petek, 9. oktobra** v Peterlinovo dvorano, Donizettijeva 3 na večer

SLOVENSKA KULTURA V ARGENTINI IN VLOGA DR. TINETA DEBELJAKA

Na ogled bo dokumentarec
Marka Vombergarja
in izbor Debeljakovih knjižnih del.

Spregovorili bodo:

Jure Vombergar,
Meta Debeljak Vombergar in
Joželjka Debeljak Žakelj

Začetek ob 20.30

Šolske vesti

URAD ZA SLOVENSKE ŠOLE obvešča vse učno in neučno osebje brez stalnega službenega razmerja, da je bila na spletni strani ministrstva za šolstvo (www.istruzione.it) objavljena okrožnica z dne 30. septembra, ki vsebuje navodila in obrazce za vpis na prednostne sezname začasne suplence po nedavno sprejetem zakonskem odloku št. 134/2009. Prošnje je treba do danes, 9. oktobra, nasloviti na šolo, na kateri je imel kandidat v šolskem letu 2008/09 letno suplenco ali suplenca do konca didaktičnih dejavnosti.

SDZPI obvešča, da je v teku vpisovanje na tečaje po univerzitetni diplomi: uporaba načinov in obvladovanje orodij komunikacije (80 ur), uporabljati tehnične in računovodske standarde računovodskega nadziranja (80 ur), tehnike in orodja prevajanja (60 ur), vrednotenje turizma na krasu (80 ur). Tečaji, ki so financirani s sredstvi Evropskega socialnega sklada, bodo potekali na tržaškem sedežu SDZPI, ul. Ginnastica 72. Rok vpisovanja do 16. oktobra. Vpis in dodatne informacije na tel. št. +39 040-566360 ali info@sdzpi-irsip.it. Več na spletni strani www.sdzpi-irsip.it.

Obvestila

ŽIVJO 50-LETNIKI! Pozor, vsi rojeni v letu 1959 - od Krasa do Brega, Trsta ter vse do Milj in še dlje... - se dobimo v soboto, 7. novembra, zvečer v znani gostilni na Krasu, da proslavimo naše srečanje z Abrahamom. Poskrbljeno bo za dobro voljo, zabavo in tudi ples! Pridružite se nam, ne bo vam žal!! Za vse podrobnejše informacije lahko pokličete - Danjel: 333-7410475, Loredana: 329-8552014 (v večernih urah), Jožko: 348-9001666, Anica: 040-368430.

POGREBNO PODJETJE

LIPA

ONORANZE FUNEBRI

ob trenutku žalosti...
*...diskretnost, tradicija,
vljudnost in kakovost.*

Domač stik.

Pridemo tudi na dom.

BREZPLAČNA ZELENA ŠTEVILKA
800 833 233

Opčine - Narodna ulica 32
tel. 040.211399 -
fax 040.2155392

Boljunec št. 44/a
tel. 040.369696 -
fax 040.3487704

AŠD MLADINA organizira začetni in nadaljevalni smučarski tečaj na plastični stezi v Nabrežini za najmlajše. Informacije in prijave na tel. št.: 040-220718 ali 338-6376575.

PILATES - SKD IGO GRUDEN obvešča, da redna vadba poteka ob ponedeljkih od 9.30 do 10.30, ob torkih in petkih od 19.00 do 20.00 ter od 20.00 do 21.00. Vabimo na poskusno vadbo, za vse podrobnejše informacije pa pokličite na tel. št.: 040-200620 ali na 349-6483822 (Mileva).

14. MUZIKFEŠT: Dragi pevci in godci, tudi letos bo v organizaciji SKD Vigred v Praprotnu pod šotorom 11. oktobra, ob 16. uri srečanje godcev in pevcev (amaterjev) domače - narodnozabavne glasbe. Vabljeni so vsi muzikanti, ki igrajo na različne instrumente, tudi originalne, le da so v postavi od dua do številne skupine, dobrodošli so tudi pevci. Srečanje je razdeljeno v dve kategoriji: otroci do 14. leta in odrasli, skupina je lahko tudi mešana. Prijave do sobote, 10. oktobra na e-mail: tajnistvo@skgvi-gred.org in tel. 380-3584580 oz. na krasškem Oktoberfestu danes, 9. in soboto, 10. oktobra.

KRUT, obvešča, da bo danes, 9. oktobra, začel ciklus lekcij Psihomotorike. Predvidenih je 5 lekcij, ob četrtnih, od 16.00 do 17.30, z začetkom danes, 9. oktobra. Vse informacije na sedežu krožka, Ul. Cicerone 8b, tel. 040-360072.

OBČINE OKRAJA 1.1 (Devin Nabrežina, Zgonik in Repentabor) in Zadruga »Lalbero azzurro« obveščajo, da bo brezplačna ludoteka delovala v Igralnem kotičku »Palček« v Naselju Sv. Mavra tudi med poletjem ob sredah in petkih popoldne od 16. do 18. ure. Ludoteka je namenjena otrokom od 1 do 6 let starosti. Delavnice predvidene v naslednjih tednih so: 14. oktobra: »Ondina radovedna nogavička«, »Tondone vijugasti karton«; 9. in 16. oktobra: »Tina simpatična nogavička«; »Nelo znani čopič«. Za informacije se lahko obrnete do Igralnega kotička Palček na tel. št. 040-299099 od ponedeljka do sobote od 8. do 13. ure.

V PETERLINOVIM DVORANIM, Donizettijeva 3 v Trstu, bo danes, 9. oktobra, ob 20.30 večer o slovenski kulturi v Argentini ter vlogi dr. Tineta Debeljaka. Prirejata ga Društvo slovenskih izobražencev in Knjižnica Dušana Černeta. Na ogled bo dokumentarec Marka Vombergarja, spregovorili pa bodo Jure Vombergar, Meta Debeljak Vombergar in Joželjka Debeljak Žakelj. Na ogled bo tudi izbor Debeljakovih knjižnih del.

1. ZBOROVSKA REVUJA SAKRALNE GLASBE MONTUZZA »In Christo per Mariam« v organizaciji zbora »Capella Corale dei Frati Cappuccini« v cerkvi »Sant'Apollinare MontuZZa« se bo nadaljevala 10., 24. in 31. oktobra, vedno s pričetkom ob 20.30. Vse potrebne informacije na tel.št.340-3138982.

BESEDNI RINGARAJA Študijski center Melanie Klein prireja tečaj slovenščine za italijanske otroke, ki obiskujejo slovenske šole in vrtce. Informativni sestanek bo v soboto, 10. oktobra, ob 18. uri na društvenem sedežu, v ul. Cicerone 8. Toplo vabljeni!

PLESNI TEČAJ ZA SREDNJEŠOLCE/KE pri SKD Tabor. Začetek v soboto, 10. oktobra, ob 14.30 v mali dvorani Prosvetnega doma na Opčinah. Tečaj vodi Jelka Bogatec.

ŠTUDIJSKI CENTER MELANIE KLEIN obvešča, da bo v soboto, 10. oktobra, urad zaprt zaradi sodelovanja društva na pobudah letošnje Barcolane. Vsi otroci so zato vabljeni na tržaško nabrežje, kjer bo delavnica baby paintinga. V petek popoldne bo tudi uprizoritev pravljice Peter Pan. Toplo vabljeni.

BOLJUNSKA ŽUPNIJA vabi v nedeljo, 11. oktobra, na pohod do Marijine cerkvice na Peče v dolini Glinščice nad Boljuncem, kjer bo ob 17. uri sv. maša. Zbirališče na trgu v Boljuncu ob 16. uri.

PLESNI TEČAJ - SKD SLAVEC: rad bi se naučil plesa? Standardni ali latinsko-ameriški? Tečaj se bo odvijal v prostorih Babne hiše v Ricmanjih v petkih zvečer. Za vpis in informacije: 040-281242 ali 339-7477339.

DRUŠTVO SLOVENSkih IZOBRAŽENCEV vabi v ponedeljek, 12. oktobra, v Peterlinovo dvorano v Ul. Donizetti 3 v Trstu na okroglo mizo »Diplomat

dveh Jugoslavij. Ob izidu knjige Izidor Cankar, Diplomati dveh Jugoslavij, ki jo je napisal zgodovinar dr. Andrej Rahten, bosta spregovorila generalni sekretar Centra za evropsko prihodnost mag. Andrej Vrčon in avtor. Začetek ob 20.30.

PLESNA ŠOLA - SKD F.PREŠEREN vabi vse otroke v ponedeljek, 12. oktobra, na poskusno lekcijo plesa v zgornje prostore gledališča v Boljuncu, in sicer od 16.30 do 17.15 na tečaj babydance-a namenjenega otrokom od 3. do 6. let in od 17.15 do 18.00 na tečaj plesa za otroke in najstnike od 10. do 17. leta. Za vpis ali informacije pokličite št. 348-0451875.

S.K.D. SLAVKO ŠKAMPERLE vabi odrasle na tečaj v latinsko-ameriških in standardnih plesih. Prvo srečanje bo v ponedeljek, 12. oktobra, v večernih urah v društvenih prostorih na štadionu 1. maj. Za vpisovanje poklicati na tel. št. 349-7338101.

SKD F. PREŠEREN - šivanje noš. Spet se bomo srečale v ponedeljek, 12. oktobra, ob 20.30 v društveni dvorani v gledališču F. Prešeren v Boljuncu.

SKD TABOR OPČINE - PROSVETNI DOM V ponedeljek, 12. oktobra, ob 15. uri prvo srečanje krožka Ob pletenju še kaj... Vabljeni!

TEČAJI ZA ODBORNIKE in člane v organizaciji ZSKD in SDZPI bodo potekali v Trstu po naslednjem vrstnem redu: metodologija pravilne komunikacije: 12. oktobra, fiskalna zakonodaja 21. oktobra (izjemoma v sredo) od 18. do 20. ure, informatika 26. oktobra in 2. novembra. Tečaji bodo potekali na sedežu Zavoda v Trstu (Ul. Ginnastica 72), tel. 040-566360, od 19. do 21. ure, razen fiskalne zakonodaje, ki bo potekal na sredo od 18. do 20. ure. Vpisnino je potrebno poravnati pred začetkom tečaja.

TRŽAŠKO ZDRUŽENJE DIABETIKOV priredi v ponedeljek, 12. oktobra, ob 17. uri v dvorani Baroncini zavarovalnice Generali, v ul. Trento 8, predavanje na temo »Diabetična noga - izkušnje naših bližnjih sosedov«. Predavala bo diabetologinja dr. Iris Marolt, specialistka koprškega diabetološkega centra.

MOSP IN SLOVENSKI KULTURNI KLUB vabita mlade iz nižjih in višjih srednjih šol v svoji gledališki skupini. Starejšo (za dijake višjih razredov višjih srednjih šol) bo ob sredah ob 14.30 vodila Helena Pertot. Dijaki tretjih razredov srednjih šol in nižjih razredov višjih šol se lahko vključijo v novo skupino, ki jo bo vodila Patrizia Jurinčič. Vaje bodo enkrat tedensko na sedežu v ulici Donizetti 3 v Trstu. Za informacije pokličite št. 345-2669860 ali se oglasite ob sredah na sedežu društva.

SKD VIGRED sporoča, da bodo tudi letos potekali v društvenih prostorih v Šempolaju sledeči tečaji: ob ponedeljkih od 18. do 20. ure tečaj priprave narodnih noš in tečaj krojenja in šivanja z Adriano Regent, prvo srečanje in vpisovanje v ponedeljek, 19. oktobra, ob 18. uri. Ob torkih od 17. do 19. ure začetni in nadaljevalni tečaj vezenja (štikanja) z Marico Peric, prvo srečanje v torek, 13. oktobra, ob 17. uri. Ob sredah tečaj kvačkanja in vezenja v tehniki »hardanger« s Franko Škerk, prvo srečanje v sredo, 14. oktobra, ob 17. uri.

SKD TABOR - V OKTOBRU V PROSVETNEM DOMU NA OPČINAH: v sredo, 14. oktobra, ob 20.30, potopisno predavanje »Od minareta do minareta«. V sliki in besedi bosta Jordanijo, Sirijo in Iran predstavila Borut Bogatec in Ivana Soban; v nedeljo, 18. oktobra, »Jesenski dan« s pohodom, skupnim kosilom, ko stanji in ex-temporejem za otroke. Zbirališče ob 10.00 v Prosvetnem domu na Opčinah; v nedeljo, 18. oktobra, ob 18.00, »Openska glasbena srečanja«. Nastopa Celjski godalni orkester; dirigent Nenad Firšt; Gabriel Lipuš, tenor; Luca Ferrini, klavir. V četrtek, 22. oktobra, ob 20.00 gostovanje Pupkin kabareta s predstavo »Saturday night Strauss«. Dobrodošli v Prosvetnem!

SLOVENSKA KULTURNO-GOSPODARSKA ZVEZA obvešča člane Pokrajinskega sveta za Tržaško, da bo seja v sredo, 14. oktobra, ob 18.30 ob prvem in ob 19. uri ob drugem sklicanju v Gregorčičevi dvorani v Trstu (Ul. S.Francesco 20/II).

DELAVNICA FOTOGRAFIJE - Fotovideo Trst 80 organizira fotolaboratorij ob četrtnih (prvo srečanje bo 15. oktobra) od 20. ure dalje v Gregorčičevi dvorani v ul. Sv. Frančiška, 20. Vodi ga Robi Jakomin. Za prijave, vpisnine in ostale informacije, pošite mail na robi-jack1978@yahoo.it.

KRUT obvešča, da bo začel nadaljevalni tečaj »Artterapije« v četrtek, 15. oktobra, ob 16. uri. Na osnovi zanimanja planiramo, da bo začetni tečaj potekal od 19. novembra. Podrobnejše informacije na sedežu krožka, Ul. Cicerone 8b, tel. 040 360072.

KRUT, obvešča, da je zdravniška posvetovalnica na razpolago članom vsak torek od 16. ure dalje. Zaželjena je predhodna prijava na sedežu krožka, Ul. Cicerone 8b, tel. 040-360072.

OBČINA DOLINA obvešča, da bo predvidoma meseca novembra stekel projekt pokrajine Trst »Web 2.0 & Lavoro (Splet 2.0 in Delo)«, namenjen mladim od 18. do 25. leta starosti za usposobitev strokovnih figur na področju komunikacije na spletu. Interesenti, ki imajo stalno bivališče v Občini Dolina in so stari od 18 do 25 let, se lahko javijo na Uradu za kulturo Občine Dolina (tudi telefonsko na št. 040-8329281) do najkasneje četrтка, 15. oktobra.

PILATES - Skupina 35-55 pri SKD France Prešeren sporoča, da potekata vadba Pilatesa in telovadba za zdravo hrbtenico ob torkih in petkih, od 19. do 20. ure Pilates, od 20. do 21. ure telovadba, v telovadnici srednje šole S. Gregorčič v Dolini.

PLESNA ŠOLA - SKD F. PREŠEREN obvešča, da se v četrtek, 15. oktobra, pričetna tečaja plesa za odrasle v zgornjih prostorih gledališča v Boljuncu, in sicer od 20.30 do 21.30 za začetnike, od 21.30 do 22.30 za nadaljevalce. Za vpis ali informacije pokličite št. 328-8374369.

SK DEVIN prireja tečaje smučanja na plastični stezi v Nabrežini pod vodstvom društvenih učiteljev vsako soboto in nedeljo jutraj. 2. izmena od sobote, 17., oz. nedelje, 18. oktobra dalje. Možnost najema opreme. Vpisovanje na info@skdevin.it, ali na 040 209873.

SKD BARKOVLJE prireja v soboto, 17. oktobra, pohod Zoro Starec. Po domačih klancih ga bo vodila prof. Marinka Pertot. Zbirališče in start ob 16. uri pri Kontovelski mlaki. Hoje bo okrog 3 ure. Konec pohoda v domačem društvu v ul. Bonafata 6, kjer bo družabnost s »paštašuto«. Vse informacije nudimo na tel.št.: 040-4111635.

KRUT obvešča, da so društveni prostori odprti s sledečim urnikom: ob ponedeljkah od petka od 9. do 13. ure in ob ponedeljka od četrтка od 15. do 18. ure. **MLADINSKA GLEDALIŠKA SKUPINA** društva Finžgarjev dom vabi srednješolce na tedenske vaje, ki bodo vsak petek od 18.00 do 19.00 v Finžgarjevem domu na Opčinah (Dunajska 35). Vodi Julija Berdon, mentorica Lučka Susič. **OTROŠKA GLEDALIŠKA SKUPINA** »Tamara Petaros« vabi osnovnošolce na tedenske vaje, ki bodo vsako soboto od 16.30 do 17.30 v Finžgarjevem domu na Opčinah (Dunajska 35). Vodi Maruška Guštin, mentorici Lučka Susič in Anka Peterlin.

PRAVILJNE LUTKOVNE URICE za otroke iz vrtca: vabljeni vsako soboto od 10. do 11. ure v Finžgarjevem domu na Opčinah. Vodi Urška Šinigoj. Za informacije: 340-2449425.

V BAMBIČEVI GALERII bo do petka, 23. oktobra, na ogled razstava akvarelov Andreja Kosiča »Veličastni jesenski Kras«. Urnik: ob ponedeljka do petka med 10. in 12. ter med 17. in 19. uro.

TABORNIKI RMV obveščajo, da se začeli sestanki po družinah. Na Opčinah: vsako soboto od 17.30 do 18.30 v Prosvetnem domu na Opčinah (info: 3771174411 - Martina); na Kontovelu in Proseku: vsako soboto od 15.00 do 16.00 v telovadnici na Kontovelu (info: 3472735272 - Karin); v Križu: vsak petek od 15.30 do 17.00 (info: 3349309930 - Jakob); v Saležu: vsak torek od 17.00 do 18.00 v knjižnici v Saležu (info: 3408940225 - Madalena).

Prireditve

MEPZ DEVIN-RDEČA ZVEZDA vabi na celovečerna koncerta MZ Schola Cantorum »Aristotele Pacini« iz Atria v Abrucih danes, 9. oktobra, ob 20.30 v novi cerkvi sv. Janeza Krstnika v Štivanu in v soboto, 10. oktobra, ob 20.30 v cerkvi sv. Mihaela v Zgoniku.

SKD VIGRED vabi danes, 9., 10. in 11. oktobra v Praprotnu na 14. kraški Oktoberfest pod šotorom. Petek, 9. oktobra, ob 19. uri vesela otvoritev s harmonikarji

društva Kraška harmonika in godbeno skupino Alpembrass, ples z ansamblom Vižarji. Sobota, 10. oktobra, ob 15. uri turnir v briškoli in likovni ex tempore za otroke in mladino; ob 19. uri nastop otroške folklorne skupine OŠ Dutovlje, s spletom ljudskih pesmi in plesov »Kako so nekoč malo jedli in malo pili«; od 20. ure ples z ansambli: Mladi kraški muzikanti, Kraški Ovčarji in Alter Ego. Nedelja, 11. oktobra, od 9. do 10. ure zbirališče za 14. pohod »Na Krasu je krasno«; ob 13. odprtje kioskov; ob 16. »14. Muzikfest - srečanje ljudskih godcev in pevcev«, ples z ansamblom Vagabundi. V soboto in nedeljah popoldne za otroke in mladino taborniški kotiček v organizaciji Tabornikov RMV Trst-Gorica.

V NARODNEM DOMU bo danes, 9. oktobra, pod naslovom »Zvoki kamna« razstavljal kiparska dela Pavel Hrovatin. Urnik od ponedeljka do petka: 17.30-19.30, ob sobotah in nedeljah zaprto. Ogled razstave v jutranjih urah je možen po dogovoru: tel. št. 349-1281225. **DRUŠTVO ROJANSKI MARIJIN DOM** vabi na koncert Obrtniškega MePZ »Notranjska«, ki združuje pevce z Vrhnik, iz Logatca, Idrije, Postojne in Cerknice, ter Okteta »Bori« iz Postojne. Dirigent: Janez Gostiša. Koncert bo v Marijinem domu v Rojanu (Ul. Cordaroli, 29) v soboto, 10. oktobra, ob 20. uri.

Zapustil nas je naš dragi

Darislav Košuta

(Slavko)

Za njim žalujejo

žena Viola, hči Sonija in sin Livio z družinama

Pokojnik bo ležal v ulici Costalunga v soboto, 10. oktobra, med 9.40 in 11.40. Sledil bo pokop žare v soboto, 17. oktobra, ob 11.45 z nabrežinskega trga na pokopališče.

Križ, 9. oktobra 2009

Kraško pogrebno podjetje Lipa

Adijo nono

Ivana, Daniel, Stefania in Caterina

Dragemu Slavkotu zadnji pozdrav

sestra Jušta

in nečakinja Mira z družino

9.10.1979

9.10.2009

Silvester Glavina

Ob 30. obletnici smrti, vedno v našem spominu tvoja dobrosrčnost in pridne roke.

Sin Stojan z družino

Gornji konec, 9. oktobra 2009

Ob smrti SAVINA SANCINA izreka bratu Edvinu in ostalim sorodnikom iskreno sožalje

SKD Slavec Ricmanje-Log

SLOVENSKE ZALOŽBE V ITALIJI - Založništvo tržaškega tiska

Založba se letos lahko pohvali z uresničitvijo zastavljenega

Izdane naslove je predstavila Martina Kafol - Prizadevanje za boljšo promocijo

V sklopu pogovorov s predstavniki slovenskih založb v Italiji smo tokrat stopili do Martine Kafol, ki je z glavnim urednikom Acetom Mermoljo zadolžena za knjižne izdaje pri Založništvu tržaškega tiska.

Katere letošnje knjige ZTT so bile do danes najuspešnejše?

Letos smo z razliko od prejšnjih let redno izdajali naše naslove, leto pa smo začeli s pesniško zbirko znane tržaškega narečnega pesnika Claudia Grisancicha Domov grede, ki jo je poslovenil Marko Kravos. Knjiga je doživela zelo veliko predstavitev, tako v slovenskem kot tudi v italijanskem prostoru. Po Grisancichu je izšla knjiga Jožeta Šušmelja Trpko sosedstvo, v kateri avtor piše o obojestranskih odnosih in sporazumih med Italijo in Jugoslavijo od leta 1945 do 1991, od 1991 dalje pa med Slovenijo in Italijo. Pisec jo je sestavil na podlagi lastnih raziskav in branja, pa tudi osebnih izkušenj, saj je bil najprej veleposlanik v Rimu, nato še konzul v Trstu. Gospoda Šušmelja smo predstavili v Gorici, na predstavitvi je bil prisoten tudi Zoran Thaler, ki je tedaj ravnokar postal evropsanec.

Če se ne motim, je pred krat-

kim izšla tudi knjiga Miroslava Košute Spomini Angela Katice.

Gre za zelo lepo knjigo, družinski roman. Doslej smo ga predstavili le v njegovi domači vasi, to je Križu, in sicer na začetku poletja, obe tajo pa se nam še druge predstavitve. Ko smo že v Križu, naj povem, da smo izdali tudi delovni zvezek Alberta Sirka, ki je le začetek ambicioznega projekta z naslovom Albert Sirk, slikar našega morja. Delovni zvezek je namreč nastal v sodelovanju z osnovno šolo Alberta Sirka iz Križa. Je izredno bogat, učiteljice in otroci so namreč izdelali celotno pot skozi življenje in delo Alberta Sirka. V tem okviru pa smo začeli načrtovati nov širše zastavljen projekt, in sicer monografijo o Albertu Sirku. Najprej smo si stvar zamišljali le kot ponatis knjige, ki jo je naša založba izdala leta 1952, napisal pa jo je Fran Šijanec. Monografija je v pripravi za leto 2010, ob knjigi pa pripravljamo tudi razstavo.

Skratka, zelo interdisciplinaren pristop.

Zelo interdisciplinaren in seveda tudi zelo inovativen. Na tem skušamo namreč veliko delati.

Izdati in tiskati knjigo seveda

Martina Kafol

ni dovolj, treba je poskrbeti tudi za njeno promocijo.

Ko že govorimo o tem, smo s posebno promocijo knjig začeli tudi v Tržaški knjigarni, ki smo jo pred meseci prevzeli in jo sedaj tudi upravljamo. V njenih prostorih smo v sodelovanju z založbo Mladila tudi organizirali dobro obiskano srečanje z avtorji, ki sta jih obe založbi objavili v zadnjem letu. Poudarila bi, da je ob izdaji vsake knjige zelo pomemben načrt njene promocije, ki mora biti zelo temeljit. Nov način privabljanja

ljudi k branju smo si zamislili tudi s prirejanjem bralnih popoldnevov za odrasle v Tržaški knjigarni.

ZTT izdaja tudi zbornike, kajne?

Da, pred časom je izšel zbornik o Alojzu Gradniku, in sicer dvojezično. Nastal je iz simpozija, ki je potekal na Videmski univerzi v organizaciji prof. Fedore Ferluga Petronio. Tudi ta gre dobro v prodajo.

Kaj pa glede knjižnih novosti?

Pripravljamo seveda Jadranski koledar, ki se iz leta v leto razvija. Že lani je bil zelo uporaben rokovnik, ki je bil razprodan v celoti. Letos pripravljamo novo izdajo, ki bo služila kot rokovnik za leto 2010. Izšel bo v dveh jezikih, in sicer v slovenščini ter italijanščini. Avtorjev je več, med glavnimi so Vesna in Majda Guštin s Tržaškega ter Olga Knez iz Sežane, ki nam bo prispevala poročilo o dogodkih lanskega leta na slovenski strani meje. Istočasno pa pripravljamo tudi druge knjige. Ena od teh so Osnove slovenskega jezika v italijanščini, avtorice mag. Rade Lečić. Izdali bomo tudi pesniško zbirko Alenke Rebule, pa tudi roman-prvenec mladega goriskega avtorja Matjaža Klemšeta.

Primož Sturman

BENETKE

Pester glasbeni zaključek festivala

Kalejdoskopski glasbeni Bienale v Benetkah se je zaključil prejšnjo soboto s praznikom glasbe brez žanrskih omejitev Exit_02, ko je umetniški vodja Luca Francesconi povabil tisočglavo publiko v prireditvene prostore, kjer se je festival oglašal v različnih govoricah. Šesturno zaporedje izvrstnih glasbenih točk, od sodobnega eksperimentiranja do ljudske glasbe, je doseglo svoj cilj, ki je od lanske sezone tudi koncept celotnega festivala: poslušalec, ki se je ves čas premikal med devetimi prizorišči skupnega prostora, je v določenem trenutku obravnaval virtuosistični solo nastop turškega tolkalca kot sodobno koncertno skladbo, na drugi strani pa je pokimaval v ritmu Varesejeve skladbe, kot da bi šlo za zabavno glasbo. Kdor je prišel predvsem zaradi vrhunskih izvedb odličnega flautista Roberta Fabbrićianija, živobarvnih, ironičnih interpretacij pozavnista Micheleja Lomuta ali zaradi krstne izvedbe koncertne skladbe za električno kitaro v izvedbi Elene Casoli, se je potem prepustil živahnim plesnim ritmom turške folklore virtuosov skupine Selim Sesler Ensemble, kdor je z zanimanjem poslušal polurne vragolije pevca Lionela Peintreja in je z radovednostjo prisluhnil zvoku rekonstrukcije futurističnega glasbila »intonarumori«, se je ravno tako navdušil za eno izmed najbolj izrednih točk glasbenega maratona, ko je igral in pel starosta blues umetnikov, presenetljiv štiriindevetdesetletnik David Honeyboy Edwards.

Festival zasleduje od lanske sezone cilj podiranja »skleroze kalupov«, ki ustvarjajo pasivno sprejemanje žanrskih kategorij. Letos se je prepletanje izrazilo predvsem s poudarjanjem ljudske dediščine v sklopu antropoloških dopolnjevanj starih posvetov, na katerih so predavanja pogoltnjevale koncertne točke s filološkimi ali bolj posodobljenimi pristopi k folklorni dediščini južne Italije, Albanije in raznih afriških držav.

Na festivalu, ki je raziskoval na različnih nivojih povezavo med telesom in zvokom, je ljudska glasba predstavljala primer prvobitne simbioze med gesto in izvedbo. Ritmično ploskanje, plesni koraki, a tudi dramatičnost kretanj, ki ekspresivno spremljajo vsebine skladb, so na primer prepoznavni izrazi flamenko tradicije, ki jo je na festivalu zastopala reprezentativna umetnica, znana andaluzijska »cantaora« Carmen Linares. Njena antologija pesmi po pesniških besedilih ob spremljavi kitare in dveh pevcev-komentatorjev (ki podčrtujeta z vzkliki čustvene vrhunice v izvedbi solistke) je ponudila zgovoren prikaz obrednega pristopa k umetnosti, ki se istovetno z življenjsko in globoko občuteno, po večini bolečo izkušnjo.

Ni še znano, katera bo vezna tema naslednjega glasbenega bienala, prav gotovo pa bo nadaljevala načeto pot raziskovanja brez predsodkov, ki jo festival že drugo leto uspešno uveljavlja. (ROP)

LJUBLJANA - Inštitut za kulturno zgodovino ZRC SAZU

Nova slovenska biografija

Publikacija je izšla 90 let po začetku prvega SBL - Zasnovano izdaje je predlagal dr. Igor Grdina

Leksikoni, enciklopedije in podobne zbirke podatkov imajo praviloma kratko dobo trajanja: mnogi zastarijo, še preden se največkrat večzvezkovna edicija izteče, saj jih je mogoče spreminjati in dopolnjevati le do oddaje v tisk. Z leti se vrstijo nova odkritja in dosežki, spreminjajo pa se tudi ocene in vrednotenje dela posameznikov in skupin, čemur se ne morejo povsem izogniti niti sodobne elektronske izdaje.

Biografski leksikoni so v tem pogledu še posebno »občutljivi«, saj njihovo vsebino nemalokdaj krojita tudi politika in ideologija. Slovenski biografski leksikon (SBL) je na primer izhajal kar 66 let (Primorski slovenski biografski leksikon »samo« 20), kar pomeni, da so si pri pisanju geselskih člankov roko podajale vsaj tri generacije literarnih zgodovinarjev in poznavalcev drugih področij umetnosti in znanosti. Njihovo delo je pretrgala vojna, po njej vsestransko in globoko zaznamovala sprememba družbenopolitične ureditve, zaključek pa je sovpadal z nastankom samostojne slovenske države. Tudi napovedana digitalizacija vsebine SBL ne bo mogla spremeniti dejstva, da je ta sicer izjemno pomembna publikacija v veliki meri »dotrajala«.

Ti razlogi - poleg neizogibnega biološkega dejavnika - devetdeset let po začetku prvega SBL vsekakor zahtevajo nov začetek in tudi nove pristope, ki jih omogočajo sodobne tehnologije. Že več let živa zamisel, da se velja znova lotiti dela, je leta 2004 pripeljala do ustanovitve Inštituta za kulturno zgodovino ZRC SAZU, ki je nadgradil delo Inštituta za biografiko in bibliografijo, izdajatelja zbirke Življenja in dela. Imenovanje novega uredniškega odbora je na to spodbudilo prenovo te zbirke in nastanek pričetno, četrte knjige biografskih in bibliografskih študij.

Zbornik Nova slovenska biografija vzorčno predstavlja štirinajst osebnosti, ki v prvem SBL iz različnih razlogov niso bile celovito obdelane ali vanj sploh niso bile uvrščene. Zasnovano izdaje je predlagal dr. Igor Grdina, ki je tudi avtor največjega števila biografij: posvetil se je v Gorici rojeni pisateljici Mari van Berks, časnkarju in publicistu Danilu Gregoriču iz Trsta, dramati-

ku in zgodovinarju Antonu T. Linhartu, zgodovinarju Ivanu Slocarju in še vedno skrivnostnemu obveščevalcu Vladimirju Vauhniku.

Tri biografije je prispevala Mateja Matjašič Friš; povzela je življenje in delo stenografa Antona Bezenška ter teologa Franca Kovačiča in Franca K. Lukmana. Glavni in odgovorni urednik zbirke Andrej Rahten je predstavil politika Janka Brejca ter umetnostnega zgodovinarja, pisatelja, in med drugim prvega urednika SBL. Dva porteta - teologa in politika Lamberta Ehrlicha in generala Blasiusa Schemue iz Celovca - je prispevala še Pavlina Bobič. Neža Zajc je avtorica novega portreta pesnika Simona Jenka, Petra Testen pa je vzela pod drobnogled pesnico Pavlino Pajk.

Po zagotovilih urednika bo SBL 2 že od začetka imel poleg knjižne verzije, ki bo periodično prihajala med bralce, tudi spletno različico. Ta se bo dopolnjevala kot »živ dokument«, saj bo obiskovalcem spleta omogočala tudi izmenjavo mnenj in podatkov o predstavljenih osebnostih.

Iztok Ilich

Fojev Svobodni zakon na mariborskem odru

V veliki dvorani Narodnega doma Maribor bo v soboto, 10. oktobra, ob 20. uri v produkciji omenjene hiše na sporedu premiera komedije Svobodni zakon, ki je nastala izpod peresa italijanskih zakoncev Daria Foja in France Rame. Predstavo je režiral Samo M. Strelec, igrata Nataša Tič Ralijan in Tadej Toš. Kot je na novinarski konferenci povedal Strelec, so ob uprizoritvah Fojevih komedij izven Italije te - z namenom učinkovito povzeti lokalne socialne razmere - zelo pogosto deležne predelav in tako je bilo tudi tokrat. Samanta in Rok Ribič sta zakonca srednjih let, Primorka in Štajerc, ki sta si spletla gnezdo v Ljubljani. Rok Ribič, neutrudni čezplotni rekrativec, se mora soočiti z dejstvom, da se je za tovrstno športno aktivnost ogrela tudi njegova žena in da ga bo na tem področju vsak čas posekala. Ponižanje je boleče in čas je za razmislek o pravi definiciji svobodnega zakona. Po njegovem je namreč svobodni zakon ta, v katerem je brez obveznosti samo mož, ne pa tudi žena, in ko bi ženske to že enkrat dojele, bi bil svet precej lepši in življenje enostavnejše.

Strelec je zelo zadovoljen z izvrstno igralsko zasedbo, saj je Nataša Tič Ralijan po njegovih besedah z vlogo Ane Lize v oddaji Spet doma na slovenske nacionalni televiziji postavila »nove parametre za slovenski entertainment«. Igralko je označil za veliko delavko s hkratnim talentom za komične vloge, ki meji že na rob genialnosti, pa tudi Toš po njegovem kot »polovični svobodnjak« občinstvo že nekaj časa navdušuje s svojimi »stand up« komedijami. Nataša Tič Ralijan je pred premiero povedala, da se je povabila odzvala potem, ko si je dodobra prebrala enega starejših prevodov teksta in se ji je predstava zdela dokaj zahtevna. Ob tem je dodala, da bodo v predstavi določeni deli, o katerih se človek lahko tudi zares vpraša, kako in kaj.

Po Toševih besedah jim je uspelo pripraviti predstavo, ki bo pomenila pravo gledališko zabavo. »Gre za romantično komedijo, zaradi katere bodo dame želele, da jih možje povabijo v gledališče. Ti se bodo seveda kot običajno sprva nekoliko upirali, a na koncu nobenemu od njiju ne bo žal, da sta si predstavo ogledala.«

Fojeva besedila so sicer v osemdesetih letih nastajala na pobudo France Rame, ki je že od leta 1977, začenši s serijo oddaj za državno televizijo, kritično ocenjevala realne možnosti ženske emancipacije, glasno opovedne enakopravnosti moškega in ženske in se neusmiljeno norčevala iz primitivnosti moškega šovinizma. V Sloveniji je bila komedija Svobodni zakon prvič uprizorjena v režiji Jaše Jamnika leta 2000 v Mestnem gledališču Ptuj. Takrat je predstava nosila naslov Svobodno razmerje. Prav Fojeva žena in soustvarjalca je najbolj zaslužna za uspeh in prodor najpopularnejšega italijanskega gledališkega ustvarjalca in Nobelovega nagradjenca Daria Foja, katerega teksti izhajajo iz tipično italijanskih situacij, igrajo pa se po vsem svetu. Skupaj sta ustanovila kar nekaj gledaliških skupin, ki so pomembno zaznamovale italijanski pa tudi svetovni gledališki utrip v drugi polovici prejšnjega stoletja.

S svojimi kritičnimi nastopi na državni televiziji sta burila duhove in kot za stavo pobirala mednarodne nagrade ter priznanja, doma pa ostajala trn v peti Vatikanu, fašistom, komunistom in vsem drugim. Kljub načelni naklonjenosti levičarji sta bila neprizanesljiva do vseh institucionaliziranih političnih nazorov. Umetnost sta razumela kot sredstvo za doseganje političnih sprememb. Zaradi takšnega stališča sta imela pogosto težave s cenzuro, policijo, cerkvijo in fašisti, ki so leta 1973 v Milanu Franco ugrabili, pretepli in posilili, a se je že čez dva meseca vrnila na oder s še večjim aktivističnim žarom. (STA)

LIZBONSKA POGODBA - Poljska in Češka zadnji državi v postopku ratifikacije

Kaczynski bo podpisal v soboto, Klaus pa postavlja nove pogoje

Češki predsednik bi želel še končno opombo k pogodbi, vezano na Listino temeljnih pravic

PRAGA, VARŠAVA - Češki predsednik Vaclav Klaus je postavil nove pogoje za podpis in s tem ratifikacijo Lizbonske pogodbe, je povedal predsedujoči Svetu EU, švedski premier Fredrik Reinfeldt, ki se je s Klausom včeraj slišal po telefonu. Klaus naj bi želel še končno opombo k pogodbi, vezano na Listino temeljnih pravic, a se Reinfeldt s tem ne strinja.

Klaus "želi dodati končno opombo z dvema stavkoma", je v Stockholmu povedal Reinfeldt. "Kot jaz razumem, povezuje to z Listino o temeljnih pravicah, hoče pa tudi, da bi se do te opombe izrekel tudi Svet EU. Rekel sem mu, da je to napačno sporočilo ob napačnem času, saj je proces že pri kraju," je povedal švedski premier, čigar država trenutno predseduje Svetu EU.

Češki predsednik je sicer Reinfeldtu tudi pojasnil, da mora za podpis Lizbonske pogodbe, ki sta jo oba domova češkega parlamenta že ratificirala, počakati še na odločitev ustavnega sodišča, ki presoja o zahtevi skupine senatorjev, da ta reformna pogodba EU ni v skladu s češko ustavo. Do tedaj postopek ratifikacije na Češkem ne more biti končan, je povedal Klaus.

Klaus tako ostaja edini v Evropi, ki še zavlačuje s podpisom Lizbonske pogodbe po irskem "da" na novem referendumu prejšnji petek. Poljski predsednik Lech Kaczynski, ki je prav tako čakal na referendum na Irskem, kjer je pogodba junija lani enkrat že propadla, na novem referendumu pa je vendarle uspešna, jo bo po zadnjih napovedih podpisal v soboto. To bo storil na posebni slovesnosti, je včeraj sporočil vodja njegovega kabineta Waldyslaw Stasiak. Na slovesnost so povabljeni tudi predsedujoči Svetu EU, švedski premier Fredrik Reinfeldt, predsednik Evropske komisije Jose Manuel Barroso in predsednik Evropskega parlamenta Jerzy Buzek.

Po napovedih Staisaka bo Kaczynski Lizbonsko pogodbo podpisal v Varšavi natančno opoldne v soboto. Medtem je v Bruslju Barroso že potrdil, da se bo slovesnosti v Varšavi udeležil. Pred tem je sicer vodja urada za nacionalno varnost pri predsedniku Aleksander Szczyglo napovedal, da bo Kaczynski to reformno pogodbo EU najverjetneje podpisal v nedeljo, po vrnitvi iz Vatikana. Očitno pa so se potem stvari še spremenile. Spomnimo naj, da je bil prvotno podpis napovedan za minulo sredo.

Za dokončno uveljavitev te pogodbe, ki naj bi prinesla predvsem bolj učinkovito delovanje EU, jo mora ratificirati vseh 27 držav članic. Po referendumu na Irskem za zdaj manjkata samo še podpisa predsednikov Poljske in Češke.

Poljski predsednik Lech Kaczynski (levo) in češki predsednik Vaclav Klaus

AFGANISTAN - Odgovornost prevzeli talibani

Samomorilski napad na indijsko ambasado: 17 mrtvih in 80 ranjenih

Prizorišče atentata v Kabulu

ANSA

KABUL - Samomorilski napadalc so včeraj napadli indijsko veleposlaništvo v središču afganistanske prestolnice Kabul. Kot poročajo tuje tiskovne agencije, je bilo v napadu ubitih 17 ljudi, okoli 80 pa je ranjenih. Večina žrtev so civilisti.

Po podatkih afganistanskega notranjega ministrstva je v napadu umrlo 15 civilistov in dva pripadnika afganistanske policije. Napad se je zgodil pred poslopjem veleposlaništva na ulici, ki vodi proti afganistanskemu notranjemu ministrstvu. Samomorilski napadalec naj bi se razstrelil s svojim vozilom, na ulici pa je zaradi eksplozije nastal ogromen krater.

Odgovornost za napad so prevzeli talibani, ki so zatrdili, da je bil njihov cilj indijsko veleposlaništvo. Kot je v sporočilu, objavljenem na svetovnem spletu, poudaril tiskovni predstavnik talibanov Zabjula Mudžahid, je bil napadalec Afganistanec, ki je svoj avtomobil, poln eksploziva, razstrelil tik pred veleposlaništvom.

Afganistanski predsednik Hamid Karzaj je dejanje že označil za "barbarski napad na afganistanske civiliste". Napad je obsodil tudi Pakistan, medtem ko je visoki predstavnik EU za skupno zunanjo in varnostno politiko Javier Solana zatrdil, da lahko Afganistanci in njihovo vodstvo še naprej računajo na podporo EU. Indijski diplomatski viri v Kabulu so potrdili, da je bil napad očitno uperjen proti veleposlaništvu, vendar med tamkajšnjimi uslužbenci ni bilo žrtev. Lažje ranjeni so bili le trije pripadniki indijske vojske, ki so stražili veleposlaništvo, poškodovana pa je tudi sicer dobro zavarovana zgradba veleposlaništva.

Indijsko veleposlaništvo v Kabulu je bilo tarča napada že julija lani, ko je umrlo 60 ljudi. (STA)

Zapornikom iz Guantanamo bodo sodili v ZDA

WASHINGTON - Ameriški kongres je v sredo prvič odobril, da bodo terorističnim osumljencem, zaprtim v ameriskem taborišču Guantanamo na Kubi, lahko sodili v ZDA. So pa odločno zavrnili možnost, da bi katera koli od trenutno 223 zapornikov iz Guantanamo v ZDA izpustili. Začasne premeditve terorističnih osumljencev v ZDA za sojenje naj bi odobrili šele, ko bo kongres prejel natančno poročilo o možnih tveganjih, povezanih s tem. Poleg tega je v osnutku zakona, ki so ga obravnavali kongresniki, predvideno, da ameriški predsednik najmanj 45 dni pred kakršnim koli prevozom ujetnikov iz Guantanamo v ZDA predstavi podroben načrt o razpoložljivih kapacitetah za sprejem zapornikov. O omenjenih ukrepih morata odločati še celoten senat in predstavniški dom. Prejšnji teden je predstavniški dom glasoval proti kakršnim koli prevozom zapornikov iz Guantanamo v ZDA. Od 223 ujetnikov v Guantanamo bodo najverjetneje sodili okoli 60, in sicer na civilnem ali vojaškem sodišču, okoli 80 naj bi jih izpustili.

Papež z Abasom za rešitev spora na Bližnjem vzhodu

VATIKAN - Papež Benedikt XVI. je včeraj na zasebni avdienci sprejel palestinskega predsednika Mahmuda Abasa. Skupaj sta se zavzela za pravično rešitev izraelsko-palestinskega spora, so sporočili iz Vatikana. Abas se je s papežem nazadnje sešel 13. maja v Betlehemu, ko je bil poglavar Rimskokatoliške cerkve na obisku v Sveti deželi.

Papež se je pri Abasu pozanimal, kako je potekalo njegovo srečanje z izraelskim premierom Benjaminom Netanjahujem 22. septembra ob robu zasedanja generalne skupščine ZN. Benedikt XVI. se je sicer ob obisku v Betlehemu izrecno zavzel za rešitev bližnjevzhodnega spora z dvema državama, Izraelom in suvereno Palestino, prav tako pa se je izrekel za odpravo blokade območja Gaze. Za Jeruzalem pa je rimski škof zahteval status z mednarodnimi garancijami. Palestinski predsednik se je v sredo v Rimu sestal z italijanskim premierom Silvio Berlusconiem. Slednji se je na srečanju izrekel za zamljnitev judovskega naseljevanja na palestinskih ozemljih, potrdil pa je tudi, da je Italija na vseh področjih pripravljena pomagati Palestincem in nuditi podporo mirovnemu procesu. (STA)

VELIKA BRITANIJA - David Cameron na kongresu torijcev

Vodja britanskih konservativcev: Pripravljen sem prevzeti oblast

MANCHESTER - Vodja britanskih konservativcev David Cameron je ob koncu štiridnevnega kongresa glavne britanske opozicijske stranke včeraj v Manchesteru dejal, da je pripravljen prevzeti oblast v državi. Torijcem se sicer na parlamentarnih volitvah, ki bodo v Veliki Britaniji najkasneje junija prihodnje leto, obeta prepričljiva zmaga.

Cameron je v govoru ob koncu strankarskega kongresa opozoril, da državo na poti iz recesije čakajo težke odločitve. Ob tem je zagotovil, da lahko država pod vodstvom njegove stranke prebrede krizo, bolj konkreten pa glede tega ni bil. "Nič od tega ne bo enostavno. Na preizkušnji bomo. Jaz bom na preizkušnji. Na to sem pripravljen in menim, da so pripravljeni tudi Britanci," je še dejal vodja konservativcev.

42-letni Cameron je v zadnjih štirih letih, odkar je na čelu konservativcev, preoblikoval stranko, ki je na minulih treh volitvah zabeležila poraz. Na tokratnih volitvah pa se stranki obeta prepričljiva zmaga pred laburisti pod vod-

stvom premiera Gordona Browna.

Vodja torijcev je v govoru opozoril, da državo čaka strma pot, preden bo dosegla vrh gora. "Ne razumite me narobe, nimam nikakršnih iluzij. Če bomo na teh volitvah zmagali, bo težko," je priznal Cameron, a hkrati dodal: "Povem vam, pogled z vrha bo tega vreden". Cameron je ob tem znova zagotovil, da bo v primeru zmage na volitvah razpisal referendum o Lizbonski pogodbi, v kolikor ta do takrat še ne bo uveljavljena. Napoved o izvedbi referenduma o novi evropski pogodbi, ki jo je britanski parlament sicer že potrdil, je v Bruslju poskrbela za zaskrbljenost, nekaj napetosti pa je povzročila tudi na Otoku.

Vodja konservativcev se je v govoru dotaknil tudi Afganistana, kjer so se varnostne razmere v minulih mesecih močno poslabšale. Napovedal je, da bo v primeru zmage na volitvah v deželi pod Hindukushem okrepil britanske enote. "Naša pot mora biti jasna. Poslali bomo več vojakov, da bi izurili več Afganistancev in zagotovili potrebno varnost. Potem se lahko naši vojaki vrnejo domov," je bil odločen Cameron.

David Cameron

GOSPODARSTVO - Počasno okrevanje

ECB ohranila obrestno mero pri enem odstotku

BENETKE - Svet Evropske centralne banke (ECB) na včerajšnjem zasedanju ni spremenil ključne obrestne mere za evrsko območje, ki je od maja na zgodovinsko nizki ravni enega odstotka. Svet ECB prav tako ni spremenil obrestne mere za mejno posojanje in deponiranje presežne likvidnosti, ki še naprej ostajata pri 1,75 oz. 0,25 odstotka.

Zaradi pričakovane počasnosti okrevanja gospodarstva v območju evra in negotovosti pri gospodarskih napovedih naj bi ECB po mnenju večine poznavalcev ključno obrestno mero nespremenjeno ohranila še kar nekaj časa oz. še večji del leta 2010. Predsednik ECB Jean-Claude Trichet je v uvodnih besedah na novinarski konferenci po zasedanju jasno povedal, da je trenutna raven obrestnih mer primerna, kar po mnenju poznavalcev pomeni, da se še nekaj časa ne bo spreminjala. Trichet je sicer izrazil tudi pre-

vidnost glede ocen trenutnih gospodarskih gibanj v območju evra.

BDP v območju evra se je v drugem trimesečju po popravilih podatkih evropskega statističnega urada Eurostat na četrtletni ravni znižal za 0,2 odstotka, kar je za 2,3 odstotne točke manj kot v prvem četrtletju in znak stabilizacije gospodarskih razmer.

Poleg tega sta se obe največji gospodarstvi območja evra, nemško in francosko, v drugem četrtletju izvili iz primeža recesije in v primerjavi s prvim trimesečjem zabeležili 0,3-odstotno rast. Gospodarske razmere se počasi stabilizirajo tudi v Italiji in Španiji, čeprav sta bili obe gospodarstvi v drugem četrtletju še vedno v recesiji. "Prezgodaj je, da bi oznanjali zmago," je posvaril Trichet in poudaril, da se bi rast brezposelnosti utegnila še pospešiti, gospodarska negotovost pa ostaja "izjemno visoka". "Tisti, ki menijo, da je vse po starem, se preprosto motijo," je zatrdil. (STA)

GORICA - Sejem GoOrienta bo letos predvidoma odpadel

Šolska reforma, zamude onemogočajo usmerjanje

Salomoni: »Pravilniki še vedno čakajo na zeleno luč delovnega omizja med državo in deželami«

Slovenski dijaki pred višješolskim središčem v ulici Puccini v Gorici (levo) in ravnateljica Mihaela Pirih (zgoraj)

BUMBACA

Reforma višjih srednjih šol, ki jo je napovedalo ministrstvo Mariestelle Gelmini, naj bi stekla že s šolskim letom 2010/2011. Raba pogojnika je nujna: ravnateljstva namreč še vedno niso prejela jasnih navodil o tem, kako naj organizirajo posamezne študijske smeri in njihove predmetnike, tako da točno še ne vedo, kaj bodo lahko ponujale. Da je neznank res veliko, potrjuje novica, da sejma študijskega usmerjanja GoOrienta, ki bi moral potekati sredi novembra na goriškem sejamskem razstavišču, tokrat ne bo.

»Sejem bo letos odpadel. V ponedeljek smo se ravnateljji višjih srednjih šol na Goriškem sestali s pokrajinskim odbornikom za šolstvo Maurizioom Salomoniem, iz srečanja pa je izšlo, da sejma letos ni primerno prirejati, saj še ne vemo, kako se bo reforma iztekla,« je povedala ravnateljica slovenskih višjih srednjih šol v Gorici Mihaela Pirih in pojasnila, da bodo z usmerjanjem učencev tretjih razredov slovenskih nižjih srednjih šol začeli, ko bodo razpolagali z zanesljivejšimi informacijami. Tretješolcev je na nižjih srednjih šolah Trinko in v Doberdolu skupno okrog 80, ob le-teh pa bi na slovenskih višjih srednjih šolah v Gorici (in Trstu) prihodnje leto morda lahko nadaljevali študij tudi nekateri učenci dvojezične nižje srednje šole v Špetru, ki ima letos prvič tretji razred. Vprašanje usmerjanja se torej tiče vse prej kot zanemarljivega števila mladih.

»Dokončna odločitev v zvezi s sejmom GoOrienta bo padla v prihodnjih dneh, ravnateljji, ki sem

jih srečal, so mi vsekakor izrazili pomisleke. Verjetno bomo namesto sejma priredili pred koncem leta kako drugo pobudo, ki bo posvečena usmerjanju,« je napovedal Salomoni in dodal, da je pri sprejemanju reforme mnogo birokratskih zapletov: »Pravilniki še vedno čakajo na zeleno luč delovnega omizja med državo in deželami. Dokler se omizje ne bo sestalo, se postopek ne bo premaknil. Po zadnjih informacijah naj bi omizje sklicali v tekočem mesecu.«

Kakšne učinke pa bi po osnutkih, ki jih je doslej posredovalo ministrstvo za šolstvo, lahko imela reforma na ponudbo slovenskega višješolskega centra v Gorici? »Na vseh šolah še preverjamo, katera rešitev bi najbolj odgovarjala, dokončnih odločitev pa še ni. Če bi sklenili, da izberemo tiste smeri, ki so najbolj podobne že obstoječim, bi klasični licej ostal klasični licej, družboslovni licej pa bi postal ekonomsko-družbeni licej. Ohranimo lahko tudi znanstveno-tehnološko smer, ki jo ministrstvo ponuja ob tradicionalnem znanstvenem liceju. Reforma bo na tehničnem polu najmanj vplivala na zavod Vega, ki naj bi postal zavod za informatiko in telekomunikacije, današnjemu zavodu Zois pa je med ponujenimi najbolj "podobna" smer za upravljanje, finance in marketing. Največ nedorečenega je pri poklicnem zavodu. Zavod Cankar lahko izbira med trgovsko smerjo ter smerjo za enogastronske in hotelske storitve, obstajajo pa tudi druge možnosti. Ugotoviti je pač treba, kaj teritorij najbolj potrebuje,« je zaključila Pirihova. (Ale)

GORICA - Slovenska konzulta Vrtci potrebujejo dodatno sekcijo

Daniele Furlan namesto Nike Simoniti Jenko

Slovenski vrtci na območju goriške občine, ki iz leta v leto beležijo višje število vpisov, potrebujejo dodatno sekcijo, da lahko odgovorijo na rastoče povpraševanje. Zato se bodo predstavniki slovenske konzulte pri goriški občini obrnili na pristojno odborico Silvano Romano s prošnjo, da preveri, ali na občinskem teritoriju obstaja poslopje, ki bi lahko gostilo dodatno sekcijo slovenskega vrtca. »Lani smo namreč z Romanovo, bivšo ravnateljico Miroslavo Braini in tehnik občine preverjali, ali bi se dalo v vrtcih v ulici Brolo, v ulici Max Fabiani, v Štandrežu in v Pevmi pridobiti dodaten prostor. Zaradi varnostnih predpisov ni širitev nikjer izvedljiva, zato bi bilo potrebno poiskati drugo poslopje,« je povedal predsednik konzulte Ivo Cotič.

O vrtcih je slovenska konzulta razpravljala na zasedanju, ki je potekalo v sredo v dvorani goriškega občinskega sveta. Prvič se je seje udeležila Myriam Vidi, ki jo je občinski svet po odstopu Alexa Pintarja 1. septembra 2009 imenoval v konzulto za vprašanja mestne etnične manjšine. Prisoten je bil tudi občinski odbornik za lokalne identitete Stefano Ceretta, ki je članom konzulte predstavil evropske projekte in prošnje, ki jih je občina Gorica predstavila na podlagi 19. in 21. člena zaščitnega zakona 38/01.

V prihodilu je predsednik Cotič obnavljal razne teme, od privolitve občinske uprave k postavitvi večjezičnih smerokazov na pokrajinskih cestah do nerešenega vprašanja izpraznitve pritličnih prostorov Trgovskega doma in predaje večnamenskega centra v Pevmi. Člane je seznanil z začetkom postopka za obnovu pritlične hale osnovne šole v ulici Brolo ter s potekom postopka za ureditev slovenskih jasli v ulici Rocca. »Razpis za gradbenega izvajalca, ki je bil predviden na začetku septembra, so prestavili na oktober. V prihodnjih dneh naj bi prišlo do razpisa za dodelitev gradbenih del, sledila bo predstavitev ponudb, novembra pa razglasitev izvajalca. Decembra naj bi podjetje začelo z deli in gradnjo zaključilo v začetku poletja 2010,« je povedal predsednik konzulte. Na seji so tudi sklenili, da bo Cotič seznanil občinsko upravo z vsebino 21. člena zakona 38/01, ki predvideva zaščito družbenih, gospodarskih in okoljevarstvenih interesov z imenovanjem kvalificiranega predstavnika slovenske manjšine v posvetovalne organe.

Cotič je tudi sporočil, da bo čez teden dni prevajalka in tolmačica Nika Simoniti Jenko prekinila delovno razmerje z občino Gorica. Uprava je medtem že imenovala njenega namestnika. To bo Daniele Furlan, ki se je v končni selekciji za dodelitev delovnega mesta marca letos uvrstil takoj za Jenkovo. Furlan bo z delom začel prihodnji teden. (Ale)

Pristanišče občuti krizo

Učinki gospodarske krize na svetovnih trgih so očitni tudi v tržiškem pristanišču. O tem pričajo podatki pristaniškega podjetja, po katerem se je pretovor blaga v prvih devetih mesecih letošnjega leta v primerjavi z istim obdobjem v letu 2008 zmanjšal za 21 odstotkov. Podatek je seveda negativen, kljub temu pa je videti rahla znamenja izboljšanja v primerjavi s prejšnjimi meseci, ko je padec pretovora blaga presegal 25 odstotkov.

Brata Rusjan tudi v Mirnu

V okviru prireditev ob prazniku občine Miren-Kostanjevica bodo v razstavnem prostoru družbe Intra Lighting v Mirnu drevi ob 19. uri odprli razstavo o bratih Rusjan v Mirnu. Odprtje bo pospremlil kulturni program, razstava pa bo za javnost na ogled med delavniki od 12. do 23. oktobra, in sicer od 9. do 17. ure. (nn)

Poti spomina in sprave

Poti spomina in sprave, ki jih že veliko let prireja slovensko-italijansko združenje Concordia et Pax z namenom, da pomagajo premoščanju travm iz vojne obdobja, bodo letos v soboto, 17. oktobra. Najprej se bodo udeleženci zbrali v Braniku, nato pa v Strassoldu.

Ozara deluje že osem let

Društvo Ozara Slovenija nudi osebam s težavami v duševnem zdravju različne programe socialne rehabilitacije, svetovanja, izobraževanja ter preživljanja prostega časa. Pod okriljem društva, ki bo v soboto v Mariboru obeležilo 15. obletnico, deluje v 22-ih krajih po Sloveniji 16 stanovanjskih skupin, pet dnevnih centrov, 15 pisarn za svetovanje ter 23 skupin za samopomoč. Med njimi je dejavna tudi novogoriška enota, ki bo danes ob 10. uri na Bevkovem trgu obeležila obletnico delovanja. (nn)

Sejem militarij in starin

Društvo ljubiteljev Soške fronte prireja tudi letos mednarodno srečanje zbiralcev militarij in starin; potekalo bo v prostorih HIT Šport centra v Šempetru jutri, 10. oktobra, med 10. in 17. uro ter v nedeljo, 11. oktobra, med 9. in 14. uro.

Kolonija Zalošče 2009

V Zaloščah v tem tednu ustvarjajo udeleženci prve likovne kolonije Zalošče 2009, ki iščejo navdih v okoliških vinogradih. Kolonije se udeležujejo slikarji iz Slovenije in zamejstva, ki bodo danes ob 18.30 uri na kmetiji Saksida v Zaloščah postavili na ogled nastala dela. (nn)

TRŽIČ - Poulična prodajalka

Kitajski zasegli 360 parov očal

V sredo zjutraj so tržiški mestni redarji v okviru kontrol, ki jih izvajajo na tedenski tržnici v središču mesta, zasegli 360 parov očal, osem kozmetičnih artiklov ter nekaj laserskih pisal in pištol. Blago so zaplenili kitajski državljanke, ki je imela dovoljenje za bivanje v Italiji, ni pa razpolagala z dovoljenjem za poulično prodajo.

Mestni redarji so kontrolo izvedli na podlagi sklepa o kakovosti in čednosti urbanega okolja, ki ga je pred nedavnim sprejel tržiški občinski odbor. Kitajki so zasegli okrog 100 predmetov, ob tem pa so ji naložili globo v višini 7.500 evrov. Zaradi prodaje 360 parov daljnovidnih očal, ki niso imeli zdravniškega certifikata in znamke, bo morala plačati kazen v višini 1.302 evrov, za kreme in oblike, na katerih ni bilo navodil za uporabo in datuma zapadlosti, pa 520 evrov. 3.000 evrov denarne kazni so Kitajki pripisali zaradi prodaje laserskih pištol in pisal, ki v Italiji niso dovoljene, 2.500 evrov pa znaša globa za prodajo brez avtorizacije.

»To je dokaz, da ne potrebujemo obhodnih straž, da zagotavljamo boljše življenjske pogoje v mestu. Tudi mestni redarji lahko diskretno preverjajo spoštovanje zakonov,« je povedal tržiški občinski odbornik za varnost Michele Luise in nadaljeval: »Pri tem ne gre za politično voljo leve ali desnice, pač pa za izboljšanje kakovosti življenja v mestu.«

NOVA GORICA - Sosedje še vedno vozijo odpadke preko meje

Z globami nad Goričane

Razmere problematične zlasti v Mirnu in Rožni Dolini - V Komunalni pogrešajo kontrolo inšpektorjev in policistov

Avtomobile z italijanskimi registracijami je videti tudi pred zabojniki za odpadke na Ulici Gradnikove brigade, v samem centru Nove Gorice

FOTO N.N.

Odkar je Gorica prešla na sistem zbiranja odpadkov od vrat do vrat, se v novogoriškem podjetju Komunala, kjer skrbijo tudi za zbiranje in odvoz odpadkov, soočajo s problematiko italijanskih državljanov, ki se očitno še niso sprijaznili s sortiranjem in vožjo odpadke preko državne meje. Temu pritrjuje okoliščina, da z nesortiranimi odpadki polnijo tudi zabojnike pri stanovaljskih kompleksih v Gorici.

»Razmere so problematične zlasti v Mirnu in Rožni Dolini,« pravi direktor novogoriške Komunele, Andrej Miška, ki prišavlja, da italijanske strani oz. sorodne družbe IRIS, ki skrbi za odvoz v Gorici, o tem še niso obveščali. Nekaj pa bodo morali ukreniti. »V odloku so predvidene sankcije za nepravilno ali nepooblaščen odlaganje odpadkov, a redarska služba oziroma inšpektorji še niso zares začeli z delom,« pojasnjuje Miška in dodaja, da bo ob vzpostavitvi redarske službe vsakdo, ki bo kršil odlok, sankcioniran z najmanj 400 evro kazni. Dario Rolih, vodja ravnanja z odpadki na novogoriški Komunalni, je povedal, da je mogoče avtomobile z italijanskimi regi-

stracijami videti tudi pred zbirnim centrom na Ulici Gradnikove brigade, v samem centru Nove Gorice, kar pomeni, da ni ovir in da so postali tisti Goričani, ki se tako znebijo gospodinjinskih odpadkov, kar pogumni. »Odločili smo se, da bomo zbiralnike čim bolj odmaknili od mejnih prehodov, kar pa očitno ne bo dovolj. Pogrešam kontrolo naših inšpektorjev in policistov, saj kot Komunala nimamo nobenih kompetenc,« je dodal in izrazil nezadovoljstvo nad dejstvom, da redarji raje pokličejo na Komunalo, kot da bi iskali povzročitelje.

»Ideja o tablah z napisi "Vietato depositare rifiuti" se mi zdi malo hecna. Treba je priti do tega, da se na terenu izreče kazen tistemu, ki to počne. Mislim, da je prišlo vse skupaj že tako daleč, da so kazni edini primeren ukrep,« je prepričan Rolih, ki dodaja, da so šoferji Komunele pri novogoriški železniški postaji že večkrat nalezili na starejše gospe, ki so - češ da niso vedele, da se to ne sme - odlagale smeti v zbiralnike na slovenski strani. »Za vse te zadeve obstaja odlok, ki pa žal zaenkrat živi le na papirju,« je zaključil. (nn)

GORICA - S partnerji računajo na evropski denar

Pokrajina stavi na trajnostni turizem

Sodelovali bodo pri številnih projektih za promocijo značilnih pridelkov in izdelkov

GORICA - Občina Posebna skrb za socialo in zdravo okolje

Sociala, upravljanje voda in merjenje onesnaževanja. To so področja, na katerih bodo delovali evropski projekti, h katerim je na zadnjem zasedanju v vlogi partnerja pristopila občina Gorica. Gre za serijo standardnih projektov, za katere bi lahko partnerji prejeli finančno pomoč iz skladov za čezmejno sodelovanje med Italijo in Slovenijo.

Po projektih za ovrednotenje poti na Kostanjevico in prisotnosti Bourbonov na Goriškem, projektu za razvoj logističnega pola med Vrtojbo in goriškim tovarnim postajališčem ter projektu za študij industrijskega dizajna na čezmejnem območju obe Gorice je občinski odbor pristopil še k projektom LIEN, SEA, GOTRAWAMA, ELISA in Croctal. LIEN, ki ga je predstavil odbornik Stefano Ceretta, je projekt, ki je namenjen vključevanju socialno ogroženih oseb v svet dela in podjetništvo. Vodja projekta je IRES FJK, med partnerji pa so pokrajina Trst ter ustanove in združenja FUDŠ, Mostovna, Šent, La Collina in La piazzetta. Odbornik Ceretta je predstavil tudi projekt SEA, ki ga vodi zveza zadrug FJK, in ki je namenjen ustanovitvi čezmejne agencije za promocijo socialne ekonomije.

Med projekti, ki jih je predstavil odbornik za okolje Del Sordi, je projekt Croctal, ki želi uresničiti čezmejno povezavo med kolesarskimi mrežami na Goriškem (o le-tem poročamo v zgornjem članku). Del Sordi je na seji občinskega odbora spregovoril tudi o projektih GOTRAWAMA in ELISA (Environment Legacy for the Italy-Slovenia Area). Prvi je namenjen upravljanju čezmejnih voda med Gorico in Novo Gorico, drugi pa izboljšanju in monitoriranju kakovosti zraku na čezmejnem območju.

Croctal (Crossborder Cycling Tracks and Landscape) je ime evropskemu projektu, s katerim namerava goriška pokrajinska uprava ustvariti čezmejno mrežo kolesarskih poti na Goriškem. Sklep za predložitev projekta, ki ga želijo financirati s sredstvi iz programa čezmejnega sodelovanja Slovenija-Italija 2007-2013, je pokrajinski odbor sprejel na zadnjem zasedanju. Nosilec projekta bo pokrajina Gorica, partnerji pa so pokrajine Videm, Ferrara in Padova, občina Gorica, slovenske občine Brda, Kanal, Nova Gorica, Šempeter-Vrtojba in Miren-Kostanjevica in direkcija za prevoze dežele FJK.

»Vodilna ideja pri projektu Croctal je vzpostavitev povezav med kolesarskimi mrežami, ki so prisotne ali nastajajo na obeh straneh meje. S projektom, ki je vreden 1.499.000 evrov, bomo na Goriškem ob načrtih uresničili tudi nekaj infrastrukturnih posegov, medtem ko bodo partnerji iz Ferrare, Vidma in Padove izpeljali predvsem pilotske akcije na področju opremljanja kolesarskih stez z razglednimi točkami in postajališči,« je povedal pokrajinski odbornik Marko Marinčič, ki je pokrajinskemu odboru predstavil pobudo Croctal. Po njegovih besedah bodo »infrastrukturne« posege uresničili na treh čezmejnih območjih, in sicer v Brdih, med občinama Miren in Sovodnje ter med občinama Šempeter in Gorica. »Kar se briškega območja tiče, nameravamo mrežo kolesarskih poti, ki jo bomo na Jazbinah, Plešivem, v Krminu in okolici uresničili s projektom Marketing Brd, povezati s kolesarskimi potmi v slovenskih Brdih. Gre za manjše posege, pri katerih se bomo v glavnem posluževali že obstoječih makadamskih in kmečkih poti. Brda bodo na ta način zadihala kot enoten prostor tudi s kolesarskega vidika,« je povedal Marinčič in nadaljeval: »Drugi poseg bomo izvedli med občinama Miren in Sovodnje. Od točke, kjer se Štradalta priključuje na državno cesto, bomo speljali kolesarsko stezo, ki bo mimo mirenškega pokopališča segala do krožišča v Mirnu. S tretjim posegom pa bo urejena povezava med kolesarsko potjo, ki so jo uredili med Novo Gorico in Šempetrom, in komercialnim centrom, ki bi ga morali zgraditi v ulici Terza Armata v Gorici.«

Pokrajina Gorica bo po Marinčičevih besedah v vlogi partnerja sodelovala tudi pri nekaterih drugih evropskih projektih, ki so povezani z razvojem trajnostnega turizma, kot je kolesarski, ter promocije tipičnih pridelkov in izdelkov. V tem okviru je odbornik omenil projekt EGHO, katerega nosilec je občina Brda, in pri katerem sodelujejo slovenski in italijanski briški vinogradniki. »Projekt je namenjen skupnemu trženju in promociji kakovostnih

Rekreativec na kolesu pri Prevalu

BUMBACA

briških vin, pa tudi prirejanju raznih pobud. Med temi bi bila odmevna manifestacija, pri kateri bi sodelovali svetovno znani kuharji, ki bi ustvarjali recepte s tipičnimi pridelki in izdelki našega območja,« je podčrtal Marinčič. Enogastronomija in promocija značilnih pridelkov sta tudi v središču projekta Heritaste, katerega nosilec je videjska pokrajina, ter projekta Solum, ki ga vodi novogoriška občina. S slednjim bi med drugim v Edo centru, ki nastaja v Novi Gorici, uresničili vinoteko, kjer bi promovirali kakovostno vinsko produkcijo čezmejnega območja. Marinčič je ob koncu spomnil še na projekt za promocijo turizma na podlagi kmečke kulture in obrti, na projekt za spodbujanje turističnega podjetništva in na projekt za poklicno usposabljanje turističnih operaterjev na Goriškem, pri katerem bi sodeloval tudi SDZPI. (Ale)

GORICA - Skupina 75

Tradicionalno Fotosrečanje z mednarodnim odmevom

Pod pokroviteljstvom goriške pokrajine in občine Gorica, ZSKD-ja, Kulturnega doma iz Gorice in državne zveze fotografskih združenj FIAP bo fotoklub Skupina 75 jutri, 10. oktobra, v goriškem Kulturnem domu odprl mednarodno fotografsko razstavo. Gre za enajsto Fotosrečanje, ki zaradi svoje zasnovane in umeštanosti v goriški kulturni prostor vsako leto naleti na dokajšnji odmev v javnosti. Že tradicionalna prireditev je ljubiteljem fotografije vedno znala ponuditi lične in obenem inovativne umetniške stvaritve, v koraku z novimi tehnološkimi prijemi, pri čemer se ne odpoveduje tradiciji in klasičnim fotografskim tokovom.

V pozdravnem besedilu podpredsednice goriške pokrajine Roberte Demartin, ki je natisnjen v priložnostnem katalogu, beremo: »Tudi letos je fotoklub uspel obdržati visok kakovostni standard in je utrdil mednarodno raven, ki omogoča, da bodo dela ovenčana s pravo vrednostjo in da bo vizualna umetnost prekoračila državne meje. Gre za pozitiven primer izmenjave idej in izkušenj, v celoti v imenu umetnosti.«

Zastopnost fotografov bo tudi na letošnjem srečanju mednarodna. Pozivu goriškega društva, ki se je s svojo dejavnostjo in dosežki uveljavilo v državi in v mednarodnih okvirih, se je odzvalo lepo število avtorjev in štirih držav, in sicer iz Italije, Slovenije, Hrvaške in Srbije. Iz Italije prihajata Daniele Barbagli (iz Montevarchija) in Nino Cannizzaro iz Palermo. Prvi uporablja tehniko digitalnega sendviča, drugi pa se bo predstavil s črno-belimi impresijami pejzažev. Slovenijo bo zastopal Blaž Erzetič, ki bo na ogled ponudil serijo podob z videzom starinskih grafik. Iz Hrvaške prihaja Nataša Radović, ki se s posebno tehniko posveča premikajočim lučem. V Srbiji pa je doma Nina Todorović, ki svoj foto-objektiv najraje usmerja v velike arhitektonske objekte. Barve prireditelja - fotokluba Skupina 75 - bo tokrat zastopal Igor Škorjanc iz Števerjana. S svojim digitalnim aparatom odkriva lepote narave, ki jih ujame s posebno tehniko pomikanja fotokamere.

Kot je že navada, bo poleg fotografov posameznikov v Kulturnem domu razobesilo dela svojih članov tudi društvo. Tokrat je izbira padla na fotoklub Circolo Fotografico Sanvitesse - Photo 88 iz kraja San Vito al Tagliamento. Klub je aktiven že dve desetletji, njegovi člani pa se bodo predstavili z nizom fotografij na temo prosijske. Gre za podroben pristop do tega argumenta, ki ga je vsak član obdelal in razvil na samosvoji in izvirni način.

Tudi letos je Skupina 75 poskrbela za izdajo spremljevalnega kataloga. Predstavitveno besedilo in kritični zapis o fotografijah je prispevala članica društva Lorella Klun. Glasbeni utrinek na otvoritveni svečanosti bo ponudil Jari Jarc s svojo harmoniko. Odprtje razstave bo torej jutri, 10. oktobra, ob 18.30 uri v galeriji Kulturnega doma v Gorici, kjer bo na ogled do 25. oktobra. (vip)

JEREMITIŠČE - Kiparski bienale pod milim nebom v organizaciji združenja sKultura 2001

Namesto sekvoje medvedja samica

Umetnik si želi, da jo bodo postavili v park županstva - Mednarodno kiparsko srečanje bosta jutri sklenili zaključna prireditev in podelitev priznanj

Sisto Lombardo ponosen na svoje delo

FOTO VAS

Angela Borzi Dibenedetto (prva zgoraj) in Ivana Postić

Zelenica pred Makučevo domačijo na Jeremitišču pri Gorici se je v tem tednu spet preobrazila v mednarodni kiparski atelej pod milim nebom. Organizator pete izvedbe kiparskega bienala, ki se ga udeležuje devet umetnikov iz Slovenije, Italije in Hrvaške, je štandresko kulturno združenje sKultura 2001, ki je tokrat k ustvarjanju sredi rumitarske idile pritegnilo Normo Antonini, Tereso Cetani, Angelo Borzi Dibenedetto, Sista Lombarda, Ivano Postić, Draga Vit Rozmana, Robina Soaveja, Mateja Vočana in edinega Goričana, Stefana Padovana.

Ob prihodu na prizorišče kiparske kolonije obiskovalce spremlja zvok motork in pnevmatskih kladiv. Na delovišču izstopa tri metre visok hloh sekvoje s premerom 130 centimetrov. Gre za del več stoletij stare sekvoje, ki je rasla v parku goriškega županstva, dokler ni vanjo usodno udarila strela. Organizatorji so oblikovanje dragocenega hloda zaupali kiparju Sistu Lombardu iz Bielle v Piemontu, ki svojo skulpturo posveča alpskemu rjavemu medvedu. »Rjavi medved je simbol mojega rojstnega kraja, prostor pa je dobil tudi v mestnem grbu Bielle. Nekdaj je bilo sobivanje človeka s to živaljo možno, potem pa je človek v imenu razvoja in zagotavljanja obče blaginje postal nasilnejši in je bila ta velika mrcina prisiljena umakniti se pred človekom do take mere, da je njen obstoj danes ogrožen,« pravi Sisto.

Misel ima vzporednico z lokacijo, na kateri umetnik ustvarja. Tudi Jeremitišče je moralo še do nedavnega kljubovati tistim, ki so hoteli zaselek zabrisati v imenu napredka in še česa. »V hloh sekvoje, ki je sam po sebi impozanten, bom skušal prenesti krepkosti samice rjavega medveda, ko se dvigne na zadnje noge in brani mladiče pred nevarnostjo,« je še povedal kipar in se na glas spraševal, zakaj so več sto let staro sekvojo podrli, saj je ob rezbarjenju naletel na povsem zdrave, trdne plasti lesa. Želi si, da bodo skulpturo postavili na mesto, kjer je drevo nekoč stalo in raslo.

Kiparka Angela Borzi Dibenedetto, doma s Sicilije, iz istrskega kamnitega bloka izdeluje portret grške kraljice pravičnosti. Na vprašanje, kateri občutki jo spremljajo pri delu, je povedala: »Enotenska kiparska kolonija je zame dragocena izkušnja, saj mi ponuja veliko novih spoznaj in vizij, ki jih drugi umetniki imajo o kiparstvu. Spoznala sem nove ljudi, predvsem pa slovensko likovno ustvarjalnost, ki mi je bila doslej neznana.«

Kiparski simpozij bosta jutri ob 19.30 na Jeremitišču sklenili zaključna prireditev in podelitev priznanj udeležencem; sledil bo ogled razstavljenih umetnin. Ob slabem vremenu bo zaključni dogodek v župnijski dvorani v Štandrežu. Ustvarjalce pri delu je mogoče obiskati še danes in jutri od 10. ure do 12.30 in od 14. do 17. ure. (VaS)

NOVA GORICA - Sindikalni predstavniki odšli s sestanka

Sanacija sprla sindikate in upravo

Z izgubo igralniška družba posluje tudi letos

Vodstvo Hita naj bi včeraj predstavnikom vseh treh reprezentativnih sindikatov v družbi predstavilo načrt sanacijskih ukrepov, ki naj bi novogoriškega igralniškega giganta potegnili iz rdečih števil, a se to ni zgodilo. Sindikati so namreč sestanek zapustili, saj mu ni smel prisostvovati njihov pravi zastopnik.

»Za sanacijske ukrepe ne vemo, saj se je sestanek končal, še preden se je začel. Predsednika uprave Hita je motila prisotnost enega od pravnih zastopnikov sindikata, zato smo se odločili, da zapustimo sestanek. S sanacijskimi ukrepi smo neuradno seznanjeni in vemo, da se dotikajo pravnega področja. Zato smo se odločili pripeljati pravne zastopnike, ki pa jih uprava ni želela imeti na sestanku,« je povedal predsednik novogoriškega dela sindikata SIDS, Iztok Černigoj. Predsednik Hitove uprave Drago Podobnik bo predvidene sanacijske ukrepe danes predstavil na seji Sveta delavcev, v ponedeljek pa jih bo obravnaval nadzorni svet družbe, vendar Podobnik včeraj o ukrepih ni želel govoriti. »Več bom povedal v ponedeljek po seji nadzornega sveta,« je dejal Podobnik.

Včerašnji sestanek s sindikati naj bi bil namenjen predvsem predstavitvi ukrepov, ki jih uprava načrtuje. Ukrepe, ki jih uprava lahko sprejme sama, kot so npr. individualne pogodbe, sponzorstva in donacije, vsi trije sindikati enotno podpirajo, je pred sestankom pojasnil predstavnik sindikata Vrba Primož Gulin. Bolj kritični so sindikati

Na sedežu Hita

BUMBACA

glede predvidenih sprememb podjetniške kolektivne pogodbe. »Pogajanja za novo podjetniško kolektivno pogodbo že potekajo. Po krivdi prejšnje uprave so se zavlačevala, lahko pa jih nadaljujemo. Kar se tiče podjetniške kolektivne pogodbe, se bomo držali 133. člena, v katerem je točno napisano, kako se pogodba spremeni, odpove ali sprejme nova,« je še poudaril Gulin. Po njegovih besedah sindikati ne bodo odstopili od enotnih stališč, da ne podpirajo tistih ukrepov, ki posegajo v pravice delavcev. Tako je za sindikate, vsaj v prvi fazi, nesprijemljivo tudi nižanje plač zaposlenim, je še

pred sestankom poudarila predsednica sindikata GIT Jožica Bone. »Naše stališče je, da je čas, da za vse neumnosti in nepravilnosti, ki so se dogajale, enkrat ne odgovarjajo delavci,« je pojasnila. Veliko ukrepov je tudi takih, ki jih sindikati z veseljem pozdravljajo, je še dejala Bonetova. Odpuščanja naj bi bila zaenkrat predvidena predvsem v podpornih službah, odnosi z novo upravo pa so zaenkrat »zelo dobri«, je dodal Gulin.

V Hitu pa so o včerašnjem dogajanju povedali: »Uprava družbe je zaradi transparentne predstavitve ukrepov pripravila obsežen komunikacijski načrt, v okviru katerega želi zagotoviti čim večje razumevanje stanja v družbi ter podporo ukrepom s strani vseh deležnikov, zaposlenih, lastnikov in nadzornega sveta in nenazadnje javnosti. V sredo je uprava načrt predstavila predstavnikom lastnikov, ki so načeloma podprli prizadevanja uprave, včeraj je bila načrtovana neformalna predstavitev predstavnikom sindikatov, danes se bo na isto temo sestel Svet delavcev družbe. Včerašnji sestanek s sindikati je bil namreč namenjen izmenjavi mnenj, pripomb in definiranju podlag za partnerstvo, ki bo družbi Hit pomagalo preživeti krizno obdobje recesije in kontinuiranega padanja prihodkov. Na preseñčenje uprave so predstavniki sindikatov na neformalni sestanek zaposlenih družbe Hit pripeljali pravnega zastopnika, saj so želeli pogovore označiti za formalna pogajanja med upravo in sindikati, čeprav tema, o kateri bi se morda lahko pogajali v prihodnje, sploh še ni bila predstavljena. Še več, predstavniki sindikatov so očitno že pred sestankom o tem obvestili medije in jim dali izjave. Ker je takšna poteza v nasprotju z normalno poslovno prakso in komuniciranjem med zaposlenimi posamezne gospodarske družbe, je uprava predstavnike sindikatov večkrat pozvala k začetku pogovorov brez prisotnosti pravnega zastopnika, vendar so takšen način pogovora zavrnili.« Dodali so še: »Kljub očitni nepripravljenosti sindikatov na racionalni dialog bo uprava vložila še več naporov v obveščanje vseh zaposlenih, tudi na zborih delavcev, saj iz vsega navedenega in vsakdanjih stališč večine zaposlenih izhaja, da predstavniki sindikatov ne želijo konstruktivno reševati napočenih problemov; edino orodje, ki ga uporabljajo v komunikaciji, je neargumentirani konflikt kot dokaz pogajalske moči. Glede na dejstvo, da družba Hit kljub več 10-odstotnemu padcu realizacije iz poslovnih razlogov ni odpustila niti enega zaposlene, da je socialna raven zaposlenih na razmeroma visoki ravni, saj povprečna plača znaša skoraj dvakratnik slovenskega povprečja, vsi zaposleni so tudi dodatno pokojninsko zavarovani, je takšno stališče in obnašanje sindikatov toliko bolj nerazumljivo.«

Hit je lansko leto končal v rdečih številkah, z izgubo pa družba posluje tudi letos. Do konca julija je Hit ustvaril 94,7 milijona evrov prihodkov, kar je za 12 odstotkov manj kot v enakem lanskem obdobju in 3,7 milijona evrov izgube.

ŠTEVERJAN - Umrli je v svojem 65. letu

Zapuščina Ivana Humarja je trajna

Boleče je včeraj odjeknila vest, da je še pred zoro v goriški bolnišnici umrl Ivan Humar. V 65. letu starosti ga je ženi Cvetani in hčerama Tanji in Maji ter številnim znancem in prijateljem odtrgala neizprosna bolezen. Bil je eden najbolj poznanih in cenjenih političnih in družbenih delavcev v Brdih, zaradi svojih vlog v manjšinskih sredinah pa je s svojim delom zaznamoval ves slovenski živelj na Goriškem. Med drugim je bil dva mandata župan v občini Števerjan, dolgoletni predsednik kulturnega društva Briški grič in goriške Kmečke zveze, član VZPI-ANPI, podpisnik ustanovne listine goriškega Kulturnega doma, odbornik Slovenske prosvetne zveze (sedanje Zveze slovenskih kulturnih društev) in Glasbene matice ter član glavnega odbora Slovenske kulturno gospodarske zveze, ki ga je za zasluge nagradila s svojim priznanjem.

Rojen je bil 7. avgusta 1944 v Števerjanu v kmečki družini Jožefa in Justine Maraž. Osnovno šolo je obiskoval v domačem kraju, nato nižjo strokovno šolo v Gorici in študij zaključil leta 1965 na italijanskem strokovnem industrijskem zavodu Leonardo Da Vinci v Gorici. Leta 1966 se je zaposlil kot bolničar v goriški umobolnici, kjer je do upokojitve leta 1995 delal v oddelku za oskrbo bolnikov na domu. Vzporedno s službo pa je svoje najboljše sile posvečal rodni kraj. Že kot mladenič se je angažiral v kulturnem društvu Briški grič. V začetku 60. let je vstopil v odbor društva, bil je najprej blagajnik in tajnik, nato pa predsednik od leta 1967 do leta 1974. V politiko je udaril leta 1975, ko je na občinskih volitvah kandidiral na listi Občinske enotnosti; za naslednjih pet let je bil izvoljen za svetnika. Leta 1980 je spet kandidiral, a brez rezultata. Prodoren pa je bil njegov volilni nastop leta 1985, ko je bil ponovno izvoljen na listi Občinske enotnosti in postal župan. Njegova izvolitev in uspeh liste Občinske enotnosti sta prekinila več kot tridesetletno premoč KDZ - Slovenske skupnosti v števerjanski občinski upravi. Na volitvah leta 1990 je bil potrjen za župana. Njegovo županovanje je zaznamovala odobritev občinskega statuta, v katerem so bile zakoličene pravice zakonske zaščite Slovencev, ob tem pa še velika skrb za teritorij - obnova vodovoda in gradnja grezničnega omrežja, dvojezični smerokazi in turistične table - in za odnose z Brici onkraj državne meje, o čemer priča pobratenje s krajevno skupnostjo Kojsko. Politično udejstvovanje je nadaljeval tudi po koncu drugega županskega mandata; po zamenjavi uprave je bil načelnik opozicije v občinskem svetu, vse do leta 2004, ko je politično štafeto predal hčeri Maji.

Ves čas je živel v sozvočju z vaško skupnostjo in spodbujal njeno vsestransko rast. Prepeval je v moškem zboru društva Biški grič ter bil v 60. letih med usta-

Ivan Humar

BUMBACA

novitelji in član ansambla narodno-zabavne glasbe Briški slavček, v katerem je igral kontrabas in trobento. V hvaležnem spominu ga bodo ohranili tudi lovci, saj je bil član števerjanske lovske družine, lovskega društva Doberdob in lovske družine Dobrovo.

Ne bi bil Bric, ko ne bi velike ljubezni izkazoval rodni zemlji. Ob službi v Gorici je obdeloval vinograd, ki ga je podedoval od očeta, predvsem pa je skrbel za uveljavljanje briških vinogradnikov. Trud Ivana Humarja in še nekaterih števerjanskih kmetov je leta 1981 kronala ustanovitev vinogradniške zadruga Brda s sedežem na Bukovju. Naraven je bil prehod v vodilne vrste goriške Kmečke zveze; njen predsednik je postal leta 1996, ko je na tem mestu nasledil Avgusta Štekarja, in na njenem čelu ostal tri mandate. Stanovsko organizacijo goriških slovenskih kmetov je vodil do leta 2005, ko je sklenil, da mora Kmečko zvezo prevzeti mlajša generacija. Do tega je prišlo z imenovanjem njegovega naslednika, Stanka Radikona.

»Ivan Humar je bil izjemen človek,« o prijatelju in dolgoletnem sodelavcu pravi Edi Bukavec, deželni tajnik Kmečke zveze: »Hvaležno se ga bomo spominjali zaradi prizadevanj za obnovo Kmečke zveze v Gorici. Trdil je, da morajo imeti slovenski kmetje samostojno organizacijo, zato da bo imel njihov glas težo. Ista prizadevanja je vlagal v briško vinogradniško zadrugo. Odločilno je tudi prispeval k zbližanju goriške in tržaške Kmečke zveze ter k ustanovitvi Kmečke zveze v Čedadu, kar je leta 1999 privedlo do ustanovitve deželne Kmečke zveze. Ta je danes živo znamenje njegovega zglednega dela in požrtvovalnosti za splošno korist.«

Zadnje slovo od Ivana Humarja bo jutri. Ob 10.15 bo žalni sprevod krenil iz mrtvaške veže goriške splošne bolnišnice, ob 10.30 bo pogrebni obred v števerjanski cerkvi, nakar bodo krsto položili v ljubljeno briško zemljo na vaškem pokopališču.

ŠEMPETER-VRTOJBA

Usoda mejnih objektov neznana

Opušteni objekti na šempetrskem mejnem prehodu

BUMBACA

Podobno kot v novogoriški občini, kjer čakajo na odločitev države, ali bo nekdanje mejne objekte občinam predala ali jih bo zaradi gospodarske krize in varčevanja prodala na trgu, tudi v šempetrski občini ne vedo, pri čem so.

V objektu na nekdanjem maloobmejnem prehodu Šempeter je še vedno stoji nadstrešek, so nameravali urediti turistično informacijski center, ki ga Šempeter še nima, na nekdanjem mednarodnem mejnem prehodu Vrtojba, kjer je največ objektov in zemljišč, pa naj bi na parcelah v lasti ministrstva za javno upravo po načrtih občine zrasel poligon varne vožnje, za kar so dobili tudi podporo Avto moto zveze Slovenije, objekte pa bi namenili za širitev Primorskega tehnološkega parka in za logistične namene ter sorodne spremljevalne dejavnosti. Kot je povedala Anita Manfreda, sodelavka za evropske in druge sklade ter stike z javnostmi na šempetrski občini, doživljajo enako usodo kot mestna občina Nova Gorica.

»Na ministrstvo za javno upravo pošiljamo dopise in jih pozivamo k odstranitvi nadstreškov na meji, ki še stojijo,« je povedala in pojasnila, da je bilo v mesecu juniju na spletnih straneh omenjenega ministrstva uradno objavljeno, da je vlada sprejela strategijo ravnanja z nepremičnim premoženjem, ki določa tudi upravljanje z opuščenimi mejnimi prehodi. S tem v zvezi je poudarila, da gre za splošen dokument, tako da je stanje trenutno zamrznjeno kot v novogoriški občini. »Preko občinskega sveta smo jasno izkazali javni interes za to, da nam država preda v brezplačen najem ali v brezplačno last ta zemljišča in objekte, da bi jim dali neko novo vsebino, zaenkrat pa odgovora še ni,« je povedala Manfredova in pojasnila, da naj bi bili po zagotovilih z ministrstva za javno upravo materiali v pripravi, in da naj bi jih skušali do konca leta posredovati vladi. V zvezi z nadstreškom na maloobmejnem prehodu Šempeter je povedala še, da je last ministrstva za javno upravo, ki ga ne dovoli porušiti, pa čeprav je cesta pod njim občinska. (nn)

AJDOVŠČINA - Razstava

V Pilonovi galeriji »Ilirija oživljena!«

Na ogled plakati Jeana Vodaina in dijakov

V Pilonovi galeriji bodo danes ob 19. uri odprli razstavo Jeana Vodaina in dijakov evropskega oddelka četrtega letnika na novogoriški gimnaziji. Postavitev z naslovom »Ilirija oživljena!« je rezultat celoletnega projekta ajdovske galerije in gimnazije ob 200-letnici Ilirskih provinc na temo prijateljstva Vena Pilon in Vodaina.

Na razstavi, ki odpira vrata le nekaj dni pred 200. obletnico Napoleoneove ustanovitve Ilirskih provinc, so na ogled Vodainovi plakati, revije in knjige iz zbirke Pilonove galerije. Med njimi je tudi znamenita Orakelj slikarjev iz Pariza, uganke za radovedne prijatelje in poznavalce (1968) in posebna izdaja revije Dire N12, Rdeči nagelj za Pariz (1970) s Pilonovimi prevodi slovenske poezije v francoščino. Publikaciji, ki sta plod sodelovanja med »francoskimi Slovencema«, sta bili tudi navdih za celoten projekt in vzor dijakom za izdelavo plakatov. Slednji imajo na razstavi mesto ob velikem mojstru. Novogoriški dijaki so namreč na tipografski delavnici pod vodstvom oblikovalca Roberta Doljaka črke sami izrezovali iz krompirja in jih natisnili na plakate v obliki avtorskih kaligramov in tipogramov, ki so jih skočili med šolskim letom.

AJDOVŠČINA - Civilna zaščita

Gasilsko-reševalni center nima vozila za reševanje v predorih na hitri cesti

Ajdovski štab za civilno zaščito bo danes pripravil vajo Hubelj 2009. Njen glavni namen je preveriti usklajenost delovanja in učinkovitost služb s področja zaščite in reševanja v občini ter občanom prikazati različne oblike reševanja.

Scenarij vaje, ki se bo na mostu čez reko Hubelj v Ajdovščini začela ob 14.30, predvideva trčenja avtocisterne za prevoz nevarnih snovi in dveh avtomobilov, pri čemer iz cisterne v reko izteče okoli 200 litrov goriva, več oseb pa je mrtvih in poškodovanih. Malo kasneje zagori še na bližnjem objektu starega mlina, od koder bo treba z višine reševati ujetе osebe. V vaji Hubelj 2009 bo sodelovalo 90 reševalcev in 22 različnih vozil.

V ajdovskem štabu civilne zaščite hkrati izpostavljajo problematiko reševanja na avgusta odprti hitri cesti prek Rebrnic. Uradno je za reševanje zadolžen ajdovski gasilsko-reševalni center, ki pa nima vozila za reševanje v predorih, zato so v dogovoru s postojnjskimi gasilci, da tudi oni posredujejo, saj tako vozilo imajo. S strani Darsa in drugi odgovornih so že dobili zagotovila, da bodo vozilo za reševanje v predorih dobili.

TRŽIČ - Festival Vloga bodo odigrali tudi slovenski verzi

Tudi slovenska poezija ima vidno mesto na mednarodni pesniški prireditvi Absolute Poetry v Trziču. Na Trgu Republike, sredi pristaniškega mesta, bo namreč danes ob 16.30 vsem odprto srečanje z verzi Filiberta Benedetiča in Liliane Visintin. O slovenski goriški poeziji bo pred javnostjo spregovoril kulturni delavec in tudi sam besedni ustvarjalec Aldo Rupel; program bo povezovala Nataša Ferletič, z glasbeno spremljavo bo postregel Matija Ferletič. Na današnji slovenski dogodek v okviru odmevne prireditve vabita društvi Jadro in Trzič, ki imata zaslugo, da sta slovenska beseda in kultura upoštevana tudi v Laškem.

Današnji festivalski dan v Trziču bo posvečen še drugim evropskim jezikom in lokalnim govoricam; ob 17.30 bo namreč v občinski knjižnici srečanje s sedmimi pesniki, ki pletejo narečne verze, med drugim tudi v narčju Milana, Veneta in nam bližjih Bezjakov. Vrhunec dneva bo nočoj v trziškem občinskem gledališču z udeležbo izjemnih gostov. Z začetkom ob 20.45 bodo nastopili italijanski književnik Tizano Scarpa, letošnji dobitnik prestižne nagrade Strega, pesnica in pisateljica iz Bangladeša Taslima Nasreen, dobitnica nagrade Sacharov leta 2004, za njima pa še vietnamski etnomuzikolog, glasbenik ter skladatelj Tran Quang Hai, ki je doslej že imel 2.500 koncertov v 45 državah. Mesto bo nočoj odmerjeno še trem mladim pesnikom, večer pa bo zaključil kantavtor iz Ferrare Vasco Brondi.

Gledališče

OPERETA GROFICA MARICA Emmericha Kalmana v organizaciji Zveze slovenske katoliške prosvete iz Goriče bo v nedeljo, 11. oktobra, ob 17. uri v veliki dvorani Kulturnega centra Lojze Bratuž v Gorici, drevored 20. septembra, 85. Zaradi velikega povpraševanja bo zadnja ponovitev operete v ponedeljek, 12. oktobra, ob 20.30; nakup vstopnic je možen na tajništvu Kulturnega centra Lojze Bratuž - tel. 0481-531445 (od ponedeljka do petka od 8.30 do 12.30 in 17. do 19. ure), elektronska pošta info@kclbratuz.org.

GLEDALIŠKI FESTIVAL GORIŠKI GRAD poteka v Kulturnem domu v Gorici: v soboto, 10. oktobra, ob 20.30 »La bottega del caffè« Carla Goldonija v izvedbi skupine Amici del teatro iz kraja Roncade (TV); predprodaja vstopnic v knjigarni Antonini na korzo Italia 51/a v Gorici (tel. 0481-30212).

Mali oglasi

PRODAM HIŠO V PODGORI z garažo, vrtom in dvoriščem, potrebno popravil; tel. 320-1817913.

PRODAM diatonično harmoniko, kot novo, ročno-obrtniško izdelano; tel. 348-4735330.

PRODAM suha gozdna drva; tel. 0481-390238.

Poslovni oglasi

V ŠTANDREŽU (ul. del Carso, 73 - nad Zadržno Banko) oddajamo v najem poslovne prostore (pribl. 100 m²). Telefonirati na št. 0481/882203 ob urah kosila.

Osmice

KOVAČEVI za cerkvijo v Doberdobi imajo ob petkih, sobotah in nedeljah ter praznikih odprto; tel. 0481-78125.

OSMICA PRI DREJČETU v Doberdobi je odprta ob četrtkih, petkih, sobotah in nedeljah; tel. 0481-78377.

PRI CIRILI v Doberdobi je odprto ob petkih, sobotah in nedeljah; tel. 0481-78268.

GORICA - Pokopali Slavka Bratino

Bil je šolnik in politični delavec

SLAVKO BRATINA

FOTO L.K.

K večnemu počitku so včeraj položili Slavka Bratino, političnega delavca, predvsem pa dolgoletnega goriškega profesorja, ki je podlegel bolezni v svojem 83. letu starosti. Pogrebne obrede v cerkvi Sv. Ivana v Gorici so se udeležili ob sorodnikih in znancih številni ljudje, zlasti šolniki in nekdani kolegi, mnogi seveda že upokojeni, poleg slovenskih pa tudi italijanski, saj je bil Bratina veliko let zaposlen na šolskem skrbništvu, kjer mu je bila zaupana skrb za slovenske šole na Goriškem. Mašo je daroval župnik v Štandrežu Karel Bolčina, ki mu je bil pokojnik stric, somaševala sta Cvetko Žbogar in nadškofijski vikar za Slovence Oskar Simčič. Po obredu so krsto položili v grob na pevmskem pokopališču, kjer so pokopani Bratinovi starši ter sestra Irena in njen mož Ivo, na katerega je bil zelo navezan.

Stanislav Bratina - za vse je bil Slavko - je bil rojen 24. aprila 1926 v Gorici Jožefu, bančnemu uradniku, in Lojzki Čehovin, poštni uslužbenki. V Gorici je obiskoval osnovno šolo, gimnazijo in licej, kjer je maturiral leta 1948. Na Tržaški univerzi je nato študiral klasično filolo-

gijo in doktoriral leta 1957. Ponudila se mu je profesorska kariera. Najprej je poučeval na goriški nižji šoli in gimnaziji, nato na strokovni šoli in na višji gimnaziji, od leta 1959 dalje pa na slovenskem učiteljsku. Politično se je udeleževal v Slovenski dem. skupnosti (SDS) in bil njen predstavnik v vodstvu Slovenske demokratske zveze (SDZ). V obdobju 1961-75 je bil svetnik Slovenske liste v goriškem občinskem svetu in dve leti (1968-70) tudi občinski odbornik. Ko je nastala Slovenska skupnost, se je umaknil iz aktivnega političnega udeleževanja. Članke je objavljaval v Demokraciji, Katoliškem glasniku, Koledarju Goriške Mohorjeve družbe, Utripih in drugje. Uredil je tudi Urbanijevo knjižico z naslovom Peter II. Petrovič Njegoš, ki je leta 1963 izšla v Trstu. Šole je bil premeščen na goriško šolsko skrbništvo, kjer je skrbel za slovensko šolstvo in se upokojil leta 1991.

Kdor ga je poznal, dobro ve, da je zelo rad potoval, posebno predanost pa je izkazoval fotografiji ter svoje posnetke tudi objavljaval, na primer v Koledarjih GMD. V njegovi zapuščini je nešteto fotografij, posnetih na izletih, predvsem pa v domačih krajih, kjer je dosledno dokumentiral slovenski živelj na Goriškem. Pri sebi je hranil tudi zapuščino goriškega profesorja Milana Bekarja ter imel pogoste stike z realno in šolskim okoljem v Idriji.

Slavko Bratina je živel s sestro Leo v Gorici, na Livadi, in bil javen, dokler so mu to dopuščale moči. Huje je zbolel pred enim letom. Bolezen ga je priklenila na dom. Umrli je v torek zvečer v goriški bolnišnici.

orodij komunikacije (80 ur), Priprava turističnih paketov za čezmejno območje in njihova promocija (80 ur), Upravljanje informacijske varnosti (60 ur). Brezplačni tečaji, ki so financirani s sredstvi Evropskega socialnega sklada, bodo potekali na goriškem sedežu SDZPI, Verdijev korzo 51 v prostorih KB Centra. Rok vpisovanja zapade 16. oktobra; informacije na tel. 0481-81826 ali na naslov e-pošte go@sdzpi-irsip.it in na spletni strani www.sdpzpi-irsip.it.

SDZPI obvešča, da je v teku vpisovanje na tečaj po višješolski diplomii v sodelovanju s podjetji za brezposelne Tehnike finančnega posredništva 580 ur (300 ur teorije, 280 ur work experience, štipendija 2,30 evra za vsako uro prisotnosti na delovni praksi). Brezplačni tečaj, ki je financiran s sredstvi Evropskega socialnega sklada, bo potekal na goriškem sedežu SDZPI, Verdijev korzo 51 v prostorih KB Centra. Rok vpisovanja zapade 16. oktobra; informacije na tel. 0481-81826 ali na naslov e-pošte go@sdzpi-irsip.it in na spletni strani www.sdpzpi-irsip.it.

SDZPI obvešča, da je na razpolago še nekaj mest za tečaje utrjevanja in poglabljanja slovenščine (osnovna stopnja) in slovenščine (tretja stopnja) ter angleščine B1; tečaji bodo potekali ob torkih in četrtkih od 19. do 21. ure in trajajo 40 ur; vpisovanje na sedežu SDZPI v Gorici, korzo Verdi 51, tel. 0481-81826, email: go@sdzpi-irsip.it.

URAD ZA SLOVENSKE ŠOLE obvešča učno in neučno osebe brez stalnega službenega razmerja, da je bila na spletni strani ministrstva za šolstvo (www.istruzione.it) objavljena okrožnica z dne 30. septembra 2009, ki vsebuje navodila in obrazce za vpis na prednostne sezname začasne suplence po nedavno sprejetem zakonskem odloku št. 134/2009. Prošnje je treba do 9. oktobra nasloviti na šolo, na kateri je imel kandidat v šolskem letu 2008-09 letno suplenco ali suplenco do konca didaktičnih dejavnosti.

Izleti

14. KRAŠKI KROŽNI POHOD bo v nedeljo, 18. oktobra, z zbiralščem pri večnamenskem centru v Jamljah in odhodom ob 10. uri. Po kosilu v Jamljah bodo ob 14. uri družabne igre, sledila bo zabava s plesom. Za udeležbo je obvezen osebni dokument.

DRUŠTVO SLOVENSКИH UPOKOJENCEV za Goriško sporoča vsem udeležencem izleta v Sarajevo, Medžugorje, na mandarine itd., da bo odhod avtobusov 13. oktobra ob 4.45 s trga pred cerkvijo v Štandrežu, nato s postankom pred cerkvijo v Sovodnjah in ob 5.30 pred cerkvijo v Doberdobi. Za tržaške udeležence bo odhod na avtocesti pri Devinu blizu bencinske črpalke AGIP; za ostale pa v Bazovici nasproti Agrarie Evergreen pri lekarni ob 6.30. Priporočamo točnost.

KD SOVODNJE organizira tridnevni izlet na božične tržnice v Nurnberg, Bamberg in Rothenburg. Odhod 6. decembra ob 6. uri pri kulturnem domu v Sovodnjah. Prihod v Nurnberg ob uri kosila in popoldan prost za ogled centra mesta in tržnic. Večerja in prenočitev v štirizvezdnem hotelu. V ponedeljek zjutraj odhod proti Rothenburgu in ogled srednjeveškega mesta z vodičem. Kosilo pristo in odhod proti Bambergu. Prost popoldan v mestu, ki je vključeno od Unesca v seznam bogastev človeštva. Zvečer prihod v Nurnberg in večerja v tipični pivnici. V torek predviden ogled središča mesta Nurnberg z vodičem, čas prost za kosilo in zadnje nakupe. Prihod v Sovodnje v večernih urah; informacije in vpisovanje na tel. 349-3666161 (Erik).

SPDG vabi v nedeljo, 11. oktobra, na društveni izlet z gorskimi kolesi na Tromejo-M.te Forno nad Trbižem. Zbirališče ob 8. uri na parkirišču goriškega sejmišča. Proga je dolga približno 45 km z 1000 m višinske razlike; informacije na tel. 328-8292397 (Robert).

† Prerano nas je zapustil naš dragi

Ivan Humar

star 65 let

Žalostno vest sporočajo

žena Cvetana in hčeri Maja in Tanja z družinama

Pogreb bo v soboto, 10. oktobra, ob 10.15 iz mrliške veže splošne bolnišnice v Gorici v farno cerkev v Števerjan ob 10.30.

Namesto cvetja darujte v dobrodelne namene.

Gorica, Števerjan, 9. oktobra 2009
Priznано pogrebno podjetje Preschern

Predsednik in člani upravnega odbora, znanstvena direktorica in ostali sodelavci Slov.I.K.-a

izrekamo kolegici Maji Humar in družini iskreno sožalje.

Ob izgubi zaslužnega družbeno političnega delavca

Ivana Humarja

izrekamo spoštovanje in globoko sožalje Maji in vsem njegovim bližnjim.

Slovensko kulturno gospodarska zveza

Ob prerani smrti Ivana Humarja izreka sožalje ženi in hčerkama Tanji in Maji

Odbor K.D. Skala

Ob prerani izgubi Ivana Humarja izrekamo občuteno sožalje hčerkama Tanji in Maji ter ženi in vsem sorodnikom.

Odbor društva Karnival

UPOKOJENCI IZ DOBERDOBA priredijo v sklopu martinovanja enodnevni izlet v Vicenzo 7. novembra z ogledom mesta in vinske kleti; vpisovanje v trgovini pri Mili (tel. 0481-78398), v gostilni pri Ivici (0481-78000) in pri Milošu (tel. 380-4203829).

ZVEZA SLOVENSКИH KULTURNIH DRUŠTEV v sodelovanju s Fotovideo Trst 80 in fotoklubom Skupina 75, prireja v nedeljo, 25. oktobra, celodnevni izlet v Celje namenjen članom društev in fotografom. Udeleženci si bodo lahko ogledali stari del mesta, grad, muzej novejše zgodovine ter atelje fotografa Josipa Pelikana; prijave in informacije na tržaškem (tel. 040-635626) oz. goriškem uradu ZSKD (tel. 0481-531495).

ZGODOVINSKI AVTOBUS E' STORIBUS bo odpotoval v nedeljo, 11. oktobra, iz Gorice skozi Redipuljo s postankom na Debeli Griži v Zagaju; povratek skozi mestno središče Gorice s postankom pri oslavski kostonici in na Kalvariji z ogledom muzeja prve svetovne vojne; vodil bo odgovinar Marco Cimmino; informacije in vpisovanje med 17. in 19.30 na tel. 0481.539210, e-pošta eventi@leg.it.

Pogrebi

DANES V GORICI: 9.35, Tersilla Comici vd. Vizzari iz splošne bolnišnice v cerkev v Stražicah in na glavno pokopališče; 11.50, Carlo Gobbo iz splošne bolnišnice v kapelo glavnega pokopališča.

DANES V MOŠU: 10.40, Maria Bizzarri (iz goriške splošne bolnišnice) v cerkvi in na pokopališču.

Predsednik, člani upravnega in nadzornega sveta, ravnateljstvo in uslužbenci bančne skupine Banca Popolare di Cividale

izrekajo uslužbenki Tanji Humar iskreno sožalje ob izgubi dragega očeta.

Ob prerani izgubi očeta Ivana izrekamo Maji Humar in svojem občuteno sožalje.

Zveza slovenskih kulturnih društev

Ob izgubi dolgoletnega člana Ivana Humarja izrekamo globoko sožalje družini in sorodnikom.

Društvo slovenskih lovcev Doberdob

Ob boleči izgubi dragega Ivana izrekamo družini Humar iskreno sožalje

Tanjini in Majini goriški prijatelji

Le Cantine Conti Formentini in Gruppo Italiano Vini

se pridružujeta žalovanju družine ob prerani izgubi

IVANA HUMARJA.

Spomnili se bomo njegove humanosti in profesionalne resnosti, ki sta označevali naše večletno uspešno sodelovanje.

Ob boleči izgubi očeta Ivana Humarja izreka Maji in svojem iskreno sožalje

podjetje Tmedia

Ob prerani izgubi Ivana Humarja izreka ženi Cvetani, hčerkama Maji in Tanji ter ostalim svojem občuteno sožalje

slovenska komponenta Demokratske stranke

Ob izgubi dragega očeta Ivana Humarja izrekamo Maji ter družini iskreno sožalje.

Zadržna Banka Doberdob in Sovodnje

LJUBLJANA - Drama SNG

Od sobote Premenjave T. Middletona in W. Rowleyja

V ljubljanski Drami so pod budnim očesom avstralske režiserke Lindy Davies pripravili novo premiero za veliki oder. Prva slovenska uprizoritev intrigantne jakobinske tragedije Premenjave Thomasa Middletona in Williama Rowleyja je bila izziv igralcem in režiserki, ki je dejala, da se ji bo sodelovanje z ansamblom Drame globoko vtisnilo v spomin. Daviesova je bila navdušena nad močnimi vezmi, ki se tkejo v Drami. Sama meni, da je prav sodelovanje med ustvarjalci tisto, ki napravi velik teater. Igra Premenjave je režiserko pritegnila, ker reflektira jakobinsko obdobje, čas, v katerem je moč najti številne vzporednice z današnjim časom. Ljudje v drami se želijo osvoboditi ekonomskih, političnih in socialnih vezi in poiskati svoj pot.

Velik pomen v gledališču Daviesova pripisuje jeziku. Še posebej zato, ker živimo v obdobju, ko se jezik, zaradi tekstovnih sporočil in interneta drobi in izgublja pomen. Režiserka meni, da stvari, ki posameznika spreminjajo in bogatijo, prehajajo skozi jezik filozofov, piscev pa tudi preko pogovora. Zanimivo je, da je bil jezik pomembna komponenta pri izbiri kostumov in izdelavi scene za predstavo, ki ju po besedah kostumografinje in scenografinje Sanje Jurca Avci zaznamuje brezčasnost.

Dramaturginja predstave Darja Dominkuš je prav tako dejala, da je drama postavljena v izjemno zanimivo in plodno obdobje, v katerem je imelo gledališče pomembno umetniško in zgodovinsko vrednost. Navdušenje nad renesančnim človekom

se po smrti Elizabete I prevesi v mračnjaško jakobinsko obdobje, v katerem prevladujejo strah, skepsa, pesimizem in občutek, da se je človek izkazal za šibkega in ranljivega, je pojasnila Dominkuševa.

V londonskih gledališčih so tedaj vsake tri tedne uprizorili novo igro, zato so morala gledališča združiti svoje moči. Posledica tega sodelovanja je bila, da so igre nekakšni »mešanci«. Tudi v Premenjavah se prepletata tragična in komična zgodba, je opomnila Dominkuševa.

V Premenjavah gre za dve zgodbi, v katerih kot osrednji osebi nastopata ženski. V prvi, tragični zgodbi bi se morala junakinja poročiti z zaročencem, ki ji ga je po tradiciji izbral oče. Ona pa se zaljubi v drugega in sklene, da bo sledila svojim željam. Komična zgodba pa je postavljena v azil za norce, katerega lastnik svojo mlado, privlačno ženo v strahu pred oboževalci zapre med svoje varovance, je vsebino predstave na kratko povzela dramaturginja. Gre za predstavo o položaju ženo v strahu pred oboževalci zapre med svoje varovance, je vsebino predstave na kratko povzela dramaturginja. Gre za predstavo o položaju ženo v strahu pred oboževalci zapre med svoje varovance, je vsebino predstave na velikem odru Drame bo v soboto, 10. oktobra, ob 20. uri.

Igrajo Janez Škof, Gorazd Logar, Rok Kunaver, Uroš Fürst, Rok Vihar, Andrej Nahtigal, Gregor Baković, Zvone Hribar, Aljaž Jovanović, Marko Mandić, Maša Derganc, Iva Babić in Barbara Cerar. Za slovenski prevod drame je poskrbel Andrej E. Škubic, za koreografijo Jana Menger, glasbo pa podpisuje Gregor Strniša. (STA)

V **sredo, 14. oktobra ob 18.00** / Ajshil: »Oresteja«.

V **četrtek, 15. oktobra ob 17.00** / Thomas Middleton, William Rowley: »Premenjave«.

V **petek, 16. oktobra ob 19.30** / Sebastijan Horvat, Andreja Kopač, Eva Nina Lampič: »Pot v Jajce«.

V **soboto, 17. oktobra ob 19.30** / Andrej Rozman Roza, Davor Božič: »Neron«.

Mala drama

V **ponedeljek, 12. in v torek, 13. oktobra ob 20.00** / Yasmína Reza: »Art«.

V **sredo, 14. oktobra ob 20.00** / Jean-Luc Lagarce: »Samo konec sveta«.

V **petek, 16. oktobra ob 20.00** / Milena Marković: »Barčica za punčke«.

V **soboto, 17. oktobra ob 20.00** / Jean-Luc Lagarce: »Samo konec sveta«.

Mestno gledališče ljubljansko

Veliki oder
Danes, 9. in jutri, 10. oktobra ob 19.30 / Matjaž Zupančič: »Reklame, seks in požrtija«.

V **ponedeljek, 12. oktobra ob 12.00** Carlo Goldoni: »Beneška dvojčka«.

V **torek, 13. ob 15.30 in 19.30 ter v sredo, 14. oktobra ob 19.30** / Matjaž Zupančič: »Reklame, seks in požrtija«.

V **četrtek, 15. oktobra ob 19.30** / Joseph Stein, Jerry Bock, Sheldon Harnick: »Goslač na strehi«.

V **petek, 16. oktobra ob 19.30** / Percy Bysshe Shelley: »Cenci«.

V **soboto, 17. oktobra ob 19.30** / Peter Stone, Jule Styne, Bob Merrill: »Sugar - nekateri so za vroče«.

V **ponedeljek, 19. oktobra ob 19.30** / Matjaž Zupančič: »Reklame, seks in požrtija«.

V **torek, 20. oktobra ob 19.00** / Peter Stone, Jule Styne, Bob Merrill: »Sugar - nekateri so za vroče«.

Mala scena

V **sredo, 14. oktobra ob 20.00** / Marius von Mayenburg: »Grdoba«.

V **četrtek, 15. oktobra ob 20.00** / Sergi Belbel: »Mobilec«.

V **petek, 16. oktobra ob 20.00** / Andrej Jus: »Balade za vsakdanjo rabo«.

Šentjakobsko gledališče

V **sredo, 14., v četrtek, 15., v petek, 16. in v soboto, 17. oktobra ob 19.30** / M. Grgić: »Zbudi se, Katka«, komedija. Režija: Boris Kobal.

Slovensko mladinsko gledališče

Danes, 9. ob 10.00 in jutri, 10. oktobra ob 18.00 / Jacob in Wilhelm Grimm:

»Sneguljčica in sedem palčkov«. Režija: Vito Taufer.

Jutri, 10. ob 20.30., v soboto, 17. in v nedeljo, 18. ob 20.00 in v petek, 30. oktobra ob 21.00 / Pier Paolo Pasolini: »Amado mio«. Režija: Ivan Peternej. Koprodukcija SMG in ŠKUC gledališče.

Cankarjev dom

V **torek, 20. in v soboto, 24. oktobra ob 20.00**, dvorana Duše Počkaj / Herbert Achternbusch: »Ella«. Režija: Primož Ekart. Igrata: Primož Ekart, Štefka Drolc; produkcija: Imaginarni, CD.

GLASBA

FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA

TRST
Gledališče Verdi

Danes, 9. ob 20.30 in jutri, 10. oktobra ob 18.00 / Peti koncert v okviru simfonične sezone 2009. Dirigent: Julian Kovatchev. Solista: Stefano Furini - violina in David Briatore - viola.

■ **WUNDERKAMMER**
Festival antične glasbe

V **ponedeljek, 12. oktobra ob 20.30**, Gledališče Rossetti - Dvorana Bartoli / »Distilatevi o Cieli«, Janas ensemble. Nastopajo: Lia Serafini - sopran, Paola Erdas - klavičembalo in Marina Bonetti - dvojina harfa.

V **sredo, 28. oktobra ob 20.30** Gledališče Rossetti - Dvorana Bartoli / »Notte, dolce notte, terribile notte«. Giorgio Caoduro - bariton in Alessandra Saggelli - klavičembalo.

ŠTIVAN

Cerkev sv. Janeza Krstnika
Danes, 9. oktobra ob 20.30 / Celovečrni koncert MZ Schola Cantorum »Aristotele Pacini« iz Atria v Abrucih.

ZGONIK

Cerkev sv. Mihaela
Jutri, 10. oktobra ob 20.30 / Celovečrni koncert MZ Schola Cantorum »Aristotele Pacini« iz Atria v Abrucih.

SLOVENIJA

LJUBLJANA
Cankarjev dom

Danes, 9. oktobra ob 19.30, Gallusova dvorana / Orkester Slovenske filharmonije, Slovenski komorni zbor, Zbor Consortium musicum. Dirigent: Emmanuel Villaume. Solisti: Élodie Méchain - sopran, Marcello Nardis - tenor in Marcel Vanaud - bariton.

V **torek, 13. oktobra ob 20.00**, Gallusova dvorana / Letni koncert Orkestra slovenske vojske. Dirigent: Francois Boulanger. Solista: Janez Benko - klarinet in Aleš Ogrin - čelesta.

V **torek, 13., v sredo, 14., v četrtek, 15. in v petek, 16. oktobra ob 19.30**, Linhartova dvorana / Franz Lehár: »Vesela vdova«, opereta. Režiser: Vinko Möderndorfer. Operni solisti, operni in baletni zbor ter orkester SNG Opera in balet Ljubljana.

V **četrtek, 15. in v petek, 16. oktobra ob 19.30**, Gallusova dvorana / Orkester Slovenske filharmonije. Dirigent: Gabriel Chamura. Solist: Nikolaj Tokarev - klavir.

V **nedeljo, 18. oktobra ob 19.00**, Linhartova dvorana / Gala večer novih baletnih koreografij na slovensko glasbo 2009. V sodelovanju z Društvom baletnih umetnikov Slovenije.

V **torek, 20. in v sredo, 21. oktobra ob 9.30 in 11.30**, Gallusova dvorana / Simfonična matineja Glasbene mladine Slovenije, »Čas tečes«. Nastopata Orkester Slovenske filharmonije in Slovenski komorni zbor. Dirigent: Tošihirone Jonezu. Voditelj: Peter Šavli.

V **torek, 20. oktobra ob 20.00**, Linhartova dvorana / Big Band RTV Slovenija, »Glenn Miller revival«. Dirigent: Emil Spruk. Solistka: Nuša Derenda.

RAZSTAVE

FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA

TRST
Zgodovinsko-umetniški muzej in lapidarij, (Trg pred stolnico 1): na ogled lokalni arheološki predmeti iz prazgodovine, skulpture iz rimljanskih in srednjeveških časov in pa egipčanski, grški, rimljanski in antični predmeti z italijanskega polotoka; numizmatična zbirka, fototeka in knjižnica. Urnik: od torka do nedelje od 9.00 do 13.00, ob sredah od 9.00 do 19.00, ob ponedeljkih zaprto.

Rižarna pri Sv. Soboti: nacistično kon-

centracijsko uničevalno taborišče, fotografska razstava in knjižnica. Urnik: odprto vsak dan od 9.00 do 19.00. Vstop prost.

Grad Sv. Justa: do 4. novembra je na ogled razstava »Srbi v Trstu 1751 - 1914«. Odprto vsak dan od 9.00 do 19.00.

Narodni dom: še danes, 9. oktobra od 17.30 do 19.30 bo pod naslovom »Zvoški kamna«, razstavljal kipar in kamnosek Pavel Hrovatin.

Galerija Retori Tribbio 2 (Stari trg 6): še danes, 9. oktobra bo razstavljal slikar Aldo Bressanutti. Odprto od 10.00 do 12.30 in od 17.00 do 19.30.

Kavarna Tommaseo: do 4. novembra razstavlja umetnik Boris Juljan in sicer dela iz »tržaškega okolja«.

BARKOVLJE

SKD Barkovlje, (Ulica Bonafata 6): do 18. oktobra, bo razstavljala Magda Starec Tavčar pod naslovom »Smeri«. Urnik ogleda ob ponedeljka do petka od 17.00 do 19.00, ob sobotah in nedeljah od 10.30 do 12.30. Z istim urnikom je na ogled tudi razstava »Note spomina«, ki jo je pripravila muzikologinja Rossana Paliaga.

ŠKEDENJ

Etnografski muzej (Ulica pane bianco 52): Muzej je odprt vsak torek in petek od 15.00 do 17.00, za šole in skupine za ogled izven urnika klicati na tel. št. (00-39) 040-830-792.

OPČINE

Bambičeva galerija, Proseška ul. 131: do 23. oktobra je razstava akvarelov Andreja Kosiča: »Veličastni jesenski Kras«. Ogled od ponedeljka do petka od 10.00 do 12.00 in od 17.00 do 19.00.

REPEN

Galerija Muzeja Kraška hiša: do 18. oktobra bo na ogled fotografska razstava Primoža Hienga »Soline, med nebesi in zemljo« - Sečoveljske soline s ptičje perspektive. Odprto ob nedeljah in praznikih od 11.00 do 12.30 in od 15.00 do 17.00 ali po dogovoru na tel. št. 040-327240.

NABREŽINA

Kavarna Gruden: do 11. oktobra, bo na ogled razstava »Umetniške fotografije od Barkolani« Miloša Zidariča. Urnik ogleda v času odprtja Kavarne.

GORICA

V **galeriji Mario Di Iorio v državni knjižnici v Ul. Mameli** je na ogled razstava z naslovom F.M. Dostojevskij: drama svobode; do 3. novembra od ponedeljka do petka med 10. in 18. uro, ob sobotah med 10. in 13.30, ob nedeljah in praznikih med 15.30 in 18.30. Vodení obiski bodo potekali od ponedeljka do petka ob 10., 11., 16. in 17. uri, ob sobotah ob 11. in 12. uri, ob nedeljah in praznikih ob 15.30, 16.30 in 17.30.

V **Kulturnem centru Lojze Bratuž** je do 20. oktobra na ogled razstava z naslovom Goriški likovni krog in slovenski tisk v Gorici med obema vojnama; odprto od ponedeljka do petka med 17. in 19. uro ter med prireditvami.

SLOVENIJA

SEČOVLJE

Krajinski park Sečoveljske soline: odprto vsak dan od 8.00 do 20.00, na ogled film o solinah, slikarska razstava ter sprehod po solinski poti z obiskom multimedijskega centra. Vstopna točka je na Seči.

PADNA

Galerija Božidarja Jakca: grafike in risbe Božidarja Jakca in arheološke najdbe stare Padne, stalni razstavi. Ključ galerije na voljo v Padni pri hiši št.1 (Pucer), 0038665-6725028.

KOPER - PIRAN

Galerija Loža Koper in Mestna galerija Piran: Valentin Oman - razstava »Ara Pacis«, slike. Otvoritev danes, 9. oktobra ob 19.00 v Galeriji Loža in ob 21.00 v Mestni galeriji. Možnost ogleda do 22. novembra.

LOKEV

Vojaški muzej Tabor: stalna razstava orožja in opreme. Ogled je možen ob sobotah in nedeljah od 10.00 do 12.00 in od 14.00 do 17.00, za najavljene skupine tudi izven urnika. Informacije: Srečko Rože, 05/7670581, 041/516586.

TOMAJ

Kosovelova domačija in soba Srečka Kosovela: ogled je možen vsako nedeljo med 14. in 16. uro ali po predhodnem dogovoru. Informacije: Dragica Sosič (05/7346425).

ŠTANJEL

Grad Štanjel, Galerija Lojzeta Spacala: Lojze Spacal - stalna razstava grafik. Odprto od 10.00 do 14.00, ob so-

botah in nedeljah od 10.00 do 18.00, ob ponedeljkih zaprto.

Vsako nedeljo, izpred cerkve v Štanjelu ob 15.30, do konca oktobra: nedeljsko turistično vodenje za individualne obiskovalce vključuje ogled gradu Štanjel, galerije Lojzeta Spacala, cerkve sv. Danijela, Kraške hiše, Stolpa na vratih in Ferrarijevega vrta. Ogled poteka približno 90 minut.

AJDOVŠČINA

Vojašnica Janka Premrla Vojka: vojaški muzej, orožje, oprema, dokumenti, osebni predmeti vojakov s soške fronte, stalna razstava.

BRANIK

Grad odprt ob sobotah, nedeljah in praznikih od 14.00 do 19.00 (ob slabem vremenu zaprto), za večje skupine tudi med tednom po predhodnem dogovoru (tel. +386(0)53334310, gsm +386(0)31324101).

MIREN

Galerija Oskarja Kogoja: na ogled monografska zbirka ter prostori obnovljenega materinega doma, Miren, št. 125.

NOVA GORICA

Muzejske zbirke Goriškega muzeja: Grad Kromberk od ponedeljka do petka od 8. do 19. ure, ob sobotah zaprta, ob nedeljah in praznikih pa od 13. do 19. ure; Sv. Gora ob sobotah, nedeljah in praznikih od 10. do 18. ure; Grad Dobrovo v ponedeljek zaprta, od torka do petka od 8. do 16. ure, ob sobotah, nedeljah in praznikih pa od 13. do 17. ure; Kolodvor od ponedeljka do petka po urniku Turistične agencije Laštovka, ob sobotah od 12. do 19. ure, ob nedeljah pa od 10. do 19. ure. Najavljene skupine si lahko zbirke ogledajo tudi izven urnika (tel. 003865-3359811).

V **Mestni galeriji (Trg Edvarda Kardelja 5)** je do 16. oktobra na ogled razstava Jaše Mrevlje z naslovom »What does it take for the heart to explode into stars« (Kaj rabi srce, da se izstrelí med zvezde); odprto od ponedeljka do petka od 9. do 13. ure in od 15. do 19. ure, ob sobotah od 9. do 12. ure, ob nedeljah in praznikih zaprto.

ŠMARTNO

V **galeriji Hiša kulture**: do 15. oktobra je na ogled razstava slikark Marie Grazie Persolja in Christine Persolja; odprto ob četrtnih in petkih med 10. in 15. uro, ob sobotah in nedeljah med 14. in 18. uro.

KANAL

V **Melinkih na št. 5** je na ogled stalna razstava etnološko-rezbarske zbirke Franca Jerončiča.

Mestni muzej: odprto vsak dan od 9.00 do 18.00.

KOBARID

Kobariški muzej: na ogled je stalna muzejska zbirka »Soška fronta 1915-1918«. Urnik: vsak dan od 9.00 do 18.00.

TRENTA

Trentarski muzej: razstava o Triglavskem narodnem parku in etnološka zbirka, stalni razstavi. Urnik: vsak dan od 10.00 do 18.00.

LJUBLJANA

Muzej novejše zgodovine: na ogled je stalna razstava Slovenci v XX. stoletju. Muzej je odprt od 10.00 do 18.00.

Slovenski etnografski muzej (Metelkova 2): do 18. oktobra bosta na ogled gostujoči razstavi iz Finske, prva »Marimekko« je več kot pol stoletna uspešna zgodba finskih tekstilij in mode svetovnih razsežnosti, druga »Trije pogledi na Sever« je fotografska pripoved antropologa, pohodnikov, popotnikov in romantika o nordijskih prostranstvih, kjer živijo Samiji.

Ljubljanski grad, Galerija »S«: do 14. oktobra, bo na ogled fotografska razstava »Glasbeni svet 60., ujet v objektiv« ob 90-letnici fotoreporterja Edija Šelhausa.

Cankarjev dom, Galerija CD: do 20. oktobra v okviru 28. grafičnega bienala - Po Gogu: Novo obdobje korejske umetnosti.

Cankarjev dom, Mala galerija: do 11. oktobra fotografska razstava Blaža Zupančiča: »Mimobežnost«.

Galerija Družina (Krekov trg 1): do 17. oktobra bo na ogled fotografska razstava Petra Cvelbarja Brezmejni študijski dnevi Tri desetletja izrazov Drage. Urnik: vsak dan od ponedeljka do petka od 10.00 do 17.00.

VOJSKO

Partizanska tiskarna Slovenija: kulturno zgodovinska dediščina, odprto vsak dan do 15. oktobra od 9.00 do 16.00.

Šport

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
sport@primorski.eu

Primorski
dnevnik

ATLETIKA - Primož Kozmus šokiral javnost v Sloveniji

Kariero res prekinil, končna odločitev spomladi

»Želja obstaja, a trenutno za nove podvige nimam in ne najdem moči«

LJUBLJANA - Odločitev slovenskega atleta Primoža Kozmusa, zatega v metu kladiva na olimpijskih igrah in svetovnem prvenstvu, da pri 30 letih, kar je za metalca zelo zgodaj, prekine svojo športno pot, je šokirala javnost v Sloveniji. Novico je v sredo zvečer prvi objavil ljubljanski dnevnik Delo na svojo spletni strani, sklicujoč se na vsebino tedenske kolumne, ki jo Kozmus piše za tednik Dela Polet. Novomeški šampion je v njej dejansko napovedal prekinitev kariere, v kasnejših izjavah iz njegovega tabora pa je mogoče razumeti, da odločitev morda le ni dokončna.

»Slovo seveda ni lahka odločitev in potrebujem premor, zato sem se odločil, da svojo športno pot prekinem,« je v sporočilu za javnost pojasnil Kozmus. »Kljub temu, da sem osvojil svetovni in olimpijski vrh, se zavadam, da je na moji poti ostalo še mnogo neosvojenih vrhov. Želja, da bi jih osvojil, ostaja. Vendar trenutno za nove podvige nimam in ne najdem moči. Stagniranje, pa čeprav v samem vrhu, me utruja. Dovolil si bom vzeti čas za premislek in posvet z mojo ekipo, če je moje slovo nepreklicno, in se pred začetkom nove sezone odločil dokončno. Trenutno pa sem odločen, da odhajam.

»Mislim, da je odločen, da konča, ven-

dar smo ga toliko prepričali, da bo premislil in dokončno javil svojo odločitev spomladi,« je dejala njegova sestra Katja Kustec, ki je bila del njegove tekmovalne ekipe. »Njegova kariera je bila polna sijajnih uspehov, vendar tudi poškodb, bolečih padcev in preizkušenj. Po 15-letni karieri, ki jo je kronal z olimpijskim in svetovnim zlatom, pa se je odločil kariero postaviti na stran in začeti novo pot,« je zapisala njegova ekipa.

Prepričevalno akcijo je napovedal tudi minister za šport Igor Lukšič. »Pustimo mu čas. Tudi osebno bom z njim govoril, ko bo prvi naval mimo. Odločil sem se, da ga pokličem čez kakšen teden dni. Govoril bom tudi s predsednikom atletske zveze in vsemi, ki delajo z njim, da bodo začutili, da imajo podporo ministra, zato da bo ta odločitev po premisleku narejena v prid nadaljevanja kariere,« je dejal minister, Kozmusovo odločitev pa je obžaloval tudi premier Borut Pahor.

Kot kaže, v ozadju odločitve vsekakor ni polemika, ki jo je Kozmus sprožil s slovenskim oblastmi v zvezi s pokojinami za vrhunske športnike, bolj se zdi, da gre za težave s hrbtom, ki slovenskega atleta mučijo že nekaj časa in bi se lahko, glede na tipologijo športa, razvile v problem s hujšimi posledicami za njegovo zdravje.

Primož Kozmus (rojen 30. septembra 1979 v Novem Mestu) je aktualni olimpijski prvak v metu kladiva. Leta 2007 je bil na SP v Osaki drugi, letos v Berlinu pa prvi. Njegov osebni rekord je 82,58 metra. Pred časom je napovedal naskok na 23 let star svetovni rekord 86,74 m Jurija Sedycha

ANSA

TRIESTINA Organizirani navijači z novim vodstvom

Po skoraj 35 letih predsednikovanja na čelu koordinacijskega združenja navijačev Triestine se Federico Di Vita umika in prepušča mesto Sergiu Marassiju. Včeraj so v prostorih samega združenja pod tribuno stadiona Nereo Rocco predstavili novo vodstvo, ki bo imelo kot doslej pomembno vlogo združevanja oziroma povezovanja med navijači Triestine in vodstvom kluba.

Federico Di Vita je bil pred natanko 35 leti eden izmed pobudnikov nastanka te organizacije in je bil tudi takoj izvoljen za predsednika. Z izjemo kratkega dveletnega obdobja je na tem mestu ostal neprekinjeno od zametkov do danes. Združenje navijačev se je v preteklosti že izkazalo tudi s socialnimi pobudami in nabiranjem denarja za manj srečne osebe, zlasti za pomoč otrokom v težavah, s temi pobudami pa nadaljuje še zdaj. Na včerajšnji predstavitvi novega vodstva sta bila prisotna tudi športni direktor Triestine Franco De Falco in novopečeni trener Mario Somma.

Mario Somma je znova potrdil, da je zanj velika čast trenirati tako pomemben klub, v katerem so zrasli Nereo Rocco, Cesare Maldini in še mnogi. Bivšemu trenerju Triestine Luci Gottiju, ki ga dobro pozna, saj je z njim opravljal kar dva trenerska tečaja v Covercianu, je zaželel veliko sreče v prihodnje, saj si jo kot trener, a zlasti kot oseba, zelo zasluži. A trenerski posel je tak, da te dan prej kovajo v zvezde, dan kasneje si zanič. Ekipa je trenutno v težavah, opazja se, da so mnogi igralci negotovi. To je tudi posledica srednje starosti, ker so mladi igralci bolj podvrženi luninim menam. Somma je prepričan, da se bo ekipa kmalu pobrala, saj so igralci dovolj kakovostni.

Toto' De Falco je pozdravil v imenu predsednika in obrazložil, da je bila odločitev za zamenjavo trenerja neizbežna, a razlog niso bili slabi rezultati. V društvu so spoznali, da stvari ne gredo tako, kot so pričakovali, zato je bilo treba čimprej zaustaviti nastajajočo situacijo in odslovitev trenerja je bila edina možna pot. Po nekaj mesecih se v Trst vrača tudi vezni igralec Giorgio Gorgone, ki je klub zapustil junija in zaman iskal novega delodajalca. Z njim je Triestina podpisala dveletno pogodbo. (I.F.)

KOŠARKA - Massimo Raseni o italijanski A1-ligi in še o marsičem

Če odborniki nimajo pojma...

Siena edina res organizirana - Zakaj v ligi ni več Slovencev - Klubi bi reprezentanco ukinili - Pri nas je po Budinu zazevala praznina

Po izpadu videmskega Snaidera je zanimanje za košarkarsko A1 ligo v naši deželi seveda manjše. Najbolj »FJK-obarvana« ekipa bo tako letos v najmočnejšem državnem tekmovanju Montegrano, pri katerem igra Tržačan Daniele Cavaliero in Videmčan Michele Antonutti, v širšem izboru ekipe je tudi osemnajstletni tržaški organizator igre Stefano Cernivani, do lani pri Servolani. Za predstavitev prvenstva in mnenje o stanju v italijanski košarki smo se obrnili do strokovnjaka Massimo Rasenija, ki živi v Bielli (»Ko sem prišel sem, je bilo vsega dvanaest otrok pri minbasketu, danes pa je eden najmočnejših klubov v Italiji«) in je kot menedžer predstavnik številnih tujih košarkarjev v A1 (McIntyre, Green, Fajardo, Mazzarino, Porta) in A2 ligi.

Siena se zdi tudi letos nepremagljiva. Koliko bo še trajalo njeno vladanje?

»Objektivno mu ni videti konca. Siena je po organizaciji vrhunski ev-

ropski klub in kot tak izjema na italijanski sceni, leta in leta daleč pred ostalimi. Piramida banka-mesto-klub je odločilna pri tej zgodbi o uspehu. Glavna figura v klubu je alfa in omega Minucci, v bistvu falot, toda zelo pametna oseba, ki je v tem poslu že celih dvajset let. Sieno je vodil že v drugi ligi, je človek, ki o italijanski košarki ve vse. Ekipo, ki sloni na zelo solidnih ekonomskih temeljih, pa spretno usmerjata Banchi, odličen tehnik in taktik, ter Pianigiani, brezhiben pri upravljanju zaposlenih, se pravi igralškega kadra.«

Bo košarkarje Montepaschija letos kdo sploh lahko skušal izzvati?

»Sploh ne, presenečen ne bo. Pri klubih, ki bi lahko po finančnem potencialu ciljali na to, se pravi v Milanu in Rimu, vlečejo same napačne poteze. V Italiji je pač tako, da odborniki v društvu niso bivši igralci, kot se dogaja na primer v Srbiji ali Sloveniji, temveč lastniki klubov, ki so

mogoče uspešni podjetniki, a nimajo pojma o igri. En primer: poleti sta si Milan in Siena zamenjala Hawkinsa in Finleya. Montepaschi si je tako zagotovil najboljšega igralca ostalih ekip, Armani pa je dobil najslabšega moža Siene...«

Italijanska reprezentanca ni zmogla niti uvrstitve na evropsko prvenstvo, kam pa na ravni stare celine sodi njena prva liga?

»Španija je razred zase, po organizaciji so boljša prvenstva tudi v Franciji in celo v Belgiji in Nemčiji. Orleans, francoska ekipa srednje kakovosti, je na primer v predtekmovanju evrolige zmagala v Trevisu za 20 točk... Recimo, da glede na to, da imajo ekipe tri Američane in tri Evropejce, je italijansko prvenstvo še vedno malce boljše od Jadranske lige, v kateri je več klubov ekonomsko v razsulu.«

Kaj pa splošno stanje italijanske košarke?

»Reprezentančna realnost ne briga nikogar, klubi bi jo najraje zaprli, ko bi lahko. Vse je usmerjeno v A1 ligo, od katere pa je baza - na primer Polet, Bor, Stella Azzurra - popolnoma odrezana. To je zelo slabo za italijansko košarko, v Španiji na primer ni tako, svet vrhunske in

KORTIZON Cannavaro: doping ali čebelji pik?

RIM - Kapetan italijanske reprezentance Fabio Cannavaro je bil pozitiven na dopinskem testu 29. avgusta letos. Iz Juventusa so sporočili, da je pozitiven dopinski test le posledica zdravljenja čebeljega pika, pri katerem so uporabili kortizon. Povedali so tudi, da je bil CONI o tem predhodno obveščen. Kljub temu bo protidopinska komisija olimpijskega odbora danes zaslišala Cannavaro, ki zaradi diskvalifikacije tako in tako jutri ne more igrati na tekmi za SP proti Irski, pričakovali pa so ga na zadnji, sredini tekmi proti Cipru.

GROŽNJA - Mednarodna nogometna zveza FIFA je srbski reprezentanci zagrozila, da ji bo v primeru novih navijaških neredov odvzela točke s kvalifikacij za SP.

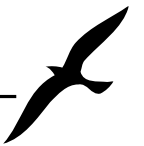
POŠKODBA - Na treningu slovenske moške smučarske reprezentance na ledeniku Pitztal si je Slovenec Alek Glebov pri padcu strgal križno vez v levem kolenu.

SE VRAČA - David Beckham bo v začetku prihodnjega leta bržkone znova oblekel dres Milana. Tim Leiweke, lastnik Los Angeles Galaxy, je dejal, da bodo v naslednjih dveh tednih pripravili pogodbo, ki bo Beckhamu omogočila, da se kot posojen igralec znova vrne v Italijo.

amaterske košarke je skupen in mladi igralci se lahko uveljavijo. Pri nas pa, če nisi Danilo Gallinari (ki je med drugim eden od košarkarjev Rasenijeve agencije, op.p.), se ne boš povzpel na površje. Povsem zapostavljena je vloga trenerja, za katerega je po treh porazih četrta tekma že odločilna. V tem sistemu si nihče ne upa poslati v ogenj mladih, nekega načrtovanja, če izvezamemo Sieno, ni. Še to: internet je meni prinesel službo, v športu pa zna biti v današnjem svetu tudi poguben. Na košarkarskih spletnih straneh na primer po raznih forumih lahko vsakdo v desetih minutah odloča o usodi igralca ali trenerja, opazam pa, da je tako tudi v drugih medijih, v katerih pišejo in ostro sodijo ljudje, ki niso novinarji, pa tudi igre sploh ne poznajo.«

V zadnjih letih je veljalo, da je Italija za slovenske košarkarje idealna rešitev, zdaj pa jih v A1-ligi dejansko ni več, saj je tu le Srb s slovenskim potnim listom Dragiša Drobnjak, član neapeljskega moštva. Čemu?

»Razlogi so ekonomske narave. Top igralce, kot so Bečirovič, Smodiš ali nekoč Nesterovič, si lahko privoščijo samo Milan, Rim in Siena. Vsi ostali, ki so dopolnjevali italijanske ekipe, pa so jo skupili zaradi finančne krize. Slovenski igralci srednje kakovosti, kot je na primer Drobnjak, stanejo letno 100 do 120 tisoč evrov. Danes pa klubi raje najamejo Dance, Švede ali Poljake, ki stanejo polovico manj, so malce slabši, a vseeno v obeh primerih govorimo o igralcih, ki znatraj ekip niso odločilni. Če smem, še ena ugotovitev: katastrofa se mi zdi, da po Janu Budinu, letnik 1975, zamejska košarka v petnajstih letih ni proizvedla niti enega igralca, ki bi nekaj pomenil na ravni B2 lige, ne rečem A2 ali B1. Razumem, da je težko vzgojiti celo ekipo za tako raven ali centra, ki jih ni, toda enega playmakerja ali branilca... Mislim, da bi se bilo treba nad tem vsaj malce zamisliti.« (nš)

HOKEJ NA ROLERJIH - Začetek italijanske A1-lige

Pomlajeni Polet ZKB za »golo preživetje«

Dobro trenirali, a na prvenstvo še niso pripravljeni - Ekipa z večjo zagnanostjo in bolj kompaktna

Če so v prejšnjih sezonah hokejisti na rolerjih Poleta Kwins ZKB ciljali na obstanek in po tistem vedno upali na uvrstitev v končnico (lani jim je to tudi uspelo), bo letošnji edini cilj »golo preživetje«. Tako napoveduje trener Aci Ferjanič, ki jutri začenja s svojimi varovanci nastope v italijanske A1-ligi. V prvem krogu bodo na gostovanju igrali proti Arezzu. Toskanska ekipa, ki je poletovce že dvakrat premagala v državnem pokalu, sodi med boljše ekipe v prvenstvu.

Polet ZKB bo letos nastopal s prenovljeno postavo, ki je zelo mlada in sestavljena izključno z domačimi igralci. Klub se je zaradi visokih stroškov odpovedal trem tujcem, ki so bili v prejšnjih sezonah stebri ekipe. Fajdige, Petronijevića in Jureta Ferjaniča zato ni več v ekipi, ostajajo pa še naprej igralci Poleta. V postavi ni več niti stebra obrambe Stefana Cavaliera, vprašljivi pa so nastopi Mitje in Sama Kokorovca ter Marca Polonija. Na razpolago trenerju ostajajo zato le štirje starejši in izkušeni igralci, ostali pa se bodo v najmočnejši ligi pomerili prvič. Fantje so v pripravljalnem obdobju dobro in vestno trenirali: »Za nastopanje v A1-ligi pa bo potrebno še veliko truda in treniranja. Na

Polet ZKB Kwins je pred prvenstvom ob nastopih v državnem pokalu igral tudi na tradicionalnem memorialu Agnul

KROMA

težko prvenstvo skratka nismo pripravljeni,« je bil jasen trener. Predvsem mladost in neizkušenost igralcev sta glavni po-

manjkljivosti letošnjega Poleta. Trener vsekakor poudarja, da krasi letošnjo ekipo večja kompaktnost in zagnanost. »Obe-

nem so vsi bolj poslušni, čeprav je vprašljivo, ali bodo lahko igralci s svojim dosedanjim znanjem izvajali navodila trenerja. »Mladi igralci bodo v močni ligi predvsem nabirali izkušnje. »Upam, da jih prvi porazi ne bodo demoralizirali. Na začetku sezone nas v prvih krogih čakajo zelo zahtevni tekme,« je še zaključil trener.

Moč ostalih tekmecev je še vprašljiva. Zaradi pene finančne krize so nastopi tujih igralcev v nekaterih ekipah negotovi (zveza zahteva od kluba za tri tujce 12.000 evrov). Med glavne favorite sodi še vedno Asiago, nevarne pa bodo kot v prejšnjih sezonah še tržaška Edera, Arezzo, Vicenza in Milano. Prav slednji bodo v prvih štirih krogih nasprotniki poletovcev. (V.S.)

1. krog: Edera - Monleale, Draghi Torino - Asiago Vipers, Milano 24 Quanta - Ferrara, Arezzo - Polet, Civitavecchia - Modena.

Zmaga Sloge List

Deželni odbojarski pokal: Sloge List - Talmassons 3:0 (25:14, 25:19, 25:20)

Obvestila

ZŠSDI sporoča, da v četrtek 15. oktobra ob 20. uri na Kmetiji Daria Prinčiča na Oslavju 15, seja smučarske komisije.

AŠD SK BRDINA organizira sejem rabljene smučarske opreme v domu »Brdina« - Trg Brdina na Opčinah: v četrtek, 5. novembra, od 18. do 21. ure zbiranje opreme; v petek, 6. novembra, od 18. do 21. ure; v soboto, 7. novembra, od 16. do 21. ure; v nedeljo, 8. novembra, od 10. do 12. in od 16. do 20. ure. Info: 040-2171189 ali 347-5292058.

SKD VIGRED, VAŠKA SKUPNOST TUBLJE, JAMARSKO DRUŠTVO GRMADA, PLANINSKI ODSEK SK DEVIN IN RAZVOJNO DRUŠTVO PLISKA vabijo na 14. pohod na »Krasu je krasno«, ki bo v nedeljo, 11. oktobra, z zbirališčem v Praprotnu med 9. in 10. uro, od koder sledi prevoz do Tubelj, kjer bo štart pohoda ob 10.30. Med pohodom ogled jame »Zidaričeva Pejca«. Informacije na spletni strani www.skdvigred.org.

SK DEVIN prireja tečaj smučanja na plastični stezi v Nabrežini pod vodstvom društvenih učiteljev vsako soboto in nedeljo zjutraj. 2. izmena od 17. oz. 18. oktobra dalje. Možnost najema opreme. Vpisovanja na info@skdevin.it, ali na 040 209873.

OTROŠKA PLESNA SKUPINA AKŠD VIPAVA prireja tečaj za otroke od 4. do 11. leta, ki ga bo vodila Jelka Bogatec; informacije na tel. 0481-882260 in 348-3047021 (Marjanka) in na kdvipava@virgilio.it.

KOŠARKA - Prvi krog državnega prvenstva U17

Poraz Jadrana ZKB, ki je vodil skorajda vseh 40 minut

Ekipa Jadrana ZKB s trenerjema in spremljevalci

KROMA

Jadran ZKB - CBU 64:68 (18:11, 33:17, 47:37)

JADRAN: Škerl 23, Sacher 15, Deliusanti 17, Valentinuz 0, Daneu 2, Longo 0, Gregori 4, Žerjal 2, Majovski 0, n.v. Kraus in Žbogar. Trenerja: Gerjevič in Šušteršič. 3TOČKE: Škerl 3, Deliusanti 1. PON: Sacher v 39. minuti.

Jadranovci so svoje nastope začeli z grenkim porazom. Potem ko so vodili skorajda do konca, so v končnici opravili nekaj napak in tako dopustili zmago nasprotnikom iz Vidma.

V prvem polčasu so zaigrali zelo prepričljivo in povedli tudi za 20 točk. V drugem delu srečanja pa je CBU postavil konski pressing, kar je zaustavilo raznolik napad jadrancov. Nasprotniki so tako postopno zmanjševali zaostanek. Dve minuti in pol pred koncem tekme so izenačili in prvič povedli. V nadaljevanju sta si ekipi izmenjavali v vodstvu. Jadran je še zadnjič povedel 40 sekund pred koncem, to pa je vse kar so zmogli. V odločilnih zadnjih sekundah so opravili hujšo napako v obrambi in več osebnih napak, kar je zapečatilo končni rezultat.

Trener Gerjevič je bil vsekakor s prikazano igro na začetku srečanja zelo zadovoljen: »Res škoda za poraz, saj smo v prvem delu igrali nad pričakovanja. Dokler so oni igrali obrambo mož na moji, smo bili mi boljši, proti konski obrambi pa nismo reagirali.«

NOGOMET - Med najmlajšimi in začetniki

Na delu še pet ekip

Najmlajši: Pomlad meri visoko - Začetniki: Pomlad z dvema vrstama - Mladost skupaj s Sovodenjci - Juventina v prvenstvu 7:7

Jutri in pojutrišnjem se bodo začela tudi druga mladinska nogometna prvenstva. Na igrišča bodo stopili tako pokrajnski najmlajši, kot začetniki in cicibani.

Najmlajše Pomladi bo v tržaškem pokrajinskem prvenstvu tudi letos vodil strokovnjak z Obale Rajko Žeželj. »Smo solidna ekipa, ki se bo borila za mesta pod vrhom lestvice. Na prijateljskih predprvenstvenih tekmah smo premagali kar nekaj ekip, ki nastopa na deželni ravni. Obeti so zelo dobri,« pravi spremljevalec in odbornik Marko Arduini. Pomlad bo domače tekme igrala ob nedeljah zjutraj v Bazovici. V nedeljskem prvem krogu bo Pomlad igrala v gosteh proti Fani Olimpui (12.00 pri Campanellah).

V starostni kategoriji začetnikov bo Pomlad imela dve ekipi. Pomlad A, ki jo trenirata Andrej Pahor ter Riccardo Paolucci, bo nastopala v prvenstvu 11:11. Pomlad B, pod taktirko Andreja Kosa, pa v prvenstvu 7:7 (na malem igrišču). Obe ekipi bosta domače tekme igrali v Repnu. Pomlad A bo jutri igrala v gosteh proti Muggiji A (ob 16.15), Pomlad B pa prav tako v gosteh

Trener Rajko Žeželj

KROMA

proti Trieste Calcio C (ob 15.00).

Na Goriškem bo v prvenstvu 9:9 nastopala doberdobska Mladost, s katero nastopajo tudi nogometaši Sovodenj. Mladost bo jutri gostovala v Krmini (začetek ob 16.00). Štandreška Juventina pa nastopa v prvenstvu 7:7. Juventina bo v jutrišnjem prvem krogu prosta.

NAJMLAJŠI

POMLAD: Matija Arduini (95), Stefano Bolognani (95), Dean Ghira, Ihor Hye-lykh (95), Albert Kerpan (95), Erik Rebulina (95), Andrea Sedmach (95), Stefano Simeoni (95), Gregor Skupek (95), Igor Carli (98), Alessio Caselli (96), Lorenzo Jerman (96), Thomas Kovačič (96), Davide Laschizza (96), Riccardo Pagnan (96), Patrik Racman (96), Giulio Sanzin (96), David Stojkovic (96), Thomas Renar (96), Luka Čubelj (96). Trener: Rajko Žeželj

ZAČETNIKI

POMLAD A: Matteo Bicocchi (1997), Efremer Cherin (97), Matteo Gherisich (98), Michele Glavina (97), Ivan Kocman (98), Erik Kofol (97), Manuel Kosovel (97), Jan Košuta (97), Viktor Orel (97), Alessandro Paoli (98), Daniele Paolucci (97), Leonard Skiviani (98), Ivan Suppani (98), Diego Vattovaz (97), Kristjan Vidali (97), Andrej Žerjal (97). Trenerja: Andrej Pahor in Riccardo Paolucci.

POMLAD B: Christian Castellani (97), Alex Eva (99), Enrico Genzo (97), Lu-

KOTALKANJE

Mlade članice Vipave na stopničkah

Delovanje kotalkarjev AKŠD Vipava nikoli ne miruje.

Po poletnih nastopih se je velika skupina kotalkarjev in kotalkaric (kar 23) v Misanu Adriatico pri Riccioneju udeležila državnega prvenstva AICS.

Nastopilo je 120 društev, čez 1300 atletov v raznih kategorijah in panogah (posamezni prosti program, umetnostni pari, plesni pari, solo dance). Naše društvo je imelo tekmovalce samo v prostem programu in je doseglo 40. mesto. Najvidnejši rezultat je dosegla Martina Dellisanti iz Standreže, ki je pristala na 2. mesto sicer v promocijski skupini, a je po samo dveh letih vadbe dosegla zavidljivo raven znanja.

Konec preteklega tedna pa se je v Gradišču odvijal 15. mednarodni memorial Paulin, ki ga organizira društvo Gradinske Skating. Tekmovanja so se udeležili kotalkarji iz naše pokrajine, Veneta, Slovenije in Španije. Od naših tekmovalk sta bili v kategoriji najmlajših (letnik 2001) zelo prepričljivi Agnese Castello in Veronika Sambo (**na sliki**), ki sta bili 2. oziroma tretja. V kategoriji »začetnice (letnika 1999 in 2000) sta bili Evelyn Robazza in Maria Sofia Castello 20. oz. 22., med naraščajnicami (1998/1997) pa je bila Katja Pahor sedma, pri čemer je treba povedati, da je nastopila kljub slabemu počutju.

18. oktobra bo na sporedu 14. pokal Vipava, o katerem bomo še poročali.

ka Gregori (98), Patrik Gregori (98), Emmanuel Gruden (97), Marko Lončar (98), Mario Perrelli (98), Davide Rotondaro (97), Jan Smotlak (97). Trener: Kos.

MLADOST - Cristian Faidiga (99), Anej Zanier (99), Matej Laurenčič (99), Martin Juren (99), Janez Petejan (99), Martin Faidiga (98), Giacomo Serafin (98), Davide Trevisan (98), Nikolaj Pavletič (98), Filip Mosetti (98), Simone Glessi (98), Jurij Devetak (98) Simon Čavdek (98), Simone Cosani (97), Gregor Danielis (97), Martina Devivo (97), Jan Furlan (97), Gregor Terpin (97), Ivan Persoglia (97). Trener: Paolo Peric

JUVENTINA - Sergej Antonini (98), Maksim Antonini (97), Gregor Braini (98) Luca Bernardinis (97), Mattia Boskin (98), Gabriele Clancis (97), Emanuele Forchiasini (97), Francesco Jacumine (98), Edoardo Komjanc (98), Giulio Lenarduzzi (98), Alex Lutman (98), Riccardo Marchesini (98), Matteo Markovic (98), Mattia Milanese (97), Nebojša Mutavčić (98), Francesco Tomadin (97), Roberto Waccher (98)

BARCOLANA
41.

FAVORITI - Esimit Evropa in Bodinijeva Telefonica

Previdne napovedi, velika pričakovanja

Simčič: »Regata bo bolj izenačena« - Bodini: »Imam gibčno jadrnico«

Esimit Evropa cilja na osmo zaporedno zmago v razredu maxi

KROMA

Od starta 41. Barcolane nas ločijo le še trije dnevi in že so se začela ugibanja o vremenskih razmerah: bo sijalo sonce, bo deževalo, bo pihala močna burja ali bo vladalo brezveterje?

Člani ekip marljivo trenirajo in istočasno imajo oči uprte v obzorje, da bi skušali razumeti kaj se jim v nedeljo obeta. Rekord v razredu maks ki cilja na osmo zaporedno zmago v kategoriji, in sicer Esimit Evropa, edina jadrnica ki pluje pod evropsko zastavo, bi se najbolje znašel v močnem vetru, skoraj v ekstremnih pogojih. »Pred dvema letoma, ko je pihala burja z jakostjo okrog 20 vozlov smo osvojili absolutno tretje mesto in če upoštevamo, da je Alfa tedaj premagala Jeno za kakih 50 metrov, letos pa Alfé ni na startu, imamo eno od treh mest na zmagovalnem odru v dobrem,« pravi duša projekta Esimit Igor Simčič.

»Naš cilj je mesto med prvo peterico in seveda rekordna (osma, op. ur.) zmaga v razredu, vendar na Barcolani se lahko zgodi marsikaj, tega smo že navajeni.« Tako kot Maksi Jena, se bo tudi Esimit Evropa pojavil na startu nespremenjen. »V zadnjih 4 letih smo vedno vnesli kako novost, tako da smo dejansko prišli do točke, ko na jadrnici ni kaj več izboljšati. Povečali smo hitrost v orzo za cel vozlov in to je dokaz, da smo iz nje potegnili vse kar se je teoretično dalo.«

Skriti as Esimita bo posadka, ki so jo še dodatno okrepili s prihodom Flavija Faviniya, izkušenega krmarja, ki je na zadnjem Ameriškem pokalu krmaril jadrnico Mascalzone Latino. V primeru močne burje, zna odločiti vlogo odigrati prav ekipa. Kako pa gleda Simčič na letošnjo Barcolano brez velikank? »Vsak zmagovalc po kategori-

Člani posadke oceanske jadrnice Telefonica Black nosijo na krov jadrnalne lepotece jadra za nedeljsko regato

KROMA

ji je hkrati zmagovalc Barcolane, saj mora v bistvu premagati od 200 do 300 jadrnic. To, da so v zadnjih letih absolutni zmagi dajali tako veliko težo, je bila mogoče napaka, ker so bili drugi manj motivirani. Letos ni pravega favorita, zato bol zanimanje večje.«

Ali Igor Simčič po Barcolani res načrtuje nov projekt? »Za velik skok se pripravljamo že dobro leto in pol. Kljub ekonomski krizi, ki je marsikje zaustavila razvoj, lahko rečem, da bomo nov projekt naznanili medijem že pred koncem tega leta. Naš politični "background" je edinstveni v Evropi, saj smo edini s pokroviteljstvom predsednika evropske komisije, evropskega parlamenta in ev-

ropskega gibanja. Vendar je treba imeti tudi prave sponzorje, ki so sposbni projekt finančno podpreti.«

Na startu v nedeljo pa bo veliko zanimanje vladalo tudi za oceansko lepoto Telefonica, ki jo bo krmaril Tržačan Lorenzo Bodini in bo glavni nasportnik Maxi Jene. Telefonica je v Trst priplula v nedeljo, krstni trening pa je opravila šele včeraj, saj so jo morali najprej prilagoditi razmeram Barcolane. Odpravili so odvečno opremo (postelje, kuhinja, varnostni sistemi), ki so ključnega pomena za ocensako regato, za Barcolano pa predstavljajo samo breme. Prvi vtisi po včerajšnjim treningu so bili pozitivni. »Barka sploh ni tako težka in je gibčna

tudi v lahkem vetru. Ključna bo izbira jader. Jadrnica je dejansko prava novost za vseh, ne samo za nas. Nikoli ni regatirala proti tolikim jadrnicam, tako da bomo videli, kako se bo odrezala na startu. Če bo veter konstanten, se pravi, da nam ne bo treba veliko menjavati jader, lahko ciljamo visoko,« je navdušen Lorenzo Bodini.

Kdo pa je favorit?

»Dobre jadrnice v Trstu so vedno iste, Mitja Kosmina pa je tokrat brez dvomov glavni favorit. Posadka je izredno dobra, jadrnico pozna kot svoje žepce, tako da imajo prav oni največ možnosti za zmago.«

Rado Šušteršič

DOGODKI Na meji 1.000 vpisov

Do 18. ure se je za nedeljski 41. jesenski pokal prijavilo 958 jadrnic, kar pomeni, da so najbrž že pred polnočjo presegli mejo 1.000 vpisov. Pospešek bodo vpisovanja dosegla v zadnjih 48 urah, koliko jih bo na koncu pa je težko napovedati.

STONERJEV BOLID - V kiosku Generalija bo od danes od 9. ure dalje do nedelje na ogled motorno kolo Ducati Desmosedici GP9, s katerim Casey Stoner in Nicky Hayden nastopata na svetovnem prvenstvu v razredu MotoGP.

VELIKI BRAT - Protagonistka znane TV oddaje Melita Toniolo bo danes popoldne v naselju Barcolana intervjuvala VIP-ovce in jadralce. Ob 18.30 bodo areno pred Pomorsko postajo obiskali nogometaši Triestine.

VARNOST - Na dan regate bo za red in varnost skrbelo na morju 25 motornih čolnov, 20 pomožnih čolnov, 40 gumenjakov, 6 helikopterjev in plovilo-rešilec. Za varnost bo skupno skrbelo 200 ljudi.

KULTURA - V knjigarni Papirnaté Barcolane bo danes ob 17.30 srečanje s švedskim pisateljem Bjornom Larssonom, avtorjem romana »Resnina zgodba gusarja Long John Silverja.

BARCOLANA FESTIVAL - Od 20.00 na Velikem trgu koncert skupin Lombroso, Nylo, Amari, od 23.00 pa skupina The Veils.

Na Barcolani s fotoaparatom

Boste spremljali letošnjo **Barcolano** in njene spremne prireditve? Kot radovedni gledalec na nabrežju, z okna ali terase vašega doma, na obronkih Krasa ali celo med protagonisti na morju? Vaše fotografije bomo radi volje objavili na naši spletni strani www.primorski.eu.

Primorski dnevnik že od srede objavlja vsak dan nove fotografije naše agencije KROMA o Barcolani. Ogledate si jih lahko na spletni strani www.primorski.eu

IZ NAŠIH KLUBOV - Priprave pred nedeljo

»Zanimanje na splošno upada«

Ali pravo vzdušje Barcolane preveva tudi naša jadrnalna klub? Po pogovoru z obema predsednikoma smo Maxi Jeni, ki sodi med glavne favorite za lovoriko. Predsednik Antoni meni, da bo Čupa nastopila približno s 15 jadrnicami. »Večinoma so lastniki teh starejši člani. Najmlajša bo najbrž posadka Tomaža Miliča na Tiburonu,« je pojasnil. »Otroške« posadke ne bo, ampak bodo mladi sodelovali na Barcolani najbrž v spremstvu staršev, ki imajo jadrnico. »Nasplošno opažam, da je zanimanje upadlo. Barcolana privablja tiste, ki imajo tekmovalno jadrnico ali pa tiste skupine jadrincev, ki izkoristijo Barcolano tudi za družabnost. Tisti, ki imajo nove jadrnice, so previdni, tako da se zaradi strahu pred okvarami ne udeležijo množične regate,« razlaga Antoni. »Obenem pa v našem klubu ni generacijske zamenjave, tako da so lastniki jadrnic skorajda vedno isti – to so starejši člani, mlajših pa večinoma ni. Glavni težavi sta dve: pomanjkanje denarja in privezov.« (V.S.)

Predsednik Čupe Roberto Antoni ugotavlja, da je med člani zanimanja za Barcolano čedalje manj. Udeleženci so večinoma starejši člani. Kot pri Sireni priprav v društvenih prostorih neposredno pred Barcolano ni.

Zastavo naših klubov pa bo na Barcolani vsekakor branilo nekaj jadrnic. Predsednik Sirene Livio Pertot je napovedal, da bo nastopilo od štiri do pet jadrnic Sirene, na katerih je do 15 jadrnic.

cev. Približno deseterica članov pa bo nastopila na večjih jadrnicah. Med njimi bo Aleš Omari na Maxi Jeni, ki sodi med glavne favorite za lovoriko.

Predsednik Antoni meni, da bo Čupa nastopila približno s 15 jadrnicami. »Večinoma so lastniki teh starejši člani. Najmlajša bo najbrž posadka Tomaža Miliča na Tiburonu,« je pojasnil. »Otroške« posadke ne bo, ampak bodo mladi sodelovali na Barcolani najbrž v spremstvu staršev, ki imajo jadrnico. »Nasplošno opažam, da je zanimanje upadlo. Barcolana privablja tiste, ki imajo tekmovalno jadrnico ali pa tiste skupine jadrincev, ki izkoristijo Barcolano tudi za družabnost. Tisti, ki imajo nove jadrnice, so previdni, tako da se zaradi strahu pred okvarami ne udeležijo množične regate,« razlaga Antoni. »Obenem pa v našem klubu ni generacijske zamenjave, tako da so lastniki jadrnic skorajda vedno isti – to so starejši člani, mlajših pa večinoma ni. Glavni težavi sta dve: pomanjkanje denarja in privezov.« (V.S.)

Čupa gostila Zavod za usposabljanje Janeza Levca

Mladostniki Zavoda Janeza Levca DE Dečkova iz Ljubljane, so se z veseljem odzvali povabilu jadrnalnega kluba Čupa, da preživijo sončen tork na morju. Jadrnalni klub Čupa je v ta namen pripravil jadrnici Y-33 in Equipe, na katerih je svoje prve jadrnalne korake napravilo sedem jadrnanja željnih mladostnikov z motnjami v duševnem razvoju. Organizacija celodnevni jadrnalni aktivnosti je bila s športnega in pedagoškega vidika odlično izpeljana. Prvi stik z jadrnanjem so mladostniki doživeli s pripravo Equipea na kopnem. Pod vodstvom inštruktorice Lare Spinazzola so sami pripravili jadrnico ter se pri tem seznanili z imeni in funkcijo posameznih delov plovila. Na morju se je lahko vsak preizkusil s krmarjenjem in spretnostjo plutja z razpetimi jadri. V dokaz, da je jadrnanje pustilo mladostnikom močan vtis navajamo nekaj njihovih izjav: Jernej (19 let): »Včeraj smo se vozili z jadrnico in se menjavali,« Žiga (21 let): »V resnici je veliko težje kot zglede po televiziji,« Gorazd (21 let): »Najprej sem imel morskbo bolezen, potem pa sem premagal strah«. Nepozaben dan se je zaključil z gastronomskimi užitki, ki so jih pripravili gostoljubni člani jadrnalnega kluba Čupa in z željo po vnovičnem sodelovanju.

Pri strani sodelujejo
Andrej, Martina, Mateja, Valentina,
Jana, Vesna, Nicoletta, Mateja,
Tereza, Martin, Damijana,
Matia, Maja, David in Agata.

e-mail: klop@primorski.it

Klop je pregledal slovenske vinjete, Osimski sporazum in tržaške avtomobile

Vinjete in Tržačani

Letos se je presenetljivo veliko število zamejskih Slovencev odločilo, da bo ubralo akademsko pot na univerzah v matični državi. Prav tako je zelo velika količina maturantov izbrala za študij rodno mesto. Tudi nekaj »Klopovcev« se je odpeljalo v Slovenijo, ostali Klopovci, pa so že razmišljali, da bi se popeljali do njih na obisk. Porodilo pa se je veliko organizacijsko vprašanje: kdo ima na avtomobilu vinjeto???

V preteklem letu je tekla beseda o slovenskih vinjetah na dolgo in široko. Po uvedbi le celoletnih ali šestmesečnih vinjet je Slovenijo opozorila na nepravilnosti v postopku celotne Evropske unije, tako da je Republika Slovenija od prvega julija uvedla nove vinjete, ki so bistveno dražje od lanskih. Celoletna vinjeta za avtomobile stane 95€, kar pomeni, da je v primerjavi z lanko (55€) skoraj za 73% dražja. Poleg tega je možno kupiti še tedensko vinjeto za ceno 15€ in mesečno za skoraj isto ceno stare polletne vinjete: 30€ (proti 35€).

Družba za avtoceste Republike Slovenije (DARS) je sporočila, da je do 15. junija 2009 (torej v enem letu) prodala 823.000 letnih in 668.000 polletnih vinjet. Kar pomeni, da je v enem letu zaslužila od prodaje vinjet za osebna vozila (za tovarnjake velja stari način cestninjenja do uvedbe sa-

telitskega nadzorovanja) skoraj 279 milijonov evrov. Za primerjavo je dovolj pomisliti, da je nova hitra cesta iz Nanosa čez Rebrnice stala malo manj, in sicer 221 milijonov evrov.

Najbolj nevarne za vožnjo in dobičkonosne za DARS pa so grozne kazni, ki pretijo nepredvidnim voznikom, ki se odločijo, da se peljejo po slovenskih cestah brez obvezne nalepke. Kazen za avtomobile brez vinjete se giblje od 300 do 800 evrov, v primeru, da se plačilni nalog plača na kraju dogodka, pa je znesek nekoliko nižji: 150€. Kršitelji pa niso tako redki. Vzemimo za primer dneve med 27. julijem in 3. avgustom: nadzorniki DARSa so izdali na dolniški avtocesti skupno z ljubljanskim obročem celo 1622 plačilnih nalogov, kar znese najmanj 245.000 evrov inkasa. Odkar je Republika Slovenija uvedla nov način plačevanja cestnine, so do letošnjega septembra nadzorniki kaznovali čez 53.000 voznikov, kar znaša v minimalni meri osem milijonov evrov čistega priliva. V glavnem pa prinašajo ta denar tuji državljani. Na Primorskem so recimo kršitelji skoraj v celoti (90%) tuji, na Štajerskem pa je teh le malo manj (85%).

Tujski so postali takoj operativni in so se skušali na vse načine izogniti plačilu cestnine na slovenskih tleh. Če v spletni brskalnik Google vtipkamo geslo brez vinjete, nam iskal-

nik vrne zelo veliko količino strani, ki voznikom ponujajo alternativne poti do ciljev, še zlasti med Hrvaško mejo in Mariborom. Po nekaterih virih so skušali nekateri vozniki prilepiti vinjeto na vetrobransko steklo s pomočjo prozorne folije, ki bi omogočila uporabo vinjete na več avtomobilih. Pred nekaj meseci je bilo na spletu možno zaslediti prodajo slovenskih vinjet po zelo ugodni ceni, kar pomeni, da bi lahko te bile celo ponarejene. Sicer so te izdelane na poseben način in je skoraj nemogoče jih ponarediti, še težje pa je jih dvakrat uporabiti.

Nov pravilnik je bil torej v veliko veselje večini Slovincem, ki se peljejo s slovenskimi modernimi kočijami širom po domovini, kajti nov način cestninjenja je pripeljal do denarnega in časovnega varčevanja (nič več čakalnih dob na cestninskih postajah). Hkrati pa se je zlasti zaradi poletne turistične selitve na hrvaško morje Slovenija zavedala, da je postala, po besedah ministra Gasparija, »kloaka evropskih transporterjev«. Za to problematiko pa bi z

vedbo vinjet dobili Slovenci finančno nadomestilo od tujih lastnikov vozil. Prav tu pa se je nekaj zalomilo. Grozne cene in strašne kazni so povzročile namreč srd in jezo vseh

tujih potnikov, med temi so seveda Italijani. Uvedba vinjet je burila duhove zlasti na našem območju, kjer nov sistem ni bil sprejet s prevelikim veseljem.

Tržačani in vinjete

Klopu vse to ni bilo dovolj. Skušal je razumeti, v kolikšni meri uvedba vinjet negativno pogojuje odnose med državama. Na mnogih spletnih forumih in tudi v javnosti je prišlo namreč do množičnih izjav, da se zaradi cestnin Tržačani ne bodo več namenili v Slovenijo. Hkrati je bilo možno v preteklem letu zaslediti na mnogih mestih alternativne poti, preko katerih se je možno izogniti avtocesti, zlasti povezavi med Škofijami in Koprom. Tudi tržaški dnevnik Il Piccolo je večkrat opozoril na to pot. Pri Klopju smo se spraševali, ali se Tržačani res tako ognjevitostno skušajo izogniti plačilu cestnine. Odločili smo se, da se sprehodimo po mestnih ulicah in preverimo, koliko osebnih vozil ima nalepljeno na vetrobranskem steklu vinjeto, veljavno ali poteklo. Izbrali smo center mesta iz dveh razlogov: ker je tu koncentracija avtomobilov večja in ker predvidevamo, da je na obrobni območjih, zaradi bližine z mejo, avtomobilov z nalepko več. Pregledali smo 500 avtomobilov s tržaško in goriško evidenčno tablico. V pregledovanje smo vključili tudi avtomobile z italijansko registrsko tablico, katerih izvora ni bilo mogoče razbrati. Nismo pa vključili tujih osebnih avtomobilov in tistih, ki niso prihajali iz Trsta ali Gorice. Rezultati so bili zelo zanimivi.

Pregledali smo torej petsto avtomobilov (le osebne, izključili smo službene) in odkrili, da jih je imelo 177 nalepljeno vinjeto. Kar v odstotkih pomeni 35,4%. V bistvu je vsako tretje štirikolesno osebno vozilo plačalo slovensko cestnino, kar je po našem mnenju veliko. Saj lahko računamo, da veliko družin ima dva avtomobila in kupi vinjeto le za enega. Potrdilo te hipoteze je mogoče najti v dejstvu, da je bil delež vinjet na manjših avtomobilih manjši v primerjavi z večjimi, ki so primernejši za vožnjo na srednjih razdaljah.

Obenem pa smo posebno pozornost namenili celoletnim vinjetam, in sicer od 177 skupnih vinjet je bilo celoletnih 52, kar pomeni skoraj 30%. Če razširimo naš pogled, pa odkrijemo, da ima približno 10% pregledanih avtomobilov v centru mesta celoletno vinjeto, kar avtomatično pomeni, da lastniki teh vozil redno zahajajo v Slovenijo ali pa gredo redno mimo Slovenije na Hrvaško.

Kaj lahko sklepamo iz vsega tega? Podatkov za bolj poglobljene raziskave nimamo, ampak vseeno lahko opazimo, glede na naš vzorec, da je kupcev vinjet v našem mestu vseeno veliko in da izogibanje zahajanja v Slovenijo ni prav tako množično, kot so napovedovali nekateri. O tem ali je prav, da je Republika Slovenija uvedla obvezno plačilo cestnine na hitri cesti Škofije-Koper, pa prepuščamo pri Klopju odgovor bralcem.

Kam ta konec tedna

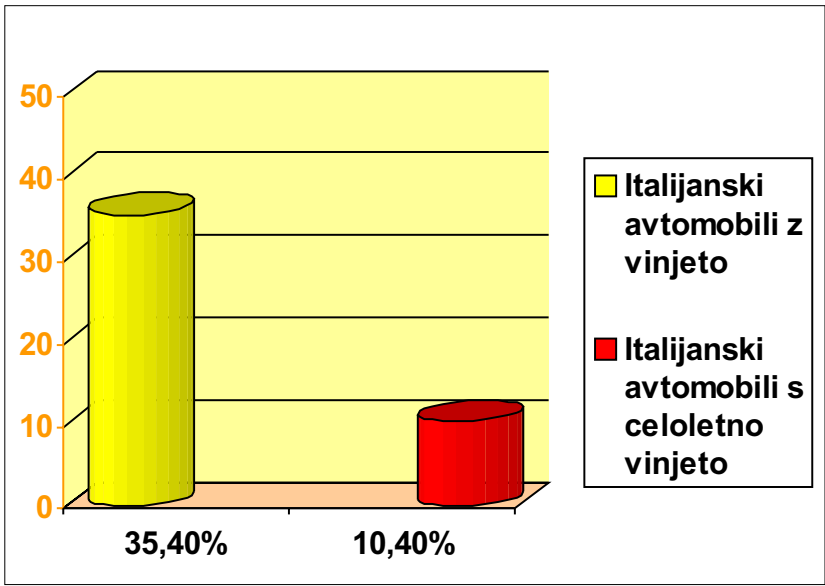
Barcolana, ki nudi številne možnosti popestritve in razvedrila. Danes zvečer bodo na oder stopile skupine Amari in Nylo, jutri pa Cesare Cremonini.

Na Krasu bo praznično v Praprotnu, kjer SKD Vigred organizira Kraški Oktoberfest. Danes bodo nastopili Vižarji, jutri Alter ego, Kraški muzikanti in Kraški ovčarji, v nedeljo pa bodo za veselo vzdušje poskrbeli Vagabundi.

V Trstu bo ta konec tedna razživila tradicionalna regata

Osimski sporazum

Na italijanski strani so mnogi na začetku zahtevali uvedbo tedenskih vinjet, ko pa so jih dobili, so zahtevali brezplačno vožnjo po slovenskih cestah. Nekateri so si celo sami izdelali sistem in si zamislili cene, ki bi jim bile po godu. Velika večina pa se je sklicevala na zgodovinska dejstva, na zgodovinske listine in na aktualnost izpred 35 let. Prva na vrsti je bila predsednica tržaške pokrajine, ki se je pritožila, češ da Slovenija ne spoštuje Osimskega sporazuma. Mnogi so ji sledili, nenazadnje tržaški župan. Klopu se je zdela ta afeta zanimiva in zato je segel po spomeniški listini: v roke je vzel Osimski sporazum. Klop je celo jutro vneto brskal med številnimi členi dvostranske pogodbe, a o normiranju cestnin nikjer ni najmanjše sledi. Še najbližje naši tematiki je peti člen Sporazuma o pospeševanju gospodarskega sodelovanja med SFRJ in Italijo, ki se glasi takole: »Da bi olajšali cestni promet, bosta strani povezali avtomobilsko cesto Benetke-Trst-Gorica-Trbiž s cestami Nova Gorica-Postojna-Ljubljana, Fernetiči-Postojna in Hrpelje-Kozina-Reka. Strani bosta proučili tudi vse možnosti zaboljševanje obmejnega prometa, zlasti na turističnih območjih, in se bosta dogovarjali o ukrepih.«. Cestnine torej nikjer. Ker ni bil Klop po vsem tem preveč prepričan, je vzel v roke tudi Videmski sporazum (po katerem so bile uvedene propustnice), a tudi v tem primeru o cestninah ne duha ne sluha. Sprašujemo se torej, zakaj se eminentne osebnosti zgrajajo nad Slovenijo, češ da krši mednarodne sporazume? Ne razumemo, ali smo pri Klopju sprevideli normiranje uvažanja cestnin na listinah ali pa če predstavniki italijanskih lokalnih oblasti govorijo ogromne netočnosti. Sicer je predsednica tržaške pokrajine pred nekaj tedni ministrstvo za zunanje zadeve RS opomnilo, da v Osimskem sporazumu ni omenjena problematika, tako da se v Sloveniji ne razmišlja o oprostitvi plačila cestnin prebivalcem lokalnega območja.

Rai Tre

SLOVENSKI PROGRAM

Za Trst: na kanalu 40
(Ferlugi) in 64 (Milje)

Za Gorico: na kanalu 69
(Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.25 Tv Kocka: Pesem mladih: Otroška
pevska skupina Vigred
20.30 Deželni TV dnevnik, sledi Čez-
mejna TV - Dnevnik Slovenija 1

Rai Uno

6.00 Aktualno: Euronews
6.10 Nan.: La nuova famiglia Addams
6.30 Dnevnik, vremenska napoved in
prometne informacije
6.45 Aktualno: Unomattina
10.00 Aktualno: Verdetto finale
11.00 Aktualno: Occhio alla spesa
11.25 17.10 Vremenska napoved
11.30 13.30, 17.00, 20.00, 23.15 Dnevnik
12.00 Variete: La prova del cuoco
14.00 Dnevnik - Gospodarstvo
14.10 Variete: Festa italiana
16.15 Aktualno: La vita in diretta
18.50 Kviz: L'eredità (v. C. Conti)
20.30 Kviz: Affari tuoi
21.10 Variete: I Migliori anni (v. C. Con-
ti)
23.20 Aktualno: Tv7
0.20 Aktualno: L'appuntamento - Scrit-
tori in tv
0.50 Nočni dnevnik

Rai Due

6.00 Aktualno: Focus
6.05 Aktualno: Tg2 Medicina 33
6.15 Aktualno: L'avvocato risponde esta-
te
6.25 19.00 Talent show: X Factor
6.55 Aktualno: Quasi le sette
7.00 Variete: Cartoon Flakes
9.45 Aktualno: Tracy & Polpetta
10.00 Aktualno: Tg2 punto.it
11.00 Variete: I fatti vostri
13.00 Dnevnik in rubrike
14.00 Aktualno: Il fatto del giorno
14.45 Aktualno: Italia sul Due
16.10 Nan.: One Tree Hill
16.40 Resničnostni show: Scalo 76 Talent
18.05 Dnevnik - kratke vesti
18.10 Dnevnik in športne vesti
19.35 Nan.: Squadra speciale Cobra 11
20.30 23.25 Dnevnik
21.05 Nan.: Senza traccia
21.50 Nan.: Criminal Minds
22.40 Nan.: Law & Order
23.40 Aktualno: L'era glaciale

Rai Tre

6.00 8.00 Dnevnik - Rai News 24, Il caffè
di Corradino Mineo, Italia, istru-
zioni per l'uso
8.15 Dok.: La Storia siamo noi
9.15 Aktualno: Verba volant
9.20 13.00 Aktualno: Cominciamo Be-
ne Estate
12.00 Dnevnik, športne vesti in vremen-
ska napoved
12.25 Le storie - Diario italiano
12.45 Dok.: Geo & geo
13.10 Nad.: Terra nostra
14.00 Deželne vesti, vremenska napoved
in rubrike
14.50 Dok.: Il mio cibo preferito
15.05 Dnevnik - kratke vesti
15.10 Variete: Trebisonda - Melevisione
15.30 Nan.: Zorro
15.55 Tg3 GT Ragazzi
16.35 Nan.: Barz
17.00 Aktualno: Cose dell'altro Geo, sle-
di Geo & geo
18.10 Vremenska napoved
19.00 Deželni dnevnik in vremenska na-
poved
20.00 Variete: Blob
20.10 Nad.: Le storie di Agrodolce -
Aspettando la nuova serie
20.35 Nad.: Un posto al sole
21.05 Dnevnik
21.10 Dok.: Blu notte - Misteri italiani
23.00 Variete: Parla con me
0.00 Nočni deželni dnevnik in vremen-
ska napoved
1.10 Aktualno: Un mondo a colori

Rete 4

7.10 Nan.: Tutti amano Raymond
7.30 Nan.: Quincy

8.30 Nan.: Hunter
9.45 Nad.: Febbre d'amore
10.35 Nan.: Giudice Amy
11.30 17.25 Dnevnik in prometne infor-
macije
11.40 Nan.: Wolff - Un poliziotto a Ber-
lino
12.30 Nan.: Un detective in corsia
13.30 18.55 Dnevnik in vremenska na-
poved
14.05 Aktualno: Popoldasni forum
15.35 Nad.: Sentieri
16.00 Film: Splendore nell'erba (dram.,
ZDA, '61, r. E. Kazan, i. N. Wood)
19.35 Nad.: Tempesta d'amore
20.30 Nan.: Walker Texas Ranger
21.10 Film: Il gladiatore (vojna, ZDA, '00,
r. R. Scott, i. R. Crowe)

Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska
7.55 Dnevnik, prometne infomacije,
vremenska napoved, borza in denar
8.40 Aktualno: Mattino cinque (v. F. Pa-
nicucci, C. Brachino)
10.00 Dnevnik - Ore 10
11.00 Aktualno: Forum
13.00 Dnevnik, okusi, vremenska napo-
ved
13.40 Nad.: Beautiful
14.10 Nad.: CentoVetrine

14.45 Resničnostni show: Uomini e don-
ne (v. M. De Filippi)
16.15 Talent show: Amici
16.55 Aktualno: Pomeriggio cinque (v. B.
D'Urso)
18.00 Dnevnik - kratke vesti
18.50 Kviz: Chi vuol essere milionario (v.
G. Scotti)
20.00 Dnevnik in vremenska napoved
20.30 Variete: Striscia la notizia - La vo-
ce dell'influenza (v. E. Greggio, E.
Iacchetti)
21.10 Nan.: Distretto di polizia 9
23.30 Aktualno: Matrix (v. A. Vinci)
1.30 Nočni dnevnik in vremenska na-
poved

Italia 1

6.15 Nan.: Still Standing
6.30 13.40, 17.25 Risanke
8.55 Nan.: Happy Days
9.30 Nan.: A-Team
10.20 Nan.: Starsky & Hutch
11.20 Nan.: The Sentinel
12.15 Aktualno: Secondo voi
12.25 18.30 Dnevnik in športne vesti
15.00 Nan.: Gossip Girl
15.55 Nan.: Il mondo di Patty
16.50 Nan.: iCarly
19.25 Risanke: Simpsonovi
19.50 Nan.: Love Bugs 2
20.30 Kviz: Il colore dei soldi
21.10 Variete: Colorado
0.00 Nan.: Così fan tutte

Tele 4

7.00 8.35, 13.30, 16.40, 19.30, 23.02
Dnevnik
7.15 Nan.: The flying doctors
8.10 Pregled Tiska
9.30 Nan.: Don Matteo 6
12.00 Dnevnik - kratke vesti
12.05 Aktualno: Hard Trek
12.40 Aktualno: Salus Tv
13.15 Aktualno: Antichi palazzi del FVG
13.50 Variete: ...Tutti i gusti
14.30 Aktualno: Conosciamo i nostri
ospedali
14.45 Variete: Village
15.50 Dokumentarci o naravi
16.20 Nan.: Lassie
17.00 Risanke
19.00 Aktualno: Ditelo al sindaco
20.00 Variete: Expò Mittel School
20.30 Deželni dnevnik
20.55 Aktualno: Stoà
23.45 Film: Il pistolero (western, r. D. Sie-
gel, i. J. Wayn)

La 7

6.00 Dnevnik, vremenska napoved in
prometne informacije
7.00 Aktualno: Omnibus, sledi Omni-
bus Life
10.10 Punto Tg, sledi Due minuti in un li-
bro
10.25 Nan.: Matlock
11.30 Nan.: L'ispettore Tibbs
12.30 Dnevnik in športne vesti
13.00 Nan.: Hardcastle & McCormick
14.00 Nan.: Cuore d'Africa
16.05 Nan.: Stargate Sg-1
17.05 Dok.: Atlantide - Storie di uomini
e di mondi
19.00 Nan.: The District
20.00 Dnevnik
20.30 Aktualno: Otto e mezzo
21.10 Aktualno: Niente di personale
0.00 Aktualno: Zeru Tituli

Slovenija 1

6.10 Kultura, sledi Odmevi
7.00 8.00, 9.00, 15.00 Poročila
7.05 8.05 Dobro jutro
9.35 Kviz: Male sive celice (pon.)
10.15 Nan.: Berlin Berlin
11.40 Izob. serija.: Turbulenca (pon.)
12.20 Osmi dan (pon.)
13.00 Poročila, vremenska napoved in
športne vesti
13.15 Hotel poldruga zvezdica (pon.)
13.50 Piramida
15.10 Mostovi-Hidak
15.45 Ris. nan.: Animalija
16.00 18.35 Risanke
16.10 Kratki dok. film: Plesoče življenje
17.00 Novice, slovenska kronika, športne
vesti in vremenska napoved
17.40 19.50 Gledamo naprej
17.30 Jasno in glasno
18.30 Žrebanje deteljice
18.55 Vremenska napoved, dnevnik in
športne vesti
19.40 Šport
19.55 Tednik
20.50 Dok. oddaja: Kitajska zgodba
22.00 Odmevi, kultura, športne vesti in
vremenska napoved
23.00 Osmi dan
0.30 Iz arhiva TVS - Tv Dnevnik
8.10.1991 (pon.)

Slovenija 2

6.30 9.00, 2.15 Zabavni infokanal
7.00 Infokanal
8.00 Otroški infokanal
12.00 Globus (pon.)
12.25 Iz arhiva TVS - Tv dnevnik
8.10.1991
13.05 Dok. serija: Sanjska potovanja
13.55 Izjemne živali
14.15 Na lepše (pon.)
14.45 Slovenska jazz scena
16.00 Evropski magazin
16.30 Pomagajmo si
17.30 To bo moj poklic (pon.)
17.55 Nad.: Želite, Milord?
18.55 Družinske zgodbe
20.00 Film: Praško veleposlaništvo
21.35 Dok. feljton: AMZS - 100 let
22.05 Nad.: Ljubice
22.55 Nad.: Tri ženske nekega poletnega
večera

Koper

13.45 Dnevni program
14.00 Čezmejna TV - TGR FJK - dežel-
ne vesti

14.20 Iz arhiva po vaših željah
15.05 Potopisi
15.35 Dok. oddaja: City Folk
16.05 Folkest 2009
16.45 Alpe Jadran
17.15 Pogovorimo se o...
18.00 Pomagajmo si
18.35 Vremenska napoved
18.40 0.35 Primorska kronika
19.00 22.00, 0.00 Vsedanes - TV dnevnik
19.25 23.30 Športne vesti
19.30 Vsedanes aktualnost
20.20 Glasb. oddaja: In orbita
20.30 Avtomobilizem
20.45 Film: Ples v temi (i. W. Powell)
22.15 Vsedanes
22.30 Primorska kronika
0.00 Čezmejna TV, TDD-TV dnevnik v
slovenskem jeziku

Tv Primorka

6.00 8.20, 0.00 Videostrani
8.00 Dnevnik TV Primorka
9.00 10.00 Novice
9.05 18.40 Mozaik (pon.)
10.05 17.20 Hrana in vino (pon.)
10.35 Videostrani z novicami vsako pol-
no uro
18.00 Mladinska oddaja: Miš maš
19.45 Kulturni utrinek
20.00 23.00 Dnevnik TV Primorka, bor-
zno poročilo in vremenska napo-
ved
20.30 Objektiv
21.00 Razgledovanja
21.30 Jesen življenja
22.30 Vedeževanje

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; ; Koledar; 7.25
Dobro Jutro; 8.00 Poročila in krajevna kro-
nika; 8.10 Kulturne diagonale; 9.00 Radio
paprika; 10.00 Poročila; 10.10 Odprta knji-
ga; 11.00 Studio D; 13.20 Zborovski utrip;
14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10
Otroški kotichek; 14.40 Jezikovna rubrika;
15.00 Mladi val; 17.00 Poročila in kulturna
kronika; 17.10 Jazz odtenki; 18.00 Kultur-
ni dogodki; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poroči-
la; 6.00-9.00 Jutro na RK; 7.00 Jutranjik;
9.00-12.30 Dopoldan in pol; 12.30 Opol-
dnevnik; 13.30-15.00 Rekel in ostal živ, sle-
di komentar vzdušja nogometne reprezen-
tance pred tekmo s slovaško; 16.15 Glasba
po željah; 17.10 Pregled prireditve; 17.30
Primorski dnevnik; 18.00 Radio Bla bla;
19.30 Rončel na obali; 21.00 Petkov zavitek;
22.30 Moj radio je lahko balon; 0.05 Nočni
program.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 13.30, 14.30,
16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30,
15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 6.25
Drobci zgodovine; vremenska napoved in
prometne vesti; 8.00-10.30 Dnevnik jutra;
8.05 Horoskop; 8.33 Nogometna kabala;
8.45 Govorimo o...; 9.00 Posebnosti o eko-
nomiji; 9.33 Pregled dogodkov; 10.00 Pred-
stavitev dnevnika; 10.10 Vremenska napo-
ved, radijski seznam oddaj; 10.33-11.00 RC
everywhere; 11.00-12.00 Odprti prostor;
12.10 Predstavitev dnevnika; 12.15 Sigla sin-
gle; Vremenska napoved in prometne vesti;
13.00-14.00 Chiacchieradio; 13.15 Secondo
Casadei; 14.00-14.30 Prosa; 14.35 Euro no-
tes; 14.40 Glasbeni program; 15.05 Pesem
tedna; 15.10 Predstavitev dnevnika, vre-
menska napoved in prometne vesti; 15.30
Dogodki dneva; 16.00-18.00 Ob 16-ih;
18.00 The magic bus; 19.00 Glasbeni spo-
red; Vremenska napoved in prometne ve-
sti; 20.00 Radio Capodistria zvečer; 21.00
Odprti prostor; 22.00 Ameriška duša; 22.30
Posebnosti o ekonomiji; 23.00 Album
charts; 0.00 Prenos RS.

SLOVENIJA 1

5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 11.00, 12.00,
14.00, 17.00, 18.00, 21.00, 23.00, 0.00 Po-
ročila; 5.00-9.00 Jutranji program; 5.30 Ju-
tranja kronika; 7.35 Gremo naokrog;
8.05 Svetovalni servis; 8.40 Obvestila; 9.10
Ali že veste?; 9.30 Siempre Primeros; 10.05
Radio Ga-Ga; 11.15 Radi imamo Radio;
12.05 Na današnji dan; 12.10 Ura slovenske
glasbe; 12.30 Nasveti; 13.00 Danes do 13.-
ih; 13.20 Obvestila in osmrtnice; 13.50 Par-
lamentarne minute; 14.30 Labirinti sveta;
15.00 Radio danes radio jutri; 15.30 DIO;
16.30 Evroženket; 17.00 Studio ob 17-ih;
18.15 Gremo v kino; 19.00 Dnevnik; 19.45
Lahko noč, otroci; 20.00 Kulturni fokus;
21.05 Slovencem po svetu; 22.00 Zrcalo
dneva; 22.40 O morju in pomorščakih;
23.05 Literarni nokturno; 23.15 Za prijeten
konec dneva; 23.30 Labirinti sveta.

SLOVENIJA 2

5.00, 6.00, 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30,
12.30, 14.30, 17.30, 0.00 Poročila; 7.00
Kronika; 8.45 Kulturne prireditve; 9.15
Šport; 9.35 Popevka tedna; 9.45, 10.45, 12.00
Val v izvidnici; 13.00 Danes do 13-IH; 13.25
Napoved sporeda; 14.00 Kulturne drobti-
nice; 14.35 Izbor popevk tedna; 15.03 RS na-
poveduje; 15.15 Finančne krivulje; 15.30
DIO; 16.05 Popevki tedna; 16.30 Centrifuga;
16.50 Vreme; 16.55 Minute za rekreaci-
jo; 17.10 Evrotip; 17.45 Šport; 18.50 Večer-
ni sporedi; 19.00 Dnevnik; 19.30 Nocoj ne
zamudite; 20.00 Stop pops 20; 21.00 Nova
elektronika; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Klub
klubov.

SLOVENIJA 3

6.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00,
22.00, 0.00 Poročila; 7.00 Jutranja kronika;
7.25 Jutranjica; 8.00 Lirični utrinek; 10.05
Skladatelj tedna; 11.05 Eppur si muove;
11.25 Concertino narodov; 12.05 Arsove
spominčice; 13.05 Nevidna mesta; 13.30
Zborovski kotichek za mlade; 14.05 Oder;
14.35 Divertimento; 15.30 DIO; 16.05 Na-
poved sporeda; 16.15 Svet kulture; 16.30 Po-
dobe znanja; 17.00 Recital; 18.20 Likovni
odmevi; 19.00 Dnevnik; 19.30 Koncert;
22.05 Zborovski koncert; 23.00 Jazz ars;
23.55 Lirični utrinek.

RADIO KOROŠKA

6.00-10.00 Dobro jutro; 12.00-13.00 Studio
ob 12-ih; 15.00-17.00 Lepa ura; 17.00-
17.30 Studio ob 17-ih; 17.30-18.00 Naša pe-
sem; -Radio Agora: 13.00-15.00 Agora-Di-
van; 18.00-6.00 Svobodni radio; -Radio
Dva 10.00-12.00 Sol in poper (105,5 MHz).

Lastnik:
Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst

Izdajatelj:
Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380,
fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ

Redakciji: Trst, Ul. dei Montecchi 6,
tel. 040 7786300, fax 040 772418
email: trst@primorski.eu
Gorica, Ul. Garibaldi 9,
tel. 0481 533382, fax 0481 532958
email: gorica@primorski.eu

Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28,
tel. 0432 731190, fax 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510,
fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.eu/>

Naročniško - prodajna služba
Trst, Ul. dei Montecchi 6,
tel. 040 7786300, fax 040 772418
Gorica, Ul. Garibaldi 9,
tel. 0481 535723 fax 0481 532958

Cena: 1,00 €
Naročnina za Italijo 280,00 €
Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,00 €
Letna naročnina za Slovenijo 200,00 €
plačljiva preko DISTRIEST doo, Partizanska
75, Sežana, tel. 05-7070262, fax. 05-7300480
transakcijski račun pri banki SKB D.D. v
Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne
prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE
Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.
www.tmedia.it
GORICA, ul. Malta 6
TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI
advertising@tmedia.it
Brezplačna tel. št. 800129452
Iz tujine +39.0481.32879
Fax +39.0481.32844

Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina
1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €,
finančni in legalni 92,00 €,
ob praznikih povišek 20%

NEKOMERCIALNI OGLASI
oglasit@tmedia.it
Brezplačna tel.št. 800912775
Fax +39.0481.32844

Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 €
na besedo; nekomercialni oglasi po formatu,
osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale
na besedo. DDV - IVA 20%

Registriran na sodišču v Trstu
št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze
časopisnih založnikov FIEG

Primorski dnevnik je včlanjen
v Evropsko zvezo
manjšinskih dnevnikov MIDAS

Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi
Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence
v zamejstvu in po svetu.

Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je
bilo v kakršnikoli obliki poslano uredništvu,
ne vračamo. Dostavljeno gradivo ne obvezuje
uredništva oziroma založnika za objavo ali
drug način uporabo; za objavo člankov, ki jih
posredujejo uredništvu, imajo avtorji pravico
do morebitnega honorarja samo po predhod-
nem dogovoru z založnikom.

VREMENSKA SLIKA

Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7 in 13 uri.

Z jugozahoda prihajajo nad Italijo bolj vlažni tokovi. V noči na nedeljo bo naše kraje prešla bolj izrazita fronta, katere jakost še ni dorečena.

Nad Sredozemljem je šibko območje visokega zračnega pritiska. Šibka hladna fronta se zadržuje nad srednjo Evropo. Z jugo-zahodnimi vetrovi k nam priteka tople in občasno dokaj vlažne zrake.

DOLŽINA DNEVA

Sonce vzide ob 7.3 in zatone ob 18.30
Dolžina dneva 11.17

BIOPROGNOZA

Vremenska obremenitev bo danes naraščala, občutljivi ljudje bodo imeli z vremenom povezane težave, okrepljeni bodo tudi nekateri bolezenski znaki. Spanje v noči na soboto bo moteno. Priporočamo večjo previdnost.

MORJE

Morje je skoraj mirno, temperatura morja je 21,8 stopinj C.

TEMPERATURE V GORAH °C

500 m	22	2000 m	10
1000 m	17	2500 m	7
1500 m	12	2864 m	6

UV INDEKS

UV indeks bo sredi dneva ob jasnem vremenu v gorah dosegel 5, po nižinah 4 in pol.

PLIMOVANJE

Danes: ob 1.29 najvišje 4 cm, ob 5.29 najnižje -3 cm, ob 12.14 najvišje 32 cm, ob 19.59 najnižje -31 cm.
Jutri: ob 12.26 najvišje 21 cm, ob 22.36 najnižje -26 cm.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

NAPOVED ZA DANES

Na Trbiškem in ob morju bo spremenljivo vreme, občasno se bo zjutraj tudi delno razjasnilo. Drugod po deželi pa bo prevladovalo oblačno vreme s slabo vidljivostjo. V teku dneva bo ponekod rahlo oz. močno deževalo, predvsem v Karniji.

Zjutraj bo še delno jasno, čez dan zmerno do pretežno oblačno. Predvsem v severni Sloveniji bo čez dan nekaj dežja. Najnižje jutranje temperature bodo od 9 do 14, najvišje dnevne od 21 do 25 stopinj C.

NAPOVED ZA JUTRI

Jutri bo v glavnem oblačno s padavinami, tudi v obliki ploh. V poznih večernih urah se bo vreme verjetno še poslabšalo.

Jutri bo pretežno oblačno, v zahodni Sloveniji bo občasno že deževalo. Padavine se bodo popoldne in zvečer počasi razširile nad vso Slovenijo. Predvsem ob morju bodo možne tudi nevihte. Ponekod bo pihal jugo-zahodni veter. V nedeljo bo oblačno s padavinami, ki bodo popoldne po večini ponehale.

PRIZNANJA - Izhaja iz nemške manjšine v Romuniji

Nobelova nagrada za literaturo nemški pisateljici Herti Müller

STOCKHOLM - Letošnjo Nobelovo nagrado za literaturo bo prejela nemška pisateljica Herta Müller, je svojo odločitev sporočila Švedska akademija. Člani akademije so opus nemške literatke opisali kot skupek zgostene poezije in odkritosrčne proze, ki upodablja pokrajino niča.

Pisateljica, ki se je rodila leta 1953 v nemškošvabski vasi Nitzkydorf v Romuniji, je germanistko in romunski jezik študirala na univerzi v Temišvarju. Delala je kot prevajalka in učiteljica nemščine. Kot prevajalko v strojni tovarni so jo odpustili, ker ni hotela sodelovati s tajno policijo Securitate. Besedila Herte Müllera, ki je pod Ceaușescujem doživela travmatične trenutke in izobčenje, odtlej niso smela več iziti v Romuniji. Müllerjeva je leta 1987 z možem emigrirala v Nemčijo. Živi v Berlinu.

V slovenskem prevodu je dosegljiv njen roman Živalsko srce, ki sta ga za Cankarjevo založbo leta 2002 prevedla Slavo Šerc in Urška P. Černe. Knjigo spremlja tudi bogata spremna študija so-prevajalke, poznavalke nemške književnosti. Kakor je zapisala, je letošnja nobelovka po Paulu Celanu gotovo najbolj znana nemško govoreča književnica iz Romunije.

"Za Herto Müller je literatura v smislu ustvarjanja z jezikom premalo. Premalo je samo pripovedovati zgodbe. Jezik je zgolj prenašalec pomenov. Transportno sredstvo brez okusa, vonja in barve. V esejistični knjigi "In der Falle", kjer avtorica opisuje tri pesnike, Theodorja Kramerja, Inge Müller in Ruth Klüger, je razložila gibalno svoje literaturo: "Knjige, o katerih želim govoriti, so njihovi avtorji plačali z zelo visoko ceno (večinoma previsoko). Zato niso zgolj literatura, v tej običajno uporabljeni oznaki za delo z jezikom. So več kot to, ker so obenem dokaz za osebno integriteto piščočega. Diskretno opozarjajo na moralne kriterije, ki se jim pod drastičnim političnim pritiskom, v situacijah, ko so jim grozili s smrtjo, ni so odpovedali," je zapisala Černetova, ki je avtorico pred leti v okviru medna-

Herta Müller

ANSA

rodnega srečanja Vilenica gostila v Ljubljani.

Kot svetovne tiskovne agencije povzemajo besede tajnika Švedske akademije Petra Englanda, se Müllerjeva ponaša z zelo posebnim slogom, ki ga bralec nemudoma prepozna. "Ko prebereš pol strani, veš da je to Herta Müller", je še dejal Englund. Dodal je še, da pisateljica vsekakor ima kaj povedati; pa naj to izvira iz njene disidentske izkušnje ali izkušnje večne tujke - tako v političnem, jezikovnem kot celo družinskem smislu.

Med njena pomembnejša dela sodijo "Niederungen", "Drückender Tango", "Der Mensch ist ein grosser Fasan auf der Welt", "Reisende auf einem Bein", "Der Fuchs war damals schon der Jäger", "Herztier" (Živalsko srce), "Der

fremde Blick oder das Leben ist ein Furz in der Laterne" in "Der König verneigt sich und tötet". Letos je izšel roman "Atemschaukel", ki je v hipu navdušil evropsko strokovno javnost in v katerem opisuje usodo deportirancev iz Transilvanije v ruskih delovnih taboriščih.

Müllerjeva je prejemnica številnih nagrad, tudi Kleistove in Franza Kafke ter visoko dotiranih nagrad Berliner Literaturpreis in IMPAC Dublin. Še nekaj statistike: je 12. ženska, ki je prejela Nobelovo nagrado za književnost. V zadnjem desetletju je čast pripadla tudi Avstrijki Elfriede Jelinek in Britanki Doris Lessing.

Nobelovo nagrado, ki znaša nekaj manj kot milijon evrov, bodo Müllerjevi podelili na slovesnosti v Stockholmu 10. decembra. (STA)

FRANCIJA - Izkušnje s spolnim turizmom

Minister za kulturo zaradi knjige v težavah

PARIZ - Francoski minister za kulturo Frederic Mitterrand se je znašel pod plazom obtožb zaradi svoje knjige Slabo življenje, ki je izšla že leta 2005, v njej pa je v prvi osebi opisal izkušnje s spolnim turizmom v Aziji. Mitterrand je že tedaj priznal, da je imel tovrstne izkušnje. Ministra za kulturo, sicer nečaka nekdanjega socialističnega francoskega predsednika Francois Mitterranda, je najbolj napadla skrajno desna Nacionalna fronta, ki trdi, da bi moral Mitterrand odstopiti.

Napadom so se pridružili tudi opozicijski socialisti. Njihov tiskovni predstavnik Benoit Hamon je dejal, da je "težko v vladi imeti človeka, ki je kriv zaradi dejanj, ki jih vlada preganja". V bran ministru je stopil svetovalec predsednika Nicolasa Sarkozyja Henri Guaino, ki je polemiko označil za sramotno, saj ministru ne gre očitati nič razen tega, da je napisal knjigo.

62-letni Mitterrand je pred kratkim izrazil solidarnost z režiserjem Romanom Polanskim. Tega so aretirali zaradi ameriške obtožnice iz leta 1977, ki ga bremeni spolnega odnosa s 13-letnico. Francoski minister za kulturo je dejal, da je aretacija grozen dogodek. "ZDA imajo dve plati - medtem ko po eni plati očarajo s svojo radodarnostjo, zaradi katere jih imamo radi, hkrati v nas vzbujajo tudi strah. In prav takšna Amerika je zdaj pokazala obraz," je dejal. Mitterrand je sicer kasneje izjavo umaknil, rekoč, da se je odzval preveč čustveno.

FREDERIC MITTERRAND

Vsak treji Nemec pozimi trpi zaradi depresije

HAMBURG - Skoraj vsak tretji Nemec pozimi postane otožen, je pokazala raziskava inštituta Forsa. Ljudje trpijo zaradi slabšega razpoloženja, moteni v koncentraciji in utrujenosti.

Zimska depresija sicer pogosteje prizadene ženske kot moške, saj jih je kar 36 odstotkov dejalo, da so pozimi slabše razpoložene, medtem ko je med moškimi to dejal le vsak četrti, poroča nemška tiskovna agencija dpa.

Raziskava, ki je zajela nekaj več kot tisoč ljudi, starejših od 18 let, pa je tudi pokazala, da je v Nemčiji malo ljudi, ki bi jim bila zima pisana na kožo. Le vsak osmi se namreč zares dobro počuti, ko temperatura pade pod ničlo. Strokovnjaki sicer poudarjajo, da k zimski depresiji največ prispeva pomanjkanje svetlobe, zato ljudem priporočajo, da so tudi pozimi vsak dan vsaj četrte ure zunaj, seveda v času, ko je svetlo.

Pred poplavi rešili zbirko čevljev Imelde Marcos

MANILA - Ob hudih poplavih, ki so prejšnji mesec prizadele Filipine, je večina prebivalcev reševala svoje domove in življenja, uslužbenci muzeja pa so na varno nosili čevlje iz zbirke nekdanje prve dame Filipinov Imelde Marcos. Dragoceno zbirko so uspešno rešili. Večina od 800 parov čevljev je ostala popolnoma nepoškodovana. Okoli sto parov se je zmočilo, vendar so jih kasneje očistili in posušili.

Čevlje je muzeju podarila vdova nekdanjega diktatorja Ferdinanda Marcosa, ki je v svetu med drugim znana po tem, da je v predsedniški palači po državnem udaru leta 1986 zapustila kar 1220 parov čevljev. (STA)